

BIDRAG TILL
SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK.

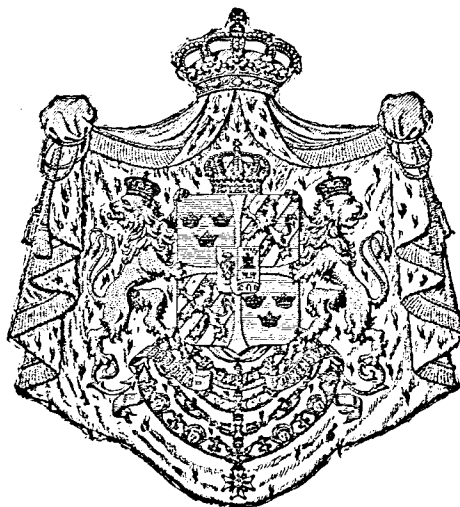
P) **UNDERVISNINGSVÄSENDET.** 23.

BERÄTTELSE

OM

STATENS ALLMÄNNA LÄROVERK FÖR GOSSAR
LÄSEÅRET 1892—93

UTARBETAD I KUNGL. ECKLESIASTIK-DEPARTEMENTET.

STOCKHOLM

TRYCKT I CENTRAL-TRYCKERIET

1895.

INLEDNING

TILL

Bidrag till Sveriges officiella statistik. P. Undervisningsväsendet. – Stockholm : Centraltryckeriet, 1870-1910.

Täckningsår: 1868-1912.

Innehåll: Folkundervisningen den 31 december 1868 ; Berättelse om statens elementarläroverk för gossar läsåren 1876-77 – 1909-1910 ; Berättelse om statens allmänna läroverk läsåret 1910-1911 ; Berättelsen om folkskolorna för åren 1882-1910. Berättelserna är utarbetade av Ecklesiastikdepartementet.

I Berättelsen om folkskolorna för år 1882 ingår:

Kort öfversigt öfver det svenska folkskoleväsendets utveckling till år 1842, s. 2-8.

Primiäruppgifter och berättelser om folkskoleväsendet från och med år 1842, s. 8-10 och

Öfversigt af folkskoleväsendet under åren 1876-1881, s. 10-14.

Föregångare:

Kungl. Maj:ts befallningshafvandes femårsberättelse för åren ...- Stockholm, 1823-1857.

Täckningsår: 1822-1851/55.

I femårsberättelserna finns länsvisa statistiska uppgifter om undervisning.

Efterföljare:

Folkskolorna / av Kungl. Ecklesiastikdepartementet. - Stockholm : Centraltryckeriet, 1914-1932. - (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1911-1920/21, 1929/30.

Läroutbildningen / av Kungl. Ecklesiastikdepartementet. - Stockholm : Centraltryckeriet, 1919-1940. (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: Läsåret 1916/17 – 1921/22, 1927/28 ; läsåren 1928/29 t.o.m. 1938/39

Statens allmänna läroverk / av Kungl. Ecklesiastikdepartementet. – Stockholm : Centraltryckeriet, 1915-1921. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: Läsåret 1911/12 – 1919/20.

Översiktspublikationer:

Historisk statistik för Sverige. Statistiska översiktstabeller : utöver i del I och del II publicerade t.o.m. år 1950. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1960.

S. 1887-204: Undervisning (Tab. 192-211).

Elever i icke-obligatoriska skolor 1864-1970 / [Statistiska centralbyrån ; utarb. av Margit Vinge]. - Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1977. - (Promemorior från SCB, ISSN 0347-3201 ; 1977:11).

Elever i obligatoriska skolor 1847-1962. - Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1974. – (Promemorior från SCB, ISSN 0347-3201 ; 1974:5).

BIDRAG TILL
SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

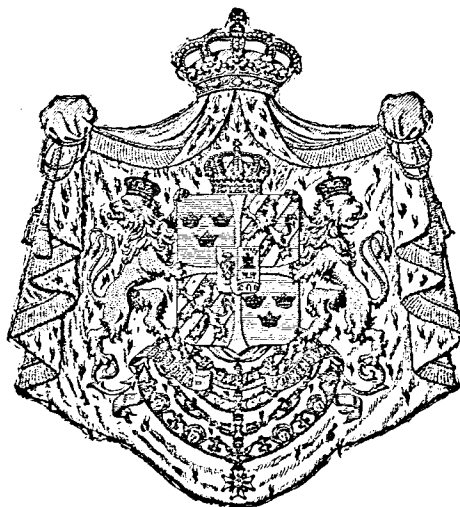
P) **UNDERVISNINGSVÄSENDET.** 23.

BERÄTTELSE

OM

STATENS ALLMÄNNA LÄROVERK FÖR GOSSAR
LÄSEÅRET 1892—93

UTARBETAD I KUNGL. ECKLESIASTIK-DEPARTEMENTET.

STOCKHOLM

TRYCKT I CENTRAL-TRYCKERIET

1895.

Innehållsförteckning.

Text (sid. 1—39).

A. Undervisningen i allmänhet.

Kap.	Sid.
1. Läroverk.	1
2. Terminernas början och slut samt läsårets längd; tider på dagen för undervisning och öfningar; särskilda fridagar.	3
3. Normala antalet afdelningar; öferskjutande afdelningar vid vissa läroverk; antalet läraretimmar för vecka i läseämnena, deras normala antal enligt de särskilda läroverkens organisation samt öferskjutande eller understigande antal vid de särskilda läroverken, deras fördelning med hänsyn till olika bildningsstadier och linier samt deras medeltal för hvarje lärjunge efter stadier, linier och läroverksgrupper. (Tab. 1).....	4
4. Antal undervisningstimmar i veckan i de särskilda läseämnena; lärokurser i läseämnena; undervisningen i välskrifning och öfningar; inspektioner.	9

B. Lärare.

5. De tjänstgörande lärarnes antal och fördelning; tjänstledigheter. (Tab. 2)	11
6. Lärares afgång, befordran och uppflyttning i högre lönegrad. (Tab. 3)	13
7. Ordinarie lärarebefattningar.	16
8. Utbildningen af lärare i läse- och öfnings-ämnena.	»

C. Lärjungar.

9. Lärjungarnes antal och fördelning efter läroverk, klasser och linier; antal lärjungar å helklassiska linien, hvilka deltagit i den frivilliga undervisningen i engelska och hebreiska; jemförande öfersigter öfver lärjungeantalen höstterminerna 1884—1892 samt öfver vitaliteten från undervisningens synpunkt hos den med läsåret 1892—93 utgående skolgenerationen; jemförelse för åren 1883—1892 mellan lärjungarnes antal och rikets folkmängd. (Tab. 4 o. 5)	20
10. Lärjungarnes kroppskonstitution och hellsotillstånd. (Tab. 6)	25
11. Lärjungarnes omsättning. (Tab. 7 o. 8).....	26
12. Mogenhets- och kompletterings-examina. (Tab. 9—12).....	30
13. De afgångne lärjungarnes tillämnade lefnadsbanor närmast efter afgången, m. m. (Tab. 13)	34

D. Ekonomiska förhållanden.

14. Läroverkens särskilda kassar, m. m.	37
15. Omkostnaderna för läroverken.	38

Table des matières.

Texte (p. 1—39).

A. Enseignement.

Chap.	Page.
1. Etablissements scolaires.	1
2. Commencement et clôture des semestres, durée de l'année scolaire; heures de la journée affectées à l'enseignement théorique et aux exercices pratiques (arts); jours de congé spéciaux.	3
3. Nombre normal des divisions; divisions excédantes à certains établissemens; nombre d'heures de professeurs d'enseignement théorique par semaine; nombre normal de ces heures selon l'organisation des établissemens, et nombre différent aux divers établissemens; répartition des dites heures sous le rapport des diverses classes et lignes de l'enseignement, et la moyenne par élève des mêmes heures d'après les classes et les lignes d'enseignement et d'après les groupes d'établissements. (Tabl. 1)	4
4. Nombre d'heures affectées par semaine à chaque matière; cours théoriques; enseignement de la calligraphie et des arts; inspections.	9

B. Corps enseignant.

5. Nombre et répartition des professeurs en service; congés temporaires. (Tabl. 2).....	11
6. Congé définitif, avancement, transfert dans une classe supérieure de traitement. (Tabl. 3)	13
7. Emplois ordinaires de professeurs.	16
8. Instruction des professeurs d'enseignement théorique et des maîtres d'arts et d'exercices pratiques.....	»

C. Elèves.

9. Nombre et répartition des élèves d'après les établissemens, les classes et les lignes; nombre des élèves de la ligne classique exclusive (grec et latin) qui ont pris part à l'enseignement facultatif de l'anglais et de l'hébreu; aperçus comparatifs du nombre des élèves aux semestres d'automne 1884—1892, et de la vitalité, sous le point de vue de l'enseignement, de la génération scolaire sortant avec l'année 1892—93; comparaison, pour les années 1883—1892, entre le nombre des élèves et la population du royaume. (Tabl. 4 et 5)	20
10. Constitution physique et état sanitaire des élèves. (Tabl. 6).....	25
11. Mouvement des élèves. (Tabl. 7 et 8)	26
12. Examens de maturité et examens complémentaires. (Tabl. 9—12)...	30
13. Profession projetée des élèves sortis, immédiatement après leur départ de l'école, etc. (Tabl. 13)	34

D. Economie.

14. Caisses privées des établissemens scolaires, etc.	37
15. Frais de l'Etat pour les établissemens mentionnés.....	38

Tabell-bilagor (sid. 1*—35*).

Tab.	Sid.
1. Antalet läraretimmar för vecka i läseämnena (således utom väl-skrifning och öfningar) under höstterminen 1892 samt deras för-delning.	3*
2. De tjänstgörande lärarnes antal höstterminen 1892.	5*
3. Fördelning efter ålder af de lärare, som inträdt i högre lönegrad från och med den 1 Juli 1892 till och med den 30 Juni 1893.	9*
4. Lärjungarnes antal höstterminen 1892.	10*
5. Antal lärjungar höstterminen 1892 i 7:e latinklassen, hvilka under-visats i grekiska och tillika deltagit i den frivilliga undervisningen i engelska och hebreiska.	15*
6. Antal lärjungar höstterminen 1892, som på grund af sjukdomsor-saker m. m. icke deltagit i gymnastiköfningarna.	16*
7. Lärjungarnes flyttning år 1892 vid vårterminens slut och höstter-minens början.	19*
8. Lärjungarnes omsättning år 1892.	21*
9. Mogenhets- och kompletterings-examina vårterminen 1892.	23*
10. Mogenhets- och kompletterings-examina höstterminen 1892.	27*
11. Ämnen för arbetena vid den skriftliga mogenhetsexamen vårterminen 1892.	30*
12. Ämnen för arbetena vid den skriftliga mogenhetsexamen höstter-minen 1892.	32*
13. Antal lärjungar, som afgått år 1892, med fördelning efter tilläm-nad lefnadsbana närmast efter afgången.	34*

Tableaux annexés (p. 1*—35*).

Tabl.	Page.
1. Nombre d'heures de professeurs d'enseignement théorique par se-maine (à l'exclusion de la calligraphie et des arts) pendant le semestre d'automne 1892, et la répartition de ces heures.	3*
2. Nombre des professeurs en service pendant le semestre d'automne 1892.	5*
3. Répartition, d'après l'âge, des professeurs portés à une classe supé-rieure de traitement, dès le 1 ^{er} juillet 1892 jusqu'au 30 juin 1893.	9*
4. Nombre des élèves pendant le semestre d'automne 1892.	10*
5. Nombre, au semestre d'automne 1892, des élèves de 7 ^{me} latine (classe supérieure) ayant pris part aux leçons de grec et en outre aux leçons facultatives d'anglais et d'hébreu.	15*
6. Nombre, pendant le semestre d'automne 1892, des élèves qui n'ont pas assisté aux exercices de gymnastique par raison de maladie ou pour d'autres causes.	16*
7. Passage, en 1892, des élèves à une classe supérieure à la fin du semestre du printemps et au commencement du semestre d'automne.	19*
8. Mouvement des élèves en 1892.	21*
9. Examens de maturité et examens complémentaires du semestre du printemps 1892.	23*
10. Examens de maturité et examens complémentaires du semestre d'automne 1892.	27*
11. Matières et sujets des travaux écrits pour l'examen de maturité du semestre du printemps 1892.	30*
12. Matières et sujets des travaux écrits pour l'examen de maturité du semestre d'automne 1892.	32*
13. Elèves sortis pendant l'année 1892, répartis d'après la carrière à laquelle ils devaient se vouer immédiatement après leur sortie de l'école.	34*

TILL KONUNGEN.

Härmed öfverlemnas en inom E. K. M:ts Ecklesiastik-departement utarbetad berättelse om statens allmänna läroverk för gossar läseåret 1892--93.

Stockholm den 10 Oktober 1893.

Underdånigst
G. F. GILLJAM.

Till Herr Statsrådet och Chefen för Kungl. Ecklesiastik-departementet.

Den berättelse om statens allmänna läroverk för gossar, som härmed öfverlemnas, är utarbetad efter samma hufvudgrunder, som de föregående, och det är därför tillräckligt att här nämna, att i denna berättelse hvarken varit att upptaga till behandling sådana ämnen, som endast efter vissa mellantider behöfva återkomma (se berättelsen för läseåret 1889—90), ej heller att af årligen behandlade ämnen intaga sådana fler-års-öfversigter, som likaledes endast efter vissa mellantider behöfva återkomma (se berättelsen för läseåret 1890—91), till följd hvaraf nu icke meddelas andra fler-års-öfversigter, än några årligen återkommande, bland

hvilka må nämnas öfversigten öfver *vitaliteten* från undervisningens synpunkt hos den med detta läseår utgående skolgenerationen.

Slutligen må nämnas att med anledning af fel eller brister i läroverkens årsredogörelser eller andra primäruppgifter hafva för denna berättelse aflåtits 55 anmärkningskrifvelser. För dessa hafva i de flesta fall användts det redan i berättelsen för läseåret 1876—77 (sid. 2) omnämnda 2-spaltade formuläret, i hvilket frågor och anmärkningar skrivas i den ena spalten samt svar och upplysningar i den andra.

A. Undervisningen i allmänhet.

Kap. 1. Läroverk.

Läroverkens antal och deras fördelning i grupper hafva under den tid, denna berättelse omfattar, varit desamma som under det föregående läseåret. På de i berättelsen för läseåret 1888—89 angifna grunder är Ystads läroverk äfven detta läseår fördd till de högre läroverken.

Antalet läroverk utgjorde således för läseåret 1892—93 med nämnda öfverföring och för öfrigt enligt stat:

Högre allmänna läroverk	36
Femklassiga »	22
Treklassiga »	19
Tvåklassiga pedagogier	7
Enklassiga »	5

Summa 89.

Enligt medgifvande i Kungl. brefvet af den 6 Juli 1888 voro under läseåret vid Ystads läroverk 4 extra ordinarie lektorer och 2 extra lärare anställda på stadens bekostnad samt undervisningen på latinlinien utsträckt till samma omfång som vid de högre läroverken.

Likasom under det föregående läseåret hade Söderköpings, Alingsås, Falköpings, Sölvesborgs, Varbergs, Filipstads, Skellefteå och Örusköldsviks läroverk äfven under läseåret 1892—93 ett större antal lärare och mera utsträckt undervisning än de treklassiga läroverken i allmänhet. — Sedan stadsfullmäktige i Söderköping för läseåret 1892—93, på samma sätt som under de fyra föregående läseåren, beredt medel till bestridande af lagligt arvode åt en extra lärare,

medgafs genom Kungl. bref af den 18 Augusti 1892 undervisningens utsträckning till det omfång, som är föreskrifvet för fjärde klassen vid rikets allmänna läroverk; samma förhållande hade egt rum från och med läseåret 1888—89. Sedan å allmän rådstuga i Alingsås medel blifvit för läseåret 1892—93 anslagna till lagliga arvoden åt två extra lärare, gafs genom Kungl. bref af den 12 Augusti 1892 tillstånd till medlens användande för undervisningens utsträckning till det omfång, som är föreskrifvet för femte klassen vid rikets allmänna läroverk; under de två närmast föregående läseåren var en extra lärare af staden aflönad samt undervisningen utsträckt till och med fjärde klassen. Sedan stadsfullmäktige i Falköping åtagit sig att för läseåret 1892—93 bestrida lagligt arvode till aflönande af en extra lärare samt i öfrigt de omkostnader, som i anledning af de högre klassernas tillkomst kunde pröfvas erforderliga, gafs genom Kungl. bref af den 15 Juli 1892 tillstånd till medlens användande för undervisningens utsträckning till det omfång, som vid rikets allmänna läroverk är föreskrifvet för femte klassen å latinlinien; samma utsträckning hade egt rum från och med läseåret 1880—81. Sedan stadsfullmäktige i Sölvesborg anvisat medel till lagliga arvoden åt erforderligt antal extra lärare, medgafs genom Kungl. bref af den 15 Juni 1892 för nästföljande läseår undervisningens utsträckning till det omfång, som är föreskrifvet för femte klassen vid rikets allmänna läroverk; under läseåren 1889—90 och 1890—91 var medelst anslag af stadens sparbank en extra lärare därstädes anställd och undervisningen utsträckt till och med fjärde klassen, hvaremot under läseåret 1891—92 två extra lärare medelst anslag af stadsfullmäktige voro anställda och undervisningen var utsträckt till och med femte klassen. Efter det stadsfullmäktige i Varberg för läseåret 1892—93 anslagit medel till aflönande af en extra lärare, öfver hvilket beslut besvär anförts, men vederhäftige inom staden bosatte personer gått i borgen för medlens utbetalande, gafs genom Kungl. bref af den 26 Augusti 1892 tillstånd till medlens användande för undervisningens utsträckning till det omfång, som är föreskrifvet för femte klassen vid rikets allmänna läroverk; från och med läseåret 1887—88 hade förmedelst anslag af stadsfullmäktige samma förhållande egt rum och under läseåret 1886—87 var undervisningen på dylikt sätt utsträckt till det omfång, som är föreskrifvet för fjärde klassen. Vid Filipstads läroverk var enligt medgifvande i Kungl. brefvet af den 18 Maj 1877 (se berättelsen för läseåret 1877—78, sid. 3) äfven under detta läseår en extra lärare anställd på stadens bekostnad samt undervisningen utsträckt till det omfång, som är föreskrifvet för fjärde klassen vid de allmänna läroverken. Vid Skellefteå läroverk voro, enligt medgifvande i Kungl. brefvet af den 18 Juli 1891 (se berättelsen för läseåret 1891—92, sid. 2) äfven under detta läseår två extra lärare anställda på stadens och enskildes bekostnad samt undervisningen utsträckt till det omfång, som vid rikets allmänna läroverk

är föreskrifvet för femte klassen; samma förhållande hade egt rum från och med läseåret 1883—84. Sedan Örnsköldsviks köping anslagit för ändamålet nödiga medel, medgafs genom Kungl. bref af den 26 Augusti 1892 anställande på köpingens bekostnad för läseåret 1892—93 af en extra lärare samt undervisningens utsträckning till det omfång, som vid rikets allmänna läroverk är föreskrifvet för fjärde klassen; samma förhållande hade egt rum under läseåren 1881—82, 1887—88 och 1890—91, hvarjemte under läseåren 1883—1887 samt 1891—92 undervisningen var utsträckt till det omfång, som är föreskrifvet för femte klassen vid rikets allmänna läroverk. — Vid ytterligare ett treklassigt läroverk, nemligen Engelholms, var äfven under detta läseår undervisningen utsträckt, ehuru utan tillökning i lärarnes antal, och omfattade fjärde latinklassen; ett i viss mån dylikt förhållande hade därstädes egt rum under en längre årsföljd (åtminstone från och med läseåret 1876—77), hvarunder likväl *dels* undervisningens utsträckning vexlat, så att den somliga år omfattat både R. 4, L. 4, R. 5 och L. 5, men andra år endast 3, 2 eller 1 af dessa afdelningar, *dels* äfven lärarnes antal vexlat, i det att en af staden aflönad extra lärare var anställd vid läroverket under läseåren 1880—1884.

Äfven vid två pedagogier, nemligen Södertelje tvåklassiga och Simrishamns enklassiga, har under läseåret 1892—93, likasom under åtskilliga föregående, på hvardera stället en extra lärare varit anställd, hvarigenom undervisningen kunnat utsträckas längre än för sådana läroverk i allmänhet. I Södertelje, där extra läraren från och med läseåret 1877—78 till och med läseåret 1886—87 varit aflönad af staden och enskilde, var han under detta läseår, likasom under de fem föregående, aflönad af staden ensam. I Simrishamn, hvarest en extra lärare varit aflönad af enskilde från och med läseåret 1877—78 till och med läseåret 1881—82, ingen sådan anställd under läseåret 1882—83, men en extra lärare från och med läseåret 1883—84 till och med läseåret 1886—87 varit aflönad af staden, var han under detta läseår, likasom under de fem föregående, aflönad af stadens sparbank. Vid ännu en tvåklassig pedagogi, Köpings, var undervisningen under här ifrågavarande läseår utsträckt längre än vid dylika läroverk i allmänhet. Efter det att nemligen Köpings stad åtagit sig att tillhandahålla för pedagogiens utvidgning behöfligt lärorum samt erlægga erforderligt lönetillskott åt en extra lärare, medgafs genom Kungl. bref af den 26 Augusti 1892, att den besparing, som, till följd däraf att kollegan vid pedagogien enligt förordnande uppehölle lediga rektorsbefattningen därstädes, under ecklesiastikåret från och med den 1 Maj 1892 till den 1 Maj 1893, sedan arvode utgått åt vikarierande kollegan, komme att uppstå å de för kollegatjensten vid pedagogien anslagna löne-medel, skulle få användas såsom bidrag till aflönande af en extra lärare. Till följd häraf var undervisningen under läseåret utsträckt till och med fjärde realklassen.

Kap. 2. Terminernas början och slut samt läsårets längd; tider på dagen för undervisning och öfningar; särskilda fridagar.

Läsåret börjades och afslöts vid samtliga allmänna läroverk och pedagogier inom de i läroverksstadgan föreskrifna tider, Augusti—Juni. — Höstterminens början vexlade mellan den 23 och 31 Augusti; dess slut mellan den 14 och 22 December. Vårterminens början vexlade mellan den 13 och 24 Januari; dess slut mellan den 1 och 10 Juni. — Någon afvikelse från läroverksstadgans föreskrift om läsårets längd, 36 veckor, är ej att anföras.

Om man för samtliga läroverken och pedagogierna sammanställer uppgiften om dagen för höstterminens början med uppgiften om dagen för den egentliga undervisningens början under samma termin, finner man, att mellan dessa två dagar, då en mellanliggande Söndag alltid frånräknats, förflytit: vid de högre läroverken i medeltal 3 $\frac{1}{4}$ dagar, vexlande mellan 1 (vid 2 läroverk) till och med 5 dagar (vid 6 läroverk); vid de femklassiga läroverken i medeltal 2 $\frac{0}{10}$ dagar, nemligen 0 vid 1 samt för öfrigt vexlande mellan 1 till och med 4 dagar (det sednare vid 2 läroverk); vid de treklassiga läroverken i medeltal 0 $\frac{9}{10}$ dag, nemligen 0 vid 6 samt för öfrigt vexlande mellan 1 till och med 2 dagar (det sednare vid 4 läroverk); vid pedagogierna i medeltal 0 $\frac{4}{10}$ dag, nemligen 0 vid 7 och 1 vid 5. Dylika mellandagar vid början af vårterminen hafva utgjort 0 vid 16 högre, 17 femklassiga och 14 treklassiga läroverk och vid 10 pedagogier samt för öfrigt vexlat mellan $\frac{1}{2}$ —3 (det sednare vid 2 högre läroverk). — Beträffande de mellandagar, hvilka vid terminernas slut pläga förekomma mellan dagen för den egentliga undervisningens afslutande och hemförlofningsdagen, hafva dessa under höstterminen vexlat mellan 1—3 (det sednare antalet vid ett femklassigt läroverk), dock så att ingen sådan mellandag förekommit vid 1 högre, 1 femklassigt och 2 treklassiga läroverk samt vid 1 tvåklassig pedagogi. Under vårterminen har antalet dylika mellandagar vexlat mellan 1—4 (det sednare antalet vid 2 högre läroverk).

Med afseende på den dagliga undervisningstidens fördelning hafva under detta läsåår följande avvikelser egt rum från § 18 i gällande läroverksstadga, sådan denna § lyder enligt Kungl. kungörelsen af den 23 December 1880. Uppsala läroverk erhöi genom Kungl. bref af den 29 Juli 1892 rättighet att under det instundande läsååret af de två timmarnes ledighet efter morgonlektionerna använda $\frac{3}{4}$ timme för gymnastiköfningar, dock med villkor att dessa öfningar skedde i omedelbar anslutning till en föregående eller efterföljande undervisningstimme och icke följde efter tre sammanhängande lektionstimmar. Vid de flesta läroverken i Stockholm egde på grund af medgifvandet i Kungl. brefvet af den 15 Augusti 1879 (se berättelsen för läsååret 1879—

80, sid. 3) fortfarande vissa inskränkningar rum i det s. k. frukostlofvets längd. Äfven vid ett par andra läroverk hafva dylika inskränkningar förekommit.

Uppgifter om *särskilda fridagar* hafva för detta läsåår erhållits från alla allmänna läroverk och pedagogier. Bland de uppgifna fridagarne finner man på åtskilliga ställen 1 2 eller 3 hela eller halfva dagar för särskilda ändamål, hvilka kunna räknas till undervisningens område, såsom täflingsskjutning, militärisk utmarsch, naturvetenskaplig excursion. Alla dylika dagar, på hvilka således ej full ledighet egde rum, äro i följande bearbetning frånräknade. Likaså äro äfven frånräknade vissa ledigheter, som gifvits en eller annan dag på grund af någon tillfällig anledning, såsom eldsvåda, »sjuklighet inom läroverket», »influensa». Naturligtvis äro ej heller inräknade de redan förut omtalade mellandagarne vid terminernas början och slut. De återstående fridagarne uppgå i medeltal för de 89 läroverken till 4 $\frac{5}{10}$. Fördelade på läroverksgrupper uppgå fridagarnes antal i medeltal för högre läroverk till 4 $\frac{8}{10}$, för femklassiga till 4 $\frac{4}{10}$, för treklassiga till 4 $\frac{3}{10}$, för tvåklassiga pedagogier till 4 $\frac{1}{10}$ samt för enklassiga pedagogier till 3 $\frac{7}{10}$. Om man för öfrigt jemför de särskilda läroverken sinsemellan, visa sig högst betydliga olikheter. Så har antalet fridagar utgjort 8 vid ett treklassigt läroverk (Vernamo); 7 $\frac{1}{2}$ eller 7 vid två högre, två femklassiga och två treklassiga läroverk; 6 $\frac{1}{2}$ eller 6 vid sex högre och ett femklassigt läroverk samt vid en tvåklassig pedagogi; 5 $\frac{1}{2}$ eller 5 vid tio högre, fem femklassiga och tre treklassiga läroverk samt två tvåklassiga pedagogier; 4 $\frac{1}{2}$ eller 4 vid tretton högre, åtta femklassiga och sju treklassiga läroverk samt vid två tvåklassiga och fyra enklassiga pedagogier; 3 $\frac{1}{2}$ eller 3 vid fyra högre, fem femklassiga och två treklassiga läroverk; 2 $\frac{1}{2}$ eller 2 vid ett högre, ett femklassigt och fyra treklassiga läroverk samt vid en tvåklassig och en enklassig pedagogi; 1 $\frac{1}{2}$ vid en tvåklassig pedagogi.

Af de i läroverksstadgan, § 19, mom. 2, nämnda anledningar till fridagar (»För hela läroverket gemensam ledighet från undervisningen under en eller flere timmar eller hel dag må, dock endast af eforus eller rektor, kunna medgifvas, när hård väderlek, marknad, allmän högtidlighet eller annan giltig anledning förekommer.») har den första — hård väderlek — omtalats vid 4 läroverk samt har vid hvarterdera omfattat $\frac{1}{2}$ dag. — Marknadslof omtalas vid 55 allmänna läroverk och pedagogier, d. v. s. vid mer än hälften. Dylikt lof synes, möjligen på några få undantag när, förekomma i alla de städer, där marknader hållas, hvarvid bör ihågkommas, att marknader kunna förekomma, ehuru ej upptagna i almanackan; vid åtskilliga läroverk har mark-

nadsloftet af häfd fortfarit, ehuru marknad ej längre finnes. Hvarje särskildt marknadslof, hvarunder här äfven innefattas lof på större torgdag, har i allmänhet omfattat 1 dag, men stundom $\frac{1}{2}$, delar af 2, $1\frac{1}{2}$ eller 2 dagar; vid ett femklassigt läroverk (Lidköpings) och en pedagogi (Hedemora) har förekommit marknadslof, som omfattat tre på hvarandra följande dagar. — Till fridagar på grund af allmän högtidlighet kunna räknas de ledigheter, hvilka vid 30 läroverk gifvits under en del af dagen eller hela dagen den 1 December, H. M. Konungens namnsdag, vid 26 läroverk en hel dag eller del af en dag till firande af 300-års-minnet af Uppsala möte, vid 5 läroverk en hel dag och vid 2 del af en dag den 5 eller 7 November i st. f. den 6 November (Gustaf-Adolfs-dagen), som inföll på en Söndag, vid Linköpings läroverk del af en dag med anledning af Efori begrafning, vid Umeå läroverk del af en dag med anledning af det nya gymnastikhusets invigning, vid Örnköldsviks läroverk en dag med anledning af Örnköldsviks 50-års-jubileum samt vid 3 läroverk en hel dag eller del af en dag med anledning af trätfäffing i staden.

Öfriga anledningar, på grund af hvilka ledighet beviljats, äro af mångahanda slag, men kunna delas i följande 6 grupper:

1) Majlof, den 1 Maj (vid några läroverk annan närliggande dag). Sådan ledighet omtalas vid 62 läroverk och har vid 53 omfattat en hel dag, vid 1 delar af två dagar samt vid 8 mindre än en dag.

2) Fastlagslof, antingen på Fettisdagen eller (inom Skåne, Halland, Blekinge och på Gottland) på Fastlagsmåndagen eller vid ett eller annat läroverk på annan dag under fastan. Sådan ledighet omtalas vid 47 läroverk och har vid 2 omfattat en hel dag och del af den följande, vid 40 en hel dag samt vid 5 del af en dag.

3) Lof på Märten-Luthers-dagen eller vid några läroverk på någon af närmast föregående eller efterföljande dagar. Sådan ledighet omtalas vid 33 läroverk och har vid 3 omfattat två konsekutiva dagar, vid 1 en hel dag och

del af den föregående och af den efterföljande, vid 4 en hel dag och del af den efterföljande, vid 17 en hel dag samt vid 8 del af en dag.

4) Lof för skridskoåkning, skidlöpning, källkåkning, bollslagning samt lekar i det fria. Sådan ledighet omtalas vid 40 läroverk och har, då för hvarje särskildt läroverk de olika tillfällena sammanslås, vid 1 omfattat två spridda dagar, vid 1 en hel dag och delar af två spridda dagar, vid 1 en hel dag och del af en annan, vid 4 delar af tre spridda dagar, vid 3 en hel dag, vid 11 delar af två dagar samt vid 19 del af en dag. Skridskoåkning ingår såsom anledning vid 32 läroverk, skidlöpning vid 7, källkåkning vid 4, bollslagning vid 1 och lekar i det fria vid 1 läroverk. I några fall har ledigheten omfattat endast de fem lägre klasserna.

5) Lof för skollokalernas skurning och för insättning af innanfönster. Sådan ledighet omtalas vid 32 läroverk och har vid 5 omfattat två konsekutiva dagar, vid 1 en hel dag samt del af den föregående och efterföljande, vid 18 en hel dag och vid 8 del af en dag.

6) Diverse anledningar. Sådana ledigheter omtalas vid 21 läroverk och hafva vid 1 omfattat en dag med anledning af hinder för läraren; vid 2 läroverk del af en dag med anledning af lärares eller lärjunges begrafning; vid 1 en dag med anledning af kollegium; vid 1 delar af två spridda dagar för beivande af passionspredikningar; vid 1 en dag till firande af minnet af slaget vid Breitenfeld 1642; vid 1 tre spridda dagar, vid 1 en hel dag och vid 2 del af en dag för »hvila och vederkvickelse»; vid 1 två konsekutiva dagar och vid 1 en hel dag såsom »häfdvunnet höstlof»; vid 1 en hel dag och del af en annan samt vid 1 läroverk en hel dag enligt »gammalt bruk»; vid 1 en hel dag »vid midten af terminen»; vid 1 en dag och vid 2 del af en dag för firande af Lucia-dagen; vid 2 en hel dag för Oktoberflyttningen; vid 1 en hel dag enligt föreskrift vid en donation samt vid Vernamo läroverk tre spridda dagar under hvardera terminen såsom »månadslof».

Kap. 3. Normala antalet afdelningar; öfverskjutande afdelningar vid vissa läroverk; antalet lärartimmar för vecka i läseämnen, deras normala antal enligt de särskilda läroverkens organisation samt öfverskjutande eller understigande antal vid de särskilda läroverken, deras fördelning med hänsyn till olika bildningsstadier och linier samt deras medeltal för hvarje lärjunge efter stadier, linier och läroverksgrupper.

Tab. 1.

Såsom i föregående berättelser anmärkts, uppgår vid ett å båda linierna fullständigt läroverk normala antalet årsafdelningar till 15 och vid ett femklassigt till 7.

Vid Stockholms Högre latinläroverk, där R. 4 och R. 5

finnas, utgör det normala antalet afdelningar 11, vid Stockholms Högre realläroverk samt vid Göteborgs Högre latinläroverk och Göteborgs Högre realläroverk 9 samt vid Stockholms Nya elementarskola, som har en i flera afseenden

från statens öfriga läroverk afvikande organisation, 10¹). Vid Vesterviks och Sundsvalls på reallinien fullständiga läroverk, där äfven L. 4 och L. 5 finnas, utgör normala antalet afdelningar 11.

På grund af Kungl. breven af den 1 Juni 1877 (se berättelsen för läsåret 1877—78, sid. 2) om indragning af vissa klasser vid åtskilliga läroverk och Kungl. brevet af den 12 September 1890 (jfr berättelsen för läsåret 1891—92, sid. 5) saknades R. 6:1, R. 6:2, R. 7:1 och R. 7:2 vid Strengnäs, Vexjö, Halmstads och Hernösands läroverk samt R. 7:1 och R. 7:2 vid Hudiksvalls, Vesterås, Kristianstads, Östersunds och Luleå läroverk.

Samtliga femklassiga läroverk omfattade båda linierna, med undantag af Jakobs läroverk i Stockholm och Oskarshamns, hvilka äro realläroverk med 5 klasser.

Genom fullständig brist på lärjungar saknades under höstterminen 1892 följande klasser vid de högre allmänna läroverken: R. 6:1 vid Luleå samt R. 6:2 vid Hudiksvalls, Kristianstads och Ystads läroverk. Därjemte är med afseende på latinliniens båda beståndsdelar (icke-greker och greker) inom klasserna 6 och 7 att nämna, att greker saknades i 6:1 vid Östersunds läroverk, i 6:2 vid Stockholms Nya elementarskola samt Falu, Östersunds och Luleå läroverk samt i 7:1 vid Stockholms Nya elementarskola och Strengnäs läroverk. Genom fullständig brist på lärjungar saknades vidare samma termin L. 4 vid Vadstena och L. 5 vid Kristinehamns och Haparanda femklassiga läroverk samt 1:a klassen vid Vernamo treklassiga läroverk, hvarjemte, då man äfven fäster afseende vid de högre klasserna i treklassiga läroverk med utsträckt undervisning (jfr sid. 1), R. 4 saknades vid Söderköpings, L. 4 vid Sölvesborgs, Varbergs och Örnköldsviks samt L. 5 vid Sölvesborgs och Varbergs läroverk. — Under vårterminen voro förhållandena i detta hänseende oförändrade.

Med afseende på parallelafdelningarnas antal vid åtskilliga läroverk under läsåret 1892—93 må meddelas följande. I de särskilda Kungl. bref af den 10 Juni 1892, hvarigenom anställande af extra lärare under det kommande läsåret medgafs vid vissa allmänna läroverk, bestämdes med detsamma det antal afdelningar, hvari lärjungarne inom de 5 lägsta klasserna vid samtliga dessa läroverk, utom Stockholms Nya elementarskola, samt vid ett af dem (Stockholms Högre realläroverk) äfven inom nedre sjetten klasserna skulle för samma läseår vid undervisningen i läseämnena fördelas. Genom Kungl. cirkulär af samma dag till eforalstyrelserna förordnades, att det högsta antal lärjungar, som inom dessa läroverk (24 högre och 5

femklassiga, se här nedan) och klasser finge i hvarje särskild afdelning emottagas, skulle, där icke annorlunda särskildt föreskrefves, bestämmas enligt vissa grunder, hvilka fullkomligt öfverensstämde med dem, som bestämdes genom Kungl. cirkulären af den 10 Juni 1881 och den 23 Juni 1882 (se berättelsen för läsåret 1881—82, sid. 3, jemförd med berättelsen för läsåret 1882—83, sid. 3), hvarvid dock tillades den föreskriften, »att i hvardera afdelningen af första klassen vid högre allmänna läroverket å Södermalm icke må mottagas mer än 25 lärjungar, förrän upplyst blifvit, att hvardera afdelningen af första klassen vid Katarina allmänna läroverk räknar minst 25 lärjungar». — Slutligen meddelades äfven i 1892 års cirkulär vissa föreskrifter rörande rättighet för yngling, som anmält sig till intagning i någon hithörande klass vid berörda läroverk, men till följd af bristande utrymme icke kunnat där emottagas, att vinna inträde i motsvarande klass vid annat allmänt läroverk. Dessa föreskrifter öfverensstämde fullkomligt med motsvarande i 1881 års cirkulär.

Genom ett sednare särskildt Kungl. bref förordnades, att vid ett af de förut omnämnda femklassiga läroverken ytterligare en extra lärare skulle anställas och i sammanhang därmed femte klassen delas i två afdelningar.

Om man sammanställer alla de läroverk, för hvilka det nämnda cirkulärets föreskrifter förklarats gälla, och man för hvarje läroverk utsätter siffror, som angifva de bestämda antalen afdelningar inom klasserna 1—5 eller vid Stockholms Realläroverk inom klasserna 1—6:1, så erhåller man följande förteckning.

A. Högre allmänna läroverk.

Stockholm:

Latinläroverket: 2, 3, 3, 3, 3;

Södermalms läroverk: 2, 3, 3, 2, 2;

Realläroverket: 1, 2, 2, 2, 2, 3;

Uppsala: 2, 2, 2, 2, 2;

Gefle: 2, 2, 2, 2, 2;

Linköping: 1, 2, 2, 2, 2;

Norrköping: 1, 2, 2, 2, 2;

Vestervik: 1, 1, 1, 1, 1;

Nyköping: 1, 1, 1, 1, 1;

Jönköping: 1, 2, 2, 3, 2;

Lund: 2, 2, 2, 3, 2;

Malmö: 3, 3, 3, 3, 3;

Karlskrona: 1, 2, 2, 2, 2;

Kristianstad: 1, 2, 2, 2, 1;

Helsingborg: 1, 2, 2, 3, 2;

Ystad: 1, 1, 1, 1, 2;

Göteborg:

Latinläroverket: 1, 2, 2, 2, 2;

Realläroverket: 3, 3, 3, 4, 3;

Halmstad: 1, 1, 1, 2, 2;

Karlstad: 1, 2, 2, 3, 2;

Hernösand: 1, 1, 2, 1, 1;

Umeå: 1, 1, 1, 1, 1;

¹) Härvid hafva Nya elementarskolans 5:e och 6:e klasser räknats innefatta hvardera endast en realafdelning och en latinafdelning. Emedan likväl 5:e klassen, som förut beräknats erfordra 1½ år för genomgåendet, från och med läsåret 1887—88 undergått den förändring (jfr här nedan Kap. 9), att tiden för genomgåendet beräknas till 2 år, likasom förhållandet redan förut varit för 6:e klassen, och klasserna 1—4 äro fasta och ett-åriga, så motsvaras den 5:e klassen af kl. 5 och 6:1 samt den 6:e af klasserna 6:2 och 7:1 vid de andra läroverken. Om man i enlighet härmed (såsom i sjelfva verket äfven skett å Tab. 4) fördelar lärjungarne i läroverkets 5:e och 6:e klasser på tillsammans 4 ett-åriga klasser samt åtskiljer realister och latinare, så uppgår hela antalet afdelningar till 14.

Luleå: 1, 1, 1, 1, 1;
Sundsvall: 2, 2, 2, 2, 1.

B. Femklassiga allmänna läroverk.

Stockholm:

Jakob: 2, 2, 2, 2, 1;

Katarina: 2, 2, 2, 2, 1;

Östermalm: 2, 3, 3, 3, 2;

Karlshamn: 1, 2, 2, 1, 1;

Göteborg: 2, 2, 2, 2, 2.

I Tab. I meddelas en översigt af antalet läraretimmar för vecka i läseämnena under höstterminen 1892 samt deras fördelning dels med hänsyn till de tre olika bildningsstadierna, d. v. s. lägre stadiet (kl. 1—3), mellanstadiet (kl. 4 o. 5) och högre stadiet (kl. 6 o. 7), dels med hänsyn till sammanslagning eller åtskiljande af lärjungar från olika linier. Inräknade äro icke de timmar, som användts för undervisningen i endast välskrifning och öfningsämnena; däremot hafva medräknats timmarne för den frivilliga undervisningen i engelska och hebreiska inom kl. 7. Genom denna tabell kan man visserligen icke för hvarje särskild klass bestämma antalet parallelafdelningar; men däremot är det möjligt att för hvar och ett af de tre stadierna afgöra, huruvida vid ett visst läroverk lärarekrafter tagits i anspråk mer eller mindre än hvad enligt den för läroverket gällande organisationen skulle skett under normala förhållanden. I förra fallet bör man med skäl kunna betrakta antalet afdelningar såsom öfverskjutande, i sednare fallet såsom understigande det normala, så vida nemligen icke tillvaron af parallelafdelningar å ett håll mer än motvägts genom sammanslagningar å annat. För att kunna anställa en jämförelse måste man således först fastställa det normala antalet läraretimmar i läseämnena för hvarje stadium.

Enligt gällande »Undervisningsplan» uppgår antalet timmar för vecka i läseämnena till 24 i kl. 1, 28 i kl. 2 och 28 i kl. 3, hvaraf följer att, om inga parallelafdelningar finnas och ingen sammanslagning af klasser eger rum, hela antalet läraretimmar för vecka i läseämnena utgör i kl. 1—3 tillsammans 80; detta tal kan således betraktas såsom normaltalet för det lägre stadiet. — Hvad angår kl. 4 och 5 blir antalet läraretimmar olika, allt efter som realister och latinare gemensamt undervisas i gemensamma ämnen eller icke. Men då § 7 af gällande läroverksstadga innehåller, att vid läroverk, där båda linierna finnas, undervisningen i fjärde och femte klasserna är dels gemensam för båda linierna, dels särskild för hvardera linien, torde gemensam undervisning i gemensamma ämnen böra betraktas såsom regel, och i sådant fall blir för hvarje klass normaltalet 37, hvaraf 22 timmar gemensamma, 7 särskildt för realister och 8 särskildt för latinare. För hela mellanstadiet blir således normaltalet 74 (= 44 gemens. + 14 för r. + 16 för l.). Dock må tilläggas att äfven utan tillvaro af pa-

rallelafdelningar kan antalet läraretimmar för hela mellanstadiet stiga till 96 (= 22 gemens. + 36 för r. + 38 för l.), då i endera klassen realister och latinare äro fullt skilda, och till 118 (= 0 gemens. + 58 för r. + 60 för l.), då det samma är förhållandet i båda klasserna. — Beträffande slutligen kl. 6 och 7 föreskrifver den nyss återopade paragrafen af läroverksstadgan, att i sjetten och sjunde klasserna skola de lärjungar, som tillhöra hvardera linien [d. v. s. real- och latin-linien], åtnjuta skild undervisning; dock må, om vid något läroverk särskilda förhållanden efter efori pröfning sådant påkalla, lärjungar af olika bildningslinier inom dessa klasser kunna i vissa fall sammanföras till gemensamma lärotimmar. Enär alldeles skild undervisning för de båda linierna således torde böra anses som regel, och enär antalet timmar för vecka i läseämnena utgör 29 inom hvarje årsafdelning af realklasserna 6 och 7, så blir detta antal äfven det normala antalet läraretimmar i hvar och en af realliniens 4 årsafdelningar inom detta stadium. I hvardera 6:e latinklassen (nedre och öfre) åter utgör det normala antalet läraretimmar i läseämnena, när i båda årsafdelningarna finnas både icke-greker och greker, 37, hvaraf 25 timmar gemensamma, 5 särskildt för icke-greker och 7 särskildt för greker. I hvardera 7:e latin-klassen (nedre och öfre) utgör det normala antalet läraretimmar i läseämnena, när i båda årsafdelningarna finnas både icke-greker och greker samt de sednare begagna sig af den frivilliga undervisningen i både engelska (2 timmar) och hebreiska (2 d:o), 38, hvaraf 24 timmar gemensamma, 4 särskildt för icke-greker och 10 särskildt för greker. Vid ett på båda linierna fullständigt läroverk blir således inom det högre stadiet det normala antalet läraretimmar 266. Vid de endast på latinlinien fullständiga läroverken blir normalantalet 208, när R. 7:1 och R. 7:2 saknas, samt endast 150, när äfven R. 6:1 och R. 6:2 saknas. Vid de endast på reallinien fullständiga läroverken, hvilka alldeles sakna latinklasser på det högre stadiet, blir normaltalet 116.

Resultaten af den nu lemnade utredningen äro sammanställda i följande tabell, i hvilken på särskild rad äfven upptagits Stockholms Nya elementarskola, rörande hvilken följande anmärkningar må förutskickas. I 1:a klassen utgjorde antalet timmar för vecka i läseämnena 22, i 2:a 24 och i 3:e 28, således för klasserna 1—3 tillsammans 74. Inom mellanstadiet, som här omfattar 3 år, enär 5:e klassen är tvåårig, kan det normala antalet antagas vara 29 i 4:e klassen, som endast innefattar realister, samt 36, hvaraf 23 gemensamma, 6 särskildt för realister och 7 särskildt för latinare, i 5:e klassens hvardera årsafdelning; således för kl. 4 och 5 tillsammans 101, hvaraf 46 gemensamma, 41 särskildt för realister och 14 särskildt för latinare, eller vid fullkomligt skild undervisning för realister och latinare i öfre 5:e klassen 124, hvaraf 23 gemensamma, 64 särskildt för realister och 37 särskildt för latinare. Inom det högre stadiet, som således här omfattar endast 3 år, nemligen två i 6:e klassen och ett i den 7:e, kan det normala antalet antagas vara 60 i 6:e klassens hvardera årsafdelning, hvaraf 27½ för realister, 25½ gemen-

samma för icke-greker och greker, 3 särskildt för icke-greker och 4 särskildt för greker, samt 65 $\frac{1}{2}$ i 7:e klassen, hvaraf 30 $\frac{1}{2}$ för realister, 28 gemensamma för icke-greker och greker, 2 särskildt för icke-greker och 5 särskildt för greker; således för kl. 6 och 7 tillsammans, då man för

grekernas frivilliga undervisning i engelska (hebreiska har ej förekommit sedan läsåret 1877—78) tillägger 1 timme, 186 $\frac{1}{2}$, hvaraf 85 $\frac{1}{2}$ för realister, 79 gemensamma för icke-greker och greker, 8 särskildt för icke-greker och 14 särskildt för greker.

Normala antalet lärarettimmar för vecka i läseämnena enligt de särskilda högre läroverkens organisation.

Läroverkets organisation.	K l a s s e r .			Summa.	L ä r o v e r k e n s	
	1—3.	4 o. 5.	6 o. 7.		Antal.	N a m n .
a) Fullständigt på båda linierna	80	74	266	420	19	Södermalms läroverk, Uppsala, Gefle, Linköping, Norrköping, Skara, Venersborg, Örebro, Nyköping, Falun, Jönköping, Lund, Malmö, Karlskrona, Helsingborg, Kalmar, Karlstad, Umeå, Visby.
b) Fullständigt på latinlinien med R. 4—R. 6	80	74	208	362	6	Hudiksvall, Vesterås, Kristianstad, Ystad, Östersund, Luleå.
c) Fullständigt på latinlinien med R. 4 och R. 5	80	74	150	304	5	Stockholms Latinläroverk, Strengnäs, Vexjö, Halmstad, Hernösand.
d) Fullständigt på latinlinien, men utan realklasser ...	80	60	150	290	1	Göteborgs Latinläroverk.
e) Fullständigt på reallinien med L. 4 och L. 5.....	80	74	116	270	2	Vestervik, Sundsvall.
f) Fullständigt på reallinien, men utan latinklasser ...	80	58	116	254	2	Stockholms Realläroverk, Göteborgs d.o.
g) Fullständigt, men med afvikande organisation.....	74.	101	186 $\frac{1}{2}$	361 $\frac{1}{2}$	1	Stockholms Nya elementarskola.

Anm. 1. Under vissa förutsättningar (jfr här ofvan sid. 6) kan äfven utan parallelafdelningar antalet lärarettimmar för mellanstadiet växa med 22 eller 44.

Anm. 2. Bland de under a och c förda läroverken bör vid Stockholms Latinläroverk och Södermalms läroverk det här utsatta talet för det högre stadiet minskas med 6 (jfr Kap. 4).

Anm. 3. Vid Latinläroverket, Södermalms läroverk samt Realläroverket i Stockholm — likasom vid de tre femklassiga läroverken därstädes — bör för mellanstadiet det här ofvan utsatta normaltalet ökas med 2 genom att — så-

som å Tab. 1 skett — inräkna den i hvardera realklassen åt geometrisk teckning anslagna timmen (jfr Kap. 4).

Anm. 4. Vid Stockholms Nya el.-skola blir timantalet i kolumnen för kl. 4 o. 5, hvilken vid detta läroverk omfattar 3 år, höjdt till 124 samt således hela summan till 384 $\frac{1}{2}$, om i öfre 5:e klassen (motsvarande nedre 6:e vid de andra läroverken) fullkomligt skild undervisning meddelas åt realister och latinare (jfr straxt här ofvan). Några timmar för lärarnes vaktgöring, såsom följd däraf att vid detta läroverk flera klasser äro på en gång till undervisning samlade i ett enda rum, äro ej här att inräkna, emedan denna vaktgöring från början af läsåret 1889—90 på försök borttagits.

Beträffande normala antalet lärarettimmar vid de lägre läroverken är det tillräckligt att hänvisa till hvad som yttrats om normala antalet inom det lägre stadiet och mellanstadiet vid de högre, hvarjemte dock bör erinras dels om det i Anm. 3 under föregående tabell omnämnda förhållandet, dels därom, att vid Jakobs läroverk i Stockholm och Oskarshamns, hvilka sakna latinklasser, normala antalet inom mellanstadiet är resp. 60 (af nyss berörda orsak) och 58.

Om man nu under ständig hänsyn till läroverkets organisation jemför antalen i Tab. 1 med de nu angifna normala antalen, så finner man bland annat följande. Inom det lägre stadiet hafva öfverskjutande antal timmar, tydligen beroende på tillvaron af parallelafdelningar, förekommit vid 24 högre och 5 femklassiga läroverk, normalt antal vid 12 högre, 13 femklassiga och 7 treklassiga samt understigande antal vid 4 femklassiga och 12 treklassiga läroverk. Enär — såsom Tab. 4 utvisar — endast en klass (1:a klassen vid Vernamo läroverk) inom nämnda stadium saknats, beror minskningen, som vid ett treklassigt läroverk utgör 35 och vid ett dylikt 28 timmar, men för öfrigt blott 1—14, nästan helt och hållet på sammanslagning af afdelningar. — Inom mellanstadiet hafva, om man tills vidare lemna de treklassiga läroverken med utsträckt undervisning å sido, öfverskjutande antal förekommit vid 28 högre

och 4 femklassiga läroverk, normala antal vid 5 högre och 5 femklassiga samt understigande antal vid 3 högre och 13 femklassiga läroverk. Öfverskotten hafva i en del fall berott på tillvaron af parallelafdelningar, men i andra på det i Anm. 1 under föregående tabell omnämnda förhållandet; minskningen, som i allmänhet ej är betydlig, har vid två läroverk (Vadstena och Kristinehamns) helt och hållet samt vid 1 (Haparanda) till en del berott på tillfällig saknad af en hithörande afdelning, men i öfrigt på sammanslagning af afdelningar. Med afseende på de 9 treklassiga läroverken med utsträckt undervisning¹⁾ torde det vara tillräckligt att hänvisa till Tab. 1. — Inom det högre stadiet slutligen hafva öfverskjutande antal lärarettimmar förekommit vid 8 läroverk, normalt antal vid 1 och understigande antal vid 27. Öfverskotten hafva tydligen allestädes berott på tillvaron af parallelafdelningar; minskningen, som vid 5 läroverk utgjort 4—11 timmar och vid de återstående 22 läroverken 14—81 samt vid intet läroverk förekommit samtidigt därmed, att en klass varit delad i parallelafdelningar, har berott dels på tillfällig saknad af en hithörande af-

¹⁾ Söderköpings med L. 4, Alingsås med R. 4, L. 4, R. 5 och L. 5, Falköpings med L. 4 och L. 5, Sölvesborgs med R. 4 och R. 5, Engelholms med L. 4, Varbergs med R. 4 och R. 5, Filipstads med R. 4 och L. 4, Skellefteå med R. 4, L. 4, R. 5 och L. 5 samt Örnsköldsviks med R. 4.

delning (jfr början af detta kap., sid. 5), dels på sammanslagningar.

Betraktar man slutligen totala antalet läraretimmar för hvarje läroverk, finner man beträffande de högre läroverken, att öfverskjutande antal förekommit vid 25, normalt antal vid 1 och understigande vid 10. Afvikelserna från det för hvarje särskildt högre läroverk normala antalet äro angifna i följande efter de i föregående tabell upptagna läroverkstyperna ordnade förteckning, i hvilken öfverskott (+) eller brist (—) utsatts efter läroverkets namn.

- a) Södermalms läroverk + 184, Uppsala + 159, Gefle + 56, Linköping + 84, Norrköping + 69, Skara + 86, Venersborg — 53, Örebro + 170, Nyköping — 75, Falun — 39, Jönköping + 169, Lund + 207, Malmö + 274, Karlskrona + 68, Helsingborg + 101, Kalmar + 61, Karlstad + 116, Umeå — 66, Visby — 59, eller tillsammans + 1,512;
- b) Hudiksvall — 76, Vesterås + 21, Kristianstad + 40, Ystad — 49, Östersund — 45, Luleå — 81, eller tillsammans — 190;
- c) Stockholms Latinläroverk + 414, Strengnäs — 14, Vexjö + 112, Halmstad + 35, Hernösand + 22, eller tillsammans + 569;
- d) Göteborgs Latinläroverk + 218;
- e) Vestervik 0, Sundsvall + 94;
- f) Stockholms Realläroverk + 285, Göteborgs d:o + 363, eller tillsammans + 648;
- g) Stockholms Nya elementarskola + 59 $\frac{1}{2}$, eller (med annan beräkningsgrund, se Anm. 4 under föregående tabell) + 36 $\frac{1}{2}$.

För samtliga högre läroverk utgör således öfverskottet 2,910 $\frac{1}{2}$ eller 2,887 $\frac{1}{2}$, allt efter som man vid Nya elementarskolan räknar 59 $\frac{1}{2}$, eller 36 $\frac{1}{2}$. — Beträffande totala antalet vid de femklassiga läroverken finner man öfverskjutande antal vid 5, nemligen vid Jakobs i Stockholm med 110 timmar, Katarina därstädes med 102, Östermalms därstädes med 210, Karlshamns med 55 och Göteborgs med 137, normalt vid 4, nemligen Söderhamns, Eksjö, Eskilstuna och Oskarshamns, samt understigande antal af tillsammans 68 timmar (20 vid ett och för öfrigt vexlande mellan 1 och 8) vid de öfriga 13, om hvilka det under erinran därom, att normala antalet vid dem alla är 154, torde vara tillräckligt att hänvisa till Tab. 1. För samtliga femklassiga läroverk uppgår således öfverskottet till 546. — Bland de 10 treklassiga läroverk, som *icke* hade utsträckt undervisning, förekom normalt antal vid 6 och understigande vid 4. För samtliga treklassiga läroverk finner man genom Tab. 1 lätteligen ett öfverskott af 221 timmar utöfver det, som skulle förekommit, om hvart och ett haft det för treklassiga läroverk normala antalet af 80.

Här ofvan har blifvit anmärkt, att nu gällande läroverksstadga torde få anses hafva för mellanstadiet uppställt gemensam undervisning i gemensamma ämnen såsom regel. Också finner man af Tab. 1, att på detta stadium gemensam undervisning för realister och latinare förekommit vid alla högre och femklassiga läroverk, där båda linierna varit

representerade, utom vid de högre allmänna läroverken i Gefle, Örebro, Jönköping, Karlskrona, Helsingborg och Kalmar samt vid Östermalms femklassiga läroverk i Stockholm. Vid Gefle, Karlskrona och Kalmar läroverk voro båda klasserna 4 och 5 delade i två fullständigt skilda afdelningar, en för realister och en för latinare; vid Örebro, Helsingborgs och Östermalms läroverk funnos i de nämnda klasserna fem skilda afdelningar, nemligen tre för realister och två för latinare; vid Jönköpings slutligen likaledes fem, men två för realister och tre för latinare.

Det har här ofvan (sid. 6) också blifvit påpekadt, att enligt läroverksstadgan realister och latinare skola på det högre stadiet åtnjuta skild undervisning, såvida icke särskilda förhållanden påkalla en annan anordning. Denna läroverksstadgans föreskrift står äfven i noggrann öfverensstämmelse med Kungl. cirkuläret af den 1 Juni 1877 till eforalstyrelserna angående undervisningen i sjetta och sjunde klasserna af rikets elementarläroverk, där vi betraktande af de fördelar, som en särskild undervisning för den reala och för den klassiska liniens lärjungar i läroverkens högre klasser medför, föreskrifves, att inom dessa klasser lärjungar af olika bildningslinier endast där särskilda förhållanden sådant påfordra böra hafva gemensamma lärotimmar (jfr berättelsen för läsåret 1877—78, sid. 6). Betraktar man likväl talen i kol. 7—9 af Tab. 1, finner man, att för realister och latinare gemensamma lärotimmar förekommit vid alla de 26 läroverk, där båda linierna varit representerade inom det högre stadiet, utom vid Jönköpings läroverk. Antalet gemensamma lärotimmar har vexlat mellan 1 (Uppsala) och 57 (Nya elementarskolan); medeltalet för de 26 läroverken har varit 21. Orsaken till detta förhållande är att söka, dels i lärjungarnes fåtalighet inom vissa afdelningar, dels i bristen på lärarekrafter vid vissa läroverk.

De i Tab. 1 upptagna läraretimmarne utgöra tillsammans 21,925, hvaraf 8,281 (37.8 %) falla på det lägre stadiet, 6,274 (28.6 %) på mellanstadiet och 7,370 (33.6 %) på det högre stadiet. Motsvarande procenttal höstterminen 1891 voro 38.1, 28.2 och 33.7. — Af mellanstadiets 6,274 timmar voro 1,874 (29.9 %) gemensamma för realister och latinare, 2,442 (38.9 %) anslagna åt realisterna ensamt och 1,958 (31.2 %) åt latinarna ensamt. Motsvarande procenttal höstterminen 1891 voro 28.3, 38.5 och 33.2. — På det högre stadiet hafva 536 timmar (7.3 %) varit gemensamma för realister och latinare, medan 2,372 (32.2 %) varit anslagna åt realisterna ensamt och 4,462 (60.5 %) åt latinarna ensamt. Under höstterminen 1891 voro de motsvarande procenttalen 7.4, 31.7 och 60.9.

Om man undersöker, huru många läraretimmar i veckan kommit på hvarje lärjunge, finner man hufvudsakligen följande. Hela lärjungeantalet i allmänna läroverken uppgick höstterminen 1892 till 14,472, hvilka tagit i anspråk 21,925 läraretimmar, till följd hvaraf man får 1.51 timmar på hvarje lärjunge. Höstterminen 1891 utgjorde motsvarande tal 1.52. — Vid fördelning efter de olika stadierna har man höstterminen 1892 enligt Tab. 4 på det lägre stadiet 7,078 lärjungar (48.9 %), på mellanstadiet 4,178

(28.9 %) och på det högre stadiet 3,216 (22.2 %), sedan man nemligen från högre stadiet till mellanstadiet öfverflyttat de 42 lärjungarne (25 realister och 17 latinare) i Stockholms Nya elementarskolas öfre 5:e klass, hvilkas läraretimmar i Tab. 1 måst föras till mellanstadiet. Enär de tre stadierna tagit i anspråk respektive 8,281, 6,274 och 7,370 läraretimmar, kommo på hvarje lärjunge respektive 1.17, 1.50 och 2.29. Höstterminen 1891 voro motsvarande tal 1.16, 1.52 och 2.30. — För dylik undersökning med afseende på de båda linierna inom mellanstadiet böra de för realister och latinare gemensamma timmarne fördelas på dem i förhållande till deras antal. Efter nyss angifna öfverflyttning af 25 realister och 17 latinare uppgår för höstterminen 1892 realisternas antal till 2,462 och latinarnes till 1,716. Af de 1,874 gemensamma timmarne böra således 1,104 föras på de förra och 770 på de sednare, hvarigenom hela antalen timmar för de båda linierna blifva respektive 3,546 (= 1,104

+ 2,442) och 2,728 (= 770 + 1,958). På hvarje realist kommer således 1.44 timme och på hvarje latinare 1.59. Höstterminen 1891 voro motsvarande tal 1.44 och 1.61. — Inom det högre stadiet har man efter nyss angifna grunder att först fördela 536 gemensamma timmar mellan de 1,000 realisterna och de 2,216 latinarne, hvarigenom hela antalet timmar för de båda linierna blifva respektive 2,539 (= 167 + 2,372) och 4,831 (= 369 + 4,462). På hvarje realist komma således 2.54 timmar och på hvarje latinare 2.18. Motsvarande tal under höstterminen 1891 voro 2.69 och 2.14.

Antalen läraretimmar i medeltal på hvarje lärjunge hafva i ofvanstående stycke beräknats efter fördelning af lärjungarne på stadier och linier. Om de i stället fördelas på de särskilda läroverksgrupperna, erhållas de resultat, hvilka äro införda i följande tabell, som äfven omfattar pedagogierna, hvilka ej blifvit berörda i föregående framställning.

Läroverk.	Höstterminen 1889.			Höstterminen 1890.			Höstterminen 1891.			Höstterminen 1892.		
	Närvarande lärjungar.	Läraretimmar för vecka.		Närvarande lärjungar.	Läraretimmar för vecka.		Närvarande lärjungar.	Läraretimmar för vecka.		Närvarande lärjungar.	Läraretimmar för vecka.	
		Hela antalet.	På hvarje lärjunge.		Hela antalet.	På hvarje lärjunge.		Hela antalet.	På hvarje lärjunge.		Hela antalet.	På hvarje lärjunge.
Högre allmänna läroverk ...	10,795	15,697	1.45	10,902	15,775	1.45	10,978	16,098	1.47	11,095	16,276	1.47
Femklassiga „ „ ...	2,559	3,816	1.49	2,565	3,868	1.51	2,582	3,881	1.50	2,561	3,908	1.53
Treklassiga „ „ ...	731	1,703	2.33	757	1,710	2.26	798	1,787	2.24	816	1,741	2.13
Tvåklassiga pedagogier	205	495	2.41	219	473	2.16	177	366	2.07	158	387	2.46
Enklassiga „ „	151	262	1.74	148	264	1.78	92	161	1.75	108	162	1.50
Samtliga läroverk	14,441	21,973	1.52	14,591	22,090	1.51	14,627	22,293	1.52	14,738	22,474	1.52

Slutligen må erinras därom, att hvarken i Tab. 1 eller i föregående undersökningar afseende blifvit fäst vid de för undervisning i teckning anslagna lärotimmar (utom de få i Anm. 3 till tabellen å sid. 7 omnämnda). Skulle dessa timmar, hvilka för realisterna och icke-grekerna äro obli-

gatoriska och trädt i stället för vissa af latinarnes och grekernas timmar i läseämnena, hafva medräknats, så skulle naturligtvis åtskilliga både af de absoluta och relativa talen hafva undergått någon förändring.

Kap. 4. Antal undervisningstimmar i veckan i de särskilda läseämnena; lärokurser i läseämnena; undervisning i välskrifning och öfningar; inspektioner.

Med afseende på antalet undervisningstimmar för de särskilda läseämnena är för detta läseår följande att anmärka.

I föregående berättelser har omnämnts, att, såsom en fortsättning af förhållanden, hvilka länge egt rum vid Stockholms Gymnasium (se berättelsen för läseåret 1876—77, sid. 10 och 13 samt Tab. 5), den afvikelse från den allmänna undervisningsplanen alltjemnt förekommit vid Högre latinläroverket och Södermalms högre läroverk i Stockholm, att timantalet inom 6:e latinklassen varit minskadt från 32 till 30. Detta förhållande stadfästades att tills vidare

gälla genom Kungl. bref af den 5 Augusti 1887. Minskningen har, likasom förut, vid båda läroverken åstadkommits därigenom, att för grekerna 1 timme borttagits från grekiska språket och 1 timme från det franska samt för icke-grekerna 1 timme från engelska språket och 1 från det franska.

Genom Kungl. bref af den 28 Augusti 1891 medgäfvos för ytterligare tre följande läseår i sjetten och sjunde klasserna vid Stockholms Realläroverk samma förändrade anordningar i afseende på undervisningstiderna i naturalhistoria, filosofisk propedeutik och kemi, som första gången med-

gifvits genom Kungl. bref af den 3 September 1885 och hvarom närmare redogörelse är lemnad i berättelsen för läsåret 1885—86, sid. 6. Detta medgifvande har med afseende på undervisningen i naturalhistoria under läsåret kunnat användas endast i tre af de tio parallellafdelningar, som klasserna 6 och 7 omfattade (se läroverkets årsredogörelse, sid. 44).

Den anordning af lärotimmarnes fördelning i 4:e och 5:e realklasserna vid Stockholms läroverk (med undantag af Nya elementarskolan), för hvilken redogöres i berättelsen för läsåret 1878—79 (sid. 4 och följ.), har äfven under detta läsår varit gällande.

Vid Vesterviks läroverk voro under läsåret med Efori medgifvande af de i 5:e realklassen till engelska språket enligt undervisningsplanen anslagna 7 timmarne två användbara till undervisning i franska språket.

Den fördelning af lärotimmarne i 3:e klassen vid Marstrands treklassiga läroverk, som egde rum under vårterminen 1890 och för hvilken redogöres i berättelsen för läsåret 1889—90 (sid. 11), har äfven under detta läsår egt rum. Likaledes har på grund af Kungl. brefvet af den 20 Juli 1883 vid Strömstads treklassiga läroverk äfven under detta läsår tillämpats den fördelning af lärotimmarne i 3:e klassen, som omnämnes i berättelsen för läsåret 1880—81 (sid. 4).

Med afseende på de för läroverken gällande lärokurser i läseämnen har under läsåret ingen förändring inträdt.

Angående undervisningen i *välskrifning och öfningar* har under detta läsår ingen förändring inträdt, hvarken med afseende på de för undervisningen anslagna antalen timmar eller med afseende på andra allmänna föreskrifter om undervisningens anordning. — Med afseende på de *utsträckta militäröfningarna* (jfr berättelsen för läsåret 1876—77, sid. 37) är att anmärka, att den anordning af dessa öfningar vid Stockholms Latinläroverk, Södermalms läroverk i Stockholm samt Realläroverket därsammastades, som för dessa läroverk genom Kungl. bref af den 13 Juli 1883 medgafs tills vidare (se berättelsen för läsåret 1883—84, sid. 4 och 5), äfven under detta läsår iaktogs.

Undervisning i *slöjd* meddelades äfven under detta läsår — likasom under det föregående — åt lärjungar vid Högre latinläroverket och Södermalms högre läroverk i Stockholm samt Gefle, Skara, Strengnäs, Nyköpings, Vexjö och Karlskrona högre läroverk, Göteborgs högre realläroverk, Norrtelje, Enköpings, Borås, Lidköpings, Landskrona, Göteborgs och Kristinehamns femklassiga samt Falköpings, Sala och Strömstads treklassiga läroverk. Därjemte förekom under detta läsår undervisning i slöjd åter vid Marstrands

läroverk, sedan Marstrands församling å kyrkostämma därtill beviljat medel. Sista gången dylik undervisning vid detta läroverk förut meddelades var under läsåret 1888—89.

Med afseende på den af Chefen för Ecklesiastik-departementets byrå för ärenden angående den högre undervisningen utöfvade inspektionen af läroverken (jfr berättelsen för läsåret 1882—83, sid. 5) är att nämna, att Kanslirådet Gustrin under höstterminen 1892 inspekterade de högre läroverken i Östersund och Luleå, de femklassiga läroverken i Piteå och Haparanda samt Praktiska arbetsskolan i Stockholm och under vårterminen 1893 de högre läroverken i Skara och Kristianstad, de femklassiga läroverken i Mariestad och Sköfde samt de treklassiga läroverken i Alingsås och Falköping.

Genom Kungl. bref af den 10 Mars 1892 och den 24 Februari 1893 erhöll Rektorn vid tekniska skolan i Stockholm B. V. Adler uppdrag att under åren 1892 och 1893 »enligt den plan, som af Chefen för Ecklesiastik-departementet bestämmes, inspektera lägre tekniska yrkesskolor, som åtnjuta statsunderstöd, äfvensom besöka allmänna läroverk, folkskolelärareseminarier och tekniska elementarskolor, i ändamål att vid dessa läroanstalter taga kännedom om undervisningen i teckning samt meddela råd och anvisningar rörande anskaffande af lämplig materiel och undervisningens ändamålsenliga anordning i berörda läroämne». På grund här af blefvo under höstterminen 1892, förutom folkskolelärareseminarier och tekniska läroverk, inspekterade Högre latinläroverket, Södermalms högre läroverk, Högre realläroverket och Nya elementarskolan i Stockholm samt högre läroverken i Linköping och Jönköping, bland de femklassiga läroverken Jakobs, Katarina och Östermalms läroverk i Stockholm jemte Borås läroverk samt treklassiga läroverket i Varberg. Under vårterminen 1893 inspekterades högre läroverken i Venersborg, Vexjö, Karlskrona, Kristianstad och Karlstad samt femklassiga läroverken i Karlshamn och Uddevalla.

Angående den genom direktionen öfver Gymnastiska Centralinstitutet utöfvade inspektionen af gymnastiköfningarna (jfr berättelsen för läsåret 1877—78, sid. 10) må anföras, att den äfven under detta läsår verkställdes af föreståndaren för institutet, Professor Törngren, som under höstterminen 1892 inspekterade högre läroverken i Skara, Venersborg, Örebro och Karlstad, femklassiga läroverken i Lidköping, Sköfde, Uddevalla och Kristinehamn samt treklassiga läroverket i Arvika. — Med afseende på den genom Landtförsvars-departementet utöfvade årliga inspektionen af militäröfningarna (jfr berättelsen för läsåret 1877—78, sid. 10) är här endast att nämna, att samtliga högre allmänna läroverk och folkskolelärareseminarier (äfvensom tekniska elementarskolan i Norrköping) inspekterades under höstterminen 1892.

B. Lärare.

Kap. 5. De tjänstgörande lärarnes antal och fördelning; tjänstledigheter.

Tab. 2.

Af Tab. 2 framgå antalen lärare af hvarje särskildt slag, hvilka under höstterminen 1892 tjänstgjort vid de särskilda läroverken. Därur erhålles följande sammandrag, uppställt efter samma grunder, som i berättelsen för läsåret 1877—78 (sid. 13) omnämnas. Således har skill-

nad ej gjorts mellan ordinarie och vikarier eller tillförordnade, och bland öfningslärarne äro biträdande eller extra sådana endast då inräknade, när på grund af läroverkets storlek särskilda medel varit anslagna för deras aflönande.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Läroverk.	Rektorer och pedagoger.	Lektorer.	Adjunkter och kolleger.	Extra lärare.	Lärare i			Öfrige.	Summa.
					Teckning.	Musik.	Gymnastik och militäröfningar.		
Högre allmänna läroverk.....	36	200	362	122	39	36	43	3	841
Femklassiga » »	22	—	115	19	22	22	22	2	224
Treklassiga » »	19	—	36	10	19	19	19	—	122
Tvåklassiga pedagogier.....	7	—	6	2	2	7	7	—	31
Enklassiga »	5	—	—	1	—	1	—	—	7
Summa	89	200	519	154	82	85	91	5	1,225

Anm. En vid utarbetandet af Tab. 2 förbisedd särskild skrifårare vid Göteborgs femklassiga läroverk är här inräknad.

Om detta sammandrag jämföres med det motsvarande för höstterminen 1891 (se förra berättelsen, sid. 12), finner man, att slutsumman ökats från 1,213 till 1,225, således med 12. Beträffande de särskilda olikheterna mellan de båda höstterminernas sammandragstabeller är följande att nämna. Genom minskning vid en tvåklassig pedagogi (jfr Tab. 2) har antalet adjunkter och kolleger sjunkit från 520 till 519. Däremot har antalet extra lärare genom ökning vid de högre läroverken samt vid en tvåklassig pedagogi stigit, så att hela antalet, ehuru minskning inträdt vid de treklassiga läroverken, vuxit från 145 till 154. Bland öfningslärarne har ökning egt rum genom tillkomst vid de högre läroverken af två biträdande gymnastiklärare. Jemväl antalet »öfrige» lärare, under hvilken benämning här innefattas endast skrifårare, har genom tillkomst af en sådan vid ett högre läroverk och en vid ett femklassigt ökats från 3 till 5.

Ofvanstående sammandrag afser, likasom Tab. 2, närmast höstterminen 1892, men gäller äfven för vårterminen 1893.

Bland de 154 här ofvan upptagna extra lärarne, hvaraf 12 e. o. lektorer, voro 18 alldeles icke aflönade af statsmedel, nemligen 6 vid Ystads läroverk, hvaraf 4 e. o. lektorer, samt alla 10 vid de treklassiga läroverken, 1 vid en tvåklassig och 1 vid en enklassig pedagogi, hvarjemte aflöningen för 1 extra lärare vid en tvåklassig pedagogi endast till en del utgick af statsmedel. En extra lärare tjänstgjorde under läsåret vid två läroverk med inskränkt tjänstgöringsskyldighet (13 timmar) vid hvartera och har på grund häraf blifvit räknad endast vid ett af läroverken.

I slutsumman 1,225 förekomma 31 dubbelräkningar, emedan dels särskilda lärarebefattningar vid samma läroverk, dels lärarebefattningar vid skilda läroverk (detta sednare dock blott i Stockholm) bestrids af samma person

Närmare upplysningar om dessa förhållanden, som alla afse lärarebefattningar i öfningsämnen eller i välskrifning, lemnas af Tab. 2.

De lärarebefattningar, hvilka under höstterminen 1892 bestridits af kvinnor, äro i Tab. 2 särskildt betecknade. Med åtskiljande af ordinarier och vikarier eller tillförordnade erhålles följande öfversigt.

Läroverk.	L ä r a r i n n o r i					Summa.
	Läse- ämnen.	Teckning.		Musik.		
	Adjunkt. t. f.	Ordinarie.	Vikarie eller t. f.	Ordinarie.	Vikarie eller t. f.	
Högre allmänna läroverk	1	3	4	—	—	8
Femklassiga »	—	5	6	1	1	13
Treklassiga »	—	1	4	—	—	5
Tvåklassiga pedagogier ...	—	—	—	—	1	1
Summa	1	9	14	1	2	27

Öfver det antal lärare, som under läsåret 1892—93 åtnjutit *tjenstledighet*, lemnas en summarisk öfversigt i nedanstående tabell, vid hvars utarbetande samma grundsatser följts som för motsvarande i föregående berättelser från och med berättelsen för läsåret 1877—78. Således hafva icke inräknats för det första de fall, då en lärare varit ledig från sin egen befattning för att uppehålla annan lärarebefattning vid samma läroverk (t. ex. då en adjunkt tjänstgjort såsom vikarierande lektor), för det andra de fall, då en lektor eller en adjunkt vid ett läroverk varit tillförordnad rektor vid ett annat, och för det tredje de fall, då en lärare haft *tjenstledighet* från ett läroverk för att uppehålla lärarebefattning vid ett annat (t. ex. af den anledningen, att han vunnit befordran till det förra och haft rätt att där tillträda sin nya befattning, men fortfarande att till läsårets slut tjänstgöra vid det sednare). Däremot hafva (såsom förut) inräknats både fullständiga *tjenstledigheter* och partiella, d. v. s. sådana då befrielse egt rum endast från en del af *tjensteåliggandena*, t. ex. från en del af undervisningstimmarne eller — för rektorer — från undervisningsskyldighet med bibehållande af rektorsgöromålen.

Läroverk.	Rektorer och pedagoger.	Lektorer.	Adjunkter och kolleger.	L ä r a r e i			Summa.
				Teckning.	Musik.	Gymn. o. mil- öfningar.	
Högre allmänna läroverk	6	24	52	7	10	11	110
Femklassiga »	4	—	18	2	6	9	39
Treklassiga »	2	—	4	1	1	4	12
Tvåklassiga pedagogier	1	—	—	—	—	—	1
Enklassiga »	—	—	—	—	—	—	—
Summa	13	24	74	10	17	24	162

I slutsumman 162 ingår en dubbelräkning, emedan det i ett fall inträffat, att samma person varit *tjenstledig* från två befattningar.

Bland *tjenstledigheterna* förekomma 10 partiella och 153 fullständiga. Att summan af dessa tal med 1 öfverskjuter ofvanstående slutsumma beror därpå, att en rektor haft partiel *tjenstledighet* under hela läsåret samt fullständig under en del af detsamma.

Partiella *tjenstledigheter* hafva åtnjutits af 1 rektor (vid femklassigt läroverk), 1 lektor, 6 adjunkter eller kolleger (2 vid högre, 3 vid femklassiga och 1 vid treklassigt läroverk) samt 2 teckningslärare (båda vid högre läroverk). För rektorn, 4 adjunkter och den ene teckningsläraren omfattade ledigheten hela läsåret; för lektorn och den andra teckningsläraren en hel termin; för 2 adjunkter kortare tider än en termin.

Af fullständiga *tjenstledigheter*, som omfattat hela läsåret, ingå i ofvanstående tabell följande antal. Vid de högre läroverken: 11 lektorer, 25 adjunkter, 5 tecknings-, 3 musik- och 4 gymnastik-lärare. Vid de femklassiga läroverken: 10 kolleger, 1 tecknings-, 3 musik- och 1 gymnastik-lärare. Vid de treklassiga läroverken: 1 rektor, 2 kolleger, 1 tecknings-, 1 musik- och 2 gymnastik-lärare.

Af fullständiga *tjenstledigheter*, som omfattat en hel termin eller hela den ena terminen och en del af den andra, ingå i tabellen följande antal. Vid de högre läroverken: 1 rektor, 7 lektorer, 8 adjunkter, 1 musik- och 2 gymnastik-lärare. Vid de femklassiga läroverken: 4 rektorer, 1 musik- och 2 gymnastik-lärare.

Af fullständiga *tjenstledigheter*, som omfattat kortare tider än en hel termin, ingå i tabellen följande antal. Vid de högre läroverken: 5 rektorer, 5 lektorer, 17 adjunkter, 6 musik- och 5 gymnastik-lärare. Vid de femklassiga läroverken: 5 kolleger, 1 tecknings-, 2 musik- och 6 gymnastik-lärare. Vid de treklassiga läroverken: 1 rektor, 1 kollega och 2 gymnastiklärare. Vid de tvåklassiga pedagogierna: 1 rektor.

Såsom orsak till *tjenstledigheten* är i två tredjedelar af antalen fall sjukdom eller försvagad hellsa angifven. Om dessa fall fördelas efter läroverksgrupper och lärarekategorier samt man därjämte inom () angifver deras fördelning efter de tre ofvan använda tidsgrupperna (hela läsåret, en hel termin eller hela den ena terminen och en del af den andra, kortare tider än en hel termin), så erhåller man följande resultat. Vid de högre läroverken: rektorer 2 (0, 0, 2), lektorer 11 (6, 2, 3), adjunkter 41 (22, 5, 14),

teckningslärare 5 (5, 0, 0), musiklärare 7 (3, 1, 3), gymnastiklärare 8 (4, 2, 2). Vid de femklassiga läroverken: rektorer 1 (1, 0, 0), kolleger 18 (13, 0, 5), teckningslärare 2 (1, 0, 1), musiklärare 3 (3, 0, 0), gymnastiklärare 2 (1, 1, 0). Vid de treklassiga läroverken: kolleger 3 (2, 0, 1), teckningslärare 1 (1, 0, 0), musiklärare 1 (1, 0, 0), gymnastiklärare 2 (2, 0, 0). Vid de tvåklassiga pedagogierna: rektorer 1 (0,

0, 1). Bland öfriga anledningar äro uppgifna: annan civil tjänstgöring i statens tjänst (i 14 fall), ledamotskap i riksdag eller landsting (i 14 fall), vetenskapliga arbeten eller resor (i 3 fall), enskilda angelägenheter (i 8 fall) m. m. I några fall äro anledningarna ej uppgifna. För gymnastiklärarna har i en stor del af fallen angifvits såsom orsak militär tjänstgöring.

Kap. 6. Lärares afgang, befordran och uppflyttning i högre lönegrad.

Tab. 3.

Antalet af de fall, då en ordinarie lärare afgått från sin befattning under tiden från och med den 1 Maj 1892 till och med den 30 April 1893, finnes angifvet i följande tabellariska öfversigt, vid hvars utarbetande iakttagits de

i föregående berättelser följda grundsatser (jfr berättelsen för läsåret 1876—77, sid. 53 och 54, samt berättelsen för läsåret 1887—88, sid. 11 o. 12).

Antal ordinarie lärare, som afgått från sina befattningar från och med den 1 Maj 1892 till och med den 30 April 1893.

1	2			3			4			5			6			7			8			9			10			11			12			13			14			15			16			17			18			19			20
	Rektorer och pedagoger.			Lektorer.			Adjunkter.			Lärare i teckning.			Lärare i musik.			Lärare i gymn. o. mil.-öfningar.			Summa.																																				
Läroverk.	Till annan ord. befattning vid hithörande läroverk.	Genom döden.	Öfrige.	Till annan ord. befattning vid hithörande läroverk.	Genom döden.	Öfrige.	Till annan ord. befattning vid hithörande läroverk.	Genom döden.	Öfrige.	Till annan ord. befattning vid hithörande läroverk.	Genom döden.	Öfrige.	Till annan ord. befattning vid hithörande läroverk.	Genom döden.	Öfrige.	Till annan ord. befattning vid hithörande läroverk.	Genom döden.	Öfrige.	Till annan ord. befattning vid hithörande läroverk.	Genom döden.	Öfrige.	Till annan ord. befattning vid hithörande läroverk.	Genom döden.	Öfrige.	Till annan ord. befattning vid hithörande läroverk.	Genom döden.	Öfrige.	Till annan ord. befattning vid hithörande läroverk.	Genom döden.	Öfrige.	Till annan ord. befattning vid hithörande läroverk.	Genom döden.	Öfrige.	Till annan ord. befattning vid hithörande läroverk.	Genom döden.	Öfrige.	Till annan ord. befattning vid hithörande läroverk.	Genom döden.	Öfrige.	Summa.															
Högre allmänna läroverk	—	—	1	3	3	4	8	9	3	—	—	—	—	1	2	—	—	2	—	—	2	36																																	
Femklassiga »	—	—	—	—	—	—	2	2	1	—	1	—	1	—	1	—	—	2	—	—	1	11																																	
Treklassiga »	—	—	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3																																	
Tvåklassiga pedagogier ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—																																	
Enklassiga »	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2																																	
Summa	2	—	2	3	3	4	10	12	5	—	1	—	1	1	3	2	—	3	—	—	52																																		

Anm. I hela detta kapitel äro för vinnande af bekvämlighet och reda kolleger äfven räknade såsom adjunkter.

I denna tabell ingår en dubbelräkning, ty å raden för de högre läroverken ingår en lärare i både kol. 4 och kol. 7.

Af dem, som afgått »Till annan ordinarie befattning vid hithörande läroverk», hafva:

- 2 pedagoger vid enklassiga pedagogier utnämns till adjunkter,
- 1 lektor på grund af erhållet nådigt förordnande tillträdt rektorsbefattningen vid sitt eget läroverk,
- 2 d:o utnämns till lektorer vid andra läroverk,
- 3 adjunkter utnämns till lektorer vid sina egna läroverk,
- 2 d:o utnämns till lektorer vid andra läroverk,
- 5 d:o utnämns till adjunkter vid andra läroverk,

- 1 musiklärare vid femklassigt läroverk afgått till enahanda befattning vid ett högre läroverk,
- 2 gymnastiklärare vid femklassiga läroverk afgått till enahanda befattningar vid högre läroverk.

Summa 18.

Genom döden hafva afgått 17, nemligen 3 lektorer, 12 adjunkter, 1 teckningslärare vid femklassigt läroverk och 1 musiklärare vid högre läroverk.

Af dem, som innefattas i kolumnerna under rubrik »Öfrige», hafva:

11 afgått efter erhållet afsked med pension, nemligen 1 rektor vid treklassigt läroverk, 4 lektorer (hvaraf en tillika

rektor vid läroverket), 3 adjunkter, 2 gymnastiklärare vid högre och 1 d:o vid femklassigt läroverk,
2 adjunkter utnämns till kyrkoherdar,
1 musiklärare vid högre läroverk utnämns till organist och kantor,
1 d:o vid femklassigt läroverk utnämns till organist,
1 d:o vid högre läroverk afgått utan pension och utan uppgift om befordran.

Summa 16 (utan den ofvan påpekade dubbelräkningen).

Antalet befordringar till ordinarie befattningar under tiden från och med den 1 Maj 1892 till och med den 30 April 1893 finnes angifvet i nedanstående tabellariska öfversigt, vid hvars utarbetande följts samma grundsatsar som vid utarbetandet af föregående afgångstabell. Af anledning, som i berättelsen för läsåret 1883—84 (sid. 9) omnämns, har i föregående berättelser från och med nämnda läsårfångstabellen omfattat endast de högre och femklassiga läroverken. Men när genom Kungl. kungörelsen af den 16 December 1892 bland annat stadgats, att rektorer vid de allmänna läroverken, »där Kungl. Maj:t icke vill genom utnämning tillsätta rektorsembetet», af Kungl. Maj:t på viss tid förordnas, hvarigenom nämnda befattningar vid de fem-

och tre-klassiga läroverken blifvit med afseende på tillsättandet likställda med samma befattningar vid de högre, hafva i befordringstabellen nu åter upptagits de treklassiga läroverken för att äfven till rektorsbefattningar därstädes kunna utsträcka den grundsats, som redan förut i dessa berättelser iakttagits med afseende på dylika vid högre och femklassiga läroverk (jfr berättelsen för läsåret 1887—88, sid. 12). Dessutom är här att anteckna att af tillfällig anledning (se nedan) fullmakter blifvit under året i enlighet med föreskrifter i särskilda Kungl. bref utfärdade för två adjunkter vid treklassiga läroverk.

Med afseende på gällande bestämmelser angående tillsättandet af teckningslärarebefattningar må under hänvisning till berättelsen för läsåret 1883—84 (sid. 9) här blott anmärkas att af de i efterföljande befordringstabell upptagna fallen beror det ena på Kungl. Maj:ts särskilda medgivande om platsens tillsättning.

Slutligen må med hänsyn till de i allmänhet gällande befordringsförhållandena nämnas, att genom Kungl. kungörelserna af den 10 Mars och den 16 December 1892 vissa förändringar blifvit vidtagna i afseende på lydelsen af §§ 55 och 59 i gällande läroverksstadga, hvarigenom delvis nya bestämmelser fastställts för behörighet till rektorsembete samt till lektors- och adjunkts-befattningar vid de allmänna läroverken.

Antal befordringar från och med den 1 Maj 1892 till och med den 30 April 1893.

1	2		3		4		5		6		7		8		9		10		11		12		13		14
	Till rektorsbefattningar.		Till lektorsbefattningar.		Till adjunktsbefattningar.		Till lärarebefattningar i												Summa.						
	Teckning.		Musik.		Gymn. o. mil.-öfnr.		Från annan ord. befattning vid hithörande läroverk.		Öfrige.		Från annan ord. befattning vid hithörande läroverk.		Öfrige.		Från annan ord. befattning vid hithörande läroverk.		Öfrige.								
Läroverk.																									
Högre allmänna läroverk.....	1	—	7	11	4	29	—	1	1	3	2	1	60												
Femklassiga » »	—	—	—	—	1	8	—	1	—	1	—	3	14												
Treklassiga » »	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2												
Summa	1	—	7	11	7	37	—	2	1	4	2	4	76												

I denna tabell förekomma två dubbelräkningar, i det att en lärare ingår i både kol. 6 och kol. 7 samt en i både kol. 12 och 13.

Af dem, som befordrats »Från annan ordinarie befattning vid hithörande läroverk», hafva:

1 rektor vid högre läroverket i Vexjö, förut lektor vid läroverket, förordnats för tiden från och med den 1 Augusti 1892 till den 1 Augusti 1897,
2 lektorer befordrats från lektorsbefattningar vid andra läroverk,
3 d:o befordrats från adjunktsbefattningar vid samma läroverk,
2 d:o befordrats från adjunktsbefattningar vid andra läroverk,

5 adjunkter befordrats från adjunktsbefattningar vid andra läroverk,

2 d:o vid treklassiga läroverk i enlighet med föreskrifter i särskilda Kungl. bref befordrats från pedagogbefattningar vid indragna enklassiga pedagogier,

1 musiklärare vid högre läroverk befordrats från enahanda befattning vid femklassigt läroverk,

2 gymnastiklärare vid högre läroverk befordrats från enahanda befattningar vid femklassiga läroverk.

Summa 18.

Om man med hänsyn till de lärare, som äro inräknade i kolumnerna med öfverskrift »Öfrige», bearbetar uppgifterna om deras ålder och aflagda kunskapsprof, så erhåller man följande resultat.

Med hänsyn till åldern — beräknad efter födelseår och det år, då utnämningen vann laga kraft, men utan afseende på och dag månad — voro:

af 10 lektorer i kol. 5 en 28 år, en 29, tre 31, en 33, en 36, två 39 och en 42: i medeltal 33·9 år; den 11:e lektorn är ej här inräknad, emedan han, som genom särskildt Kungl. bref befordrats till lektor vid det läroverk, där han sedan många år var t. f. rektor, redan förut en gång varit ordinarie lektor, men på grund af befordran till annan, ej till allmänna läroverken hörande befattning, afgått från detta sitt lektorat;

af de 37 adjunkterna i kol. 7 en 28 år, en 29, en 30, en 32, tre 33, två 34, fem 35, en 37, två 38, tre 39, fyra 40, tre 41, tre 42, en 43, två 44, tre 45 och en 48: i medeltal 38·2 år;

af de 2 teckningslärarne (hvaraf 1 kvinna) i kol. 9 en 33 år och en 52: i medeltal 42·5 år;

af de 4 musiklärarne i kol. 11 en 24 år, en 27, en 28 och en 57; i medeltal 34 år;

af de 4 gymnastiklärarne i kol. 13 en 35 år, en 38, en 39 och en 40: i medeltal 38 år.

Bland de 10 i medelåldersberäkningen här ofvan medtagne lektorerna voro 9 filosofie doktorer samt 1 teologie kandidat och prestvigd. Alla filosofie doktorerna hade aflagt examen efter 1870 års examensstadga (7 i Uppsala och 2 i Lund); fyra voro docenter (3 i Uppsala och 1 i Lund). Teologie kandidaten hade aflagt sin examen i Uppsala. — Profår hade 9 fullständigt genomgått enligt 1875 års förordning, nemligen 2 i Stockholm (1 vid Södermalms läroverk och 1 vid Realläroverket), 5 i Uppsala och 2 i Lund. En hade ej genomgått profår.

De 37 adjunkterna äro med afseende på akademiska kunskapsprof sålunda fördelade. Filosofie doktorer voro 7 (4 i Uppsala och 3 i Lund), hvilka alla aflagt examen efter 1870 års examensstadga. Filosofie licentiaten voro 7, alla i Uppsala. Filosofie kandidater voro 21, hvaraf 1 (i Uppsala) efter 1853 års examensstadga samt de öfriga 20 (15 i Uppsala och 5 i Lund) efter 1870 års examensstadga; af filosofie kandidaterna hade 1 aflagt teoretisk och praktisk teologisk examen och var prestvigd, 1 hade genomgått en kurs i pedagogisk slöjd vid Näs' slöjdlärareseminarium. Teologie kandidat (i Uppsala) och prestvigd var 1. En hade ej aflagt hithörande examen. — Profår enligt 1875 års förordning hade 31 fullständigt genomgått, hvaraf 17 i Stockholm (1 vid femklassigt läroverk och Gymnasium, 1 vid femklassigt läroverk och Latinläroverket, 11 vid Latinläroverket, 2 vid Södermalms läroverk, 1 vid Realläroverket samt 1 vid Södermalms läroverk och Realläroverket), 9 i Uppsala och 5 i Lund. De öfriga 6 hade ej genomgått profår.

Af de 2 teckningslärarne hade den ena (kvinna) vid Kungl. Akademien för de fria konsterna erhållit kompetensbetyg för teckningslärarebefattningar samt genomgått den

under sommaren 1879 anordnade särskilda undervisningskursen för teckningslärare (se berättelsen för läsåret 1878—79, sid. 9); den andre hade aflagt teckningslärare-examen vid Stockholms Tekniska skolas konstindustriella afdelning.

Af de 4 musiklärarne hade 1 aflagt organist-examen i Vexjö samt organist- och skolkantors-examina vid Kungl. Musikaliska akademins läroverk; de 3 öfriga hade aflagt organist-, kyrkosångare- och musiklärare-examina vid samma akademies konservatorium.

De 4 gymnastiklärarne voro alla löjtnanter och hade alla vid Gymnastiska Centralinstitutet aflagt examina inom pedagogiska, militära och medicinska afdelningarna (enligt 1864 års stadga för institutet).

Förnyade rektorsförordnanden hafva under perioden från och med den 1 Juli 1892 till och med den 30 Juni 1893 vidtagit för rektorer vid följande 2 högre läroverk:

Nyköping: från och med den 1 Juli 1892 till den 1 Juli 1897,
Göteborgs realläroverk: d:o d:o.

Af Tab. 3 synes, huru många lärare, fördelade efter ålder, inträdt i högre lönegrad från och med den 1 Juli 1892 till och med den 30 Juni 1893. För de i tabellen upptagne lärare hade i allmänhet inträdet i högre lönegrad bestämts enligt den grundsatsen, att de för uppflyttning erforderliga tjänsteåren räknas från och med början af kalenderåret näst efter det, under hvilket fullmakt erhållits (Kungl. cirkuläret af den 20 Mars 1858), samt således räknats från och med den 1 Januari 1893. Undantag egde rum med afseende på en rektor vid högre läroverk, som uppflyttades i högre lönegrad från och med den 1 Juli 1892, samt 2 till lektorer, 18 till adjunkter eller kolleger och 1 till musikalärare utnämnde, hvilka på grund af särskilda Kungl. bref börjat uppbära lön från och med tillträdet af sina respektive befattningar: den ene af lektorerna i andra och den andra i femte lönegraden, 13 af adjunkterna och kollegerna i andra, 4 i tredje och 1 i fjärde lönegraden samt musikaläraren i andra lönegraden. Åldern är utan vidare hänsyn till månad och dag beräknad såsom skillnad mellan födelseåret och det år, på hvilket inträdesdagen infallit. Bland de i högre lönegrad uppflyttade lektorerna äro äfven inräknade 4 rektorer vid högre läroverk, som under perioden blifvit i egenskap af lektorer uppflyttade, nemligen 1 i tredje, 1 i fjärde och 2 i femte lönegraden, och bland de i högre lönegrad uppflyttade adjunkterna och kollegerna 3 rektorer, en vid högre, en vid femklassigt och en vid treklassigt läroverk, hvilka i egenskap af adjunkter eller kolleger blifvit uppflyttade 2 i andra och 1 i tredje lönegraden.

Af följande tabell finner man de uppflyttades antal och deras medelålder (respektive: ålder) vid inträdet i den högre lönegraden.

Uppflyttade lärare.	Antal.	Medelålder (eller ålder).
Rektorer vid högre allmänna läroverk: i 2:a lönegraden.....	1	(53)
Rektorer vid femklassiga allmänna läroverk: i 2:a lönegraden.....	1	(54)
Lektorer:		
i 2:a lönegraden	6	38·8
» 3:e »	8	43·4
» 4:e »	6	49·3
» 5:e »	5	52·0
Adjunkter och kolleger:		
i 2:a lönegraden	26	39·2
» 3:e »	25	42·8
» 4:e »	23	47·0
» 5:e »	12	51·8

Uppflyttade lärare.	Antal.	Medelålder (eller ålder).
Teckningslärare vid högre allmänna läroverk: i 3:e lönegraden	2	38·0
Musiklärare vid högre allmänna läroverk: i 2:a lönegraden	3	40·0
» 3:e »	1	(45)
Gymnastiklärare vid högre allmänna läroverk: i 2:a lönegraden	2	36·5

I denna tabell förekommer en dubbelräkning, beroende därpå att en kollega under perioden blifvit uppflyttad både i andra och i tredje lönegraden.

Kap. 7. Ordinarie lärarebefattningar.

Antalen ordinarie lärarebefattningar vårterminen 1893 enligt de för allmänna läroverken och pedagogierna gällande

stater skilde sig i intet hänseenden från dem, som förefunnos vårterminen 1892 (jfr berättelsen för läsåret 1891—92, kap. 7).

Kap. 8. Utbildningen af lärare i läse- och öfnings-ämnen.

Beträffande utbildningen af lärare i läseämnena är följande att märka.

Med afseende på de allmänna bestämmelserna rörande profäret (se berättelsen för läsåret 1876—77, sid. 60) skedde så till vida en förändring, att genom Kungl. kungörelsen af den 20 April 1892 den punkt (mom. 2) i Kungl. kungörelsen af den 16 Juni 1875, hvilken afser rättigheten att genomgå profär och hvilken förut ändrats genom Kungl. kungörelsen af den 30 December 1880 (se berättelsen för läsåret 1880—81, sid. 11), erhöll följande lydelse: »Behörighet att genomgå profär tillkommer den, som aflagt de för erhållande af sådan lärarebeställning föreskrifna kunskapsprof.»

Under läsåret 1892—93 voro profärskurser, i likhet med hvad som varit förhållandet från och med läsåret 1881—82, anordnade i Stockholm vid Högre latinläroverket, Södermalms läroverk och Högre realläroverket samt vid läroverken i Uppsala och Lund.

Den praktiska profärskursen förestods vid samtliga läroverken af deras rektorer. Beträffande den teoretiska kursen, som i Stockholm är gemensam för alla dit hänvisade kandidater, förestods densamma därstädes, likasom de sex föregående läseåren, af föreståndaren för Lyceum för flickor, i Uppsala af samme akademiske lärare som de två föregående samt i Lund af samme akademiske lärare som de fyra föregående läseåren.

Till påbörjande af profärskurserna med höstterminen 1892 hade anmält sig 38¹⁾, hvilka alla erhöilo hänvisning. Till påbörjande af profärskurserna med vårterminen 1893 hade anmält sig 27²⁾, af hvilka 14 erhöilo hänvisning.

Följande tabell visar, huru många lärarekandidater tjänstgjort vid de särskilda läroverken läsåret 1892—93.

Läroverk.	Höst-t:n 1892.		Vår-t:n 1893.	
	Fortsätt-ning	Påbör-jande	Fortsätt-ning	Påbör-jande
	af profäret.		af profäret.	
Stockholm:				
Latinläroverket	2	8	8	2
Södermalms läroverk.....	1	9	9	1
Realläroverket	1	7	7	3
Uppsala	4	6	6	4
Lund	4	6	6	4
Summa	12	36	36	14

Af de 13 lärarekandidater, hvilka påbörjade sin profärskurs vårterminen 1892, hade 1 (vid Södermalms läro-

¹⁾ Då man ej medräknar 10, som ej egde behörighet att genomgå profär, 3, som ej insändt fullständiga ansökningshandlingar, och 1, hvilkes ansökning inkom efter den föreskrifna tiden.

²⁾ Då man ej medräknar 2, hvilka ej egde behörighet att genomgå profär, samt 1, hvilkes ansökning inkom efter den föreskrifna tiden.

verk) under samma termin afbrutit och anmält sig ej ämna genomgå profår. Af de öfriga 12, hvilka således genomgått profårets förra hälft under vårterminen 1892 och egde att fortsätta höstterminen samma år, uteblef ingen. — Af de 38, hvilka erhållit hänvisning att börja profåret höstterminen 1892, uteblefvo efter anmaldt förhinder 3, alla hänvisade till Stockholm. I deras ställe erhöles ytterligare 2 hänvisning, af hvilka den ene uteblef efter anmaldt förhinder.

Af de 36 lärarekandidater, hvilka påbörjat sin profårskurs höstterminen 1892 och egde att fortsätta vårterminen 1893, uteblef ingen. Men en (vid Stockholms Latinläroverk) hade för sjukdom måst afbryta under höstterminen och nödgades under större delen af vårterminen af samma anledning vara frånvarande. — Af de 14, som erhöles hänvisning att börja profåret vårterminen 1893, uteblef efter anmaldt förhinder 1, hänvisad till Stockholm, i hvilkens ställe ännu 1 erhöles hänvisning. — Bland dem, hvilka vårterminen 1893 påbörjade profåret i Uppsala, är inräknad 1, för hvilken enligt medgifvande af Kungl. Maj:t profårstjänstgöringen inskränkts till en termin.

Samtliga lärarekandidater, hvilka endera terminen fortsatte sina profårskurser, hade genomgått deras förra hälft vid samma läroverk.

Af de 36 lärarekandidater, hvilka enligt föregående tabell började höstterminen 1892, voro 5 filosofie doktorer (bland hvilka 1 docent), 5 filosofie licentiat, 23 filosofie samt 3 teologie kandidater. Af de 14, hvilka började vårterminen 1893, var 1 filosofie doktor och docent, 3 filosofie licentiat och 10 filosofie kandidater.

Höstterminen 1892 afslutades både den praktiska och den teoretiska profårskursen af 11 lärarekandidater. Dessutom afslutades endast den praktiska kursen af 1 (vid Södermalms läroverk); denne är i följande specialförteckning och ämnestabell förd tillsammans med dem, hvilka under höstterminen 1892 afslutade både den praktiska och den teoretiska kursen. — Vårterminen 1893 afslutades både den teoretiska och den praktiska profårskursen af 36 lärarekandidater, hvaribland 1 i Uppsala, för hvilken profårstjänstgöringen, såsom ofvan nämnts, inskränkts till en termin. Dessutom afslutades enligt särskilda medgifvanden den teoretiska kursen af 2 (1 från Södermalms läroverk och 1 från Stockholms Realläroverk), af hvilka den förre höstterminen 1892 (se ofvan) och den sednare vårterminen 1889 (se berättelsen för läsåret 1888—89, sid. 15) afslutat den praktiska kursen.

I hvilka ämnen de lärarekandidater, hvilka under de två terminerna afslutat båda profårskurserna, genomgått den praktiska kursen, utvisas af följande speciella förteckning, vid hvars upprättande hafva följts samma grundsatser, som vid upprättandet af motsvarande förteckningar i de förra berättelserna. Inom () hafva därför de ämnen blifvit satta, i hvilka endast auskultering egt rum och således hvarken öfnings- eller prof-undervisning. Dock hafva i en del fall ämnen blifvit ur förteckningen alldeles utslutna, i hvilka af mera tillfällig anledning auskultering egt rum under ett fåtal timmar; likaså har i denna förteck-

ning afseende ej blifvit fäst vid den alla lärarekandidater åliggande skyldigheten att meddela uppgifter för skriftliga uppsatser på modersmålet samt att rätta och genomgå dessa sednare.

Höstterminen 1892.

Stockholm:

Latinläroverket:

- 1: modersmålet, matematik, allmän naturlära, botanik och zoologi;
- 1: tyska, engelska, franska;

Södermalms läroverk:

- 1: modersmålet, matematik, fysik;

Realläroverket:

- 1: modersmålet, matematik, fysik.

Uppsala:

- 1: allmän naturlära, fysik, kemi, (modersmålet);
- 1: matematik, fysik, kemi, (modersmålet);
- 1: kristendom, modersmålet, tyska, grekiska;
- 1: kristendom, historia och geografi, filosofisk propedeutik.

Lund:

- 1: matematik, allmän naturlära, botanik och zoologi, kemi, (modersmålet);
- 1: modersmålet, tyska, engelska;
- 1: kristendom, modersmålet, latin;
- 1: matematik, fysik, kemi, (modersmålet).

Vårterminen 1893.

Stockholm:

Latinläroverket:

- 1: modersmålet, tyska, historia och geografi;
- 1: modersmålet, latin, historia och geografi;
- 1: modersmålet, latin, grekiska;
- 1: tyska, engelska, franska, (modersmålet);
- 1: modersmålet, latin, grekiska, historia och geografi;
- 1: kristendom, modersmålet, tyska;
- 1: modersmålet, tyska, latin, grekiska;

Södermalms läroverk:

- 1: modersmålet, tyska, historia och geografi;
- 1: modersmålet, latin, grekiska, historia och geografi;
- 1: kristendom, modersmålet, tyska, latin;
- 1: kristendom, modersmålet, historia och geografi, filosofisk propedeutik;
- 1: modersmålet, tyska, latin, historia och geografi;
- 1: modersmålet, tyska, franska, latin;
- 1: kristendom, modersmålet, historia och geografi;
- 1: kristendom, tyska, latin, grekiska;
- 1: kristendom, modersmålet, grekiska, historia och geografi;

Realläroverket:

- 1: modersmålet, tyska, allmän naturlära, botanik och zoologi, kemi;
 1: tyska, matematik, fysik;
 1: tyska, matematik, allmän naturlära, fysik;
 1: matematik, allmän naturlära, botanik och zoologi, kemi;
 1: tyska, engelska, franska;
 1: kristendom, modersmålet, allmän naturlära, botanik och zoologi, historia och geografi;
 1: modersmålet, tyska, matematik, allmän naturlära, botanik och zoologi.

Uppsala:

- 4: matematik, fysik, kemi;
 1: tyska, latin, grekiska;

- 1: kristendom, modersmålet, historia och geografi, (filosofisk propedeutik);
 1: modersmålet, latin, grekiska, (tyska).

Lund:

- 1: allmän naturlära, botanik och zoologi, fysik, kemi, (modersmålet);
 2: kristendom, modersmålet, historia och geografi;
 1: modersmålet, tyska, franska;
 1: modersmålet, tyska, historia och geografi;
 1: tyska, engelska, franska.

Beräknar man enligt denna förteckning, huru många gånger hvar och ett af skolans läroämnen vid de särskilda läroverken förekommit bland de ämnen, i hvilka den praktiska kursen genomgåts, så erhåller man — då de inom () satta ämnena ej medräknas — för de 48 lärarekandidater, hvilka under läsåret 1892—93 avslutat sin profärstjänstgörings praktiska del, följande öfversigt.

Antal gånger, som de särskilda läroämnena förekommit bland de ämnen, hvori profäret genomgåts.

L ä r o ä m n e n .	S t o c k h o l m			Uppsala.	Lund.	S u m m a .
	Latinläro- verket.	Södermalms läroverk.	Realläroverket.			
Kristendom	1	5	1	3	3	13
Modersmålet	7	9	4	3	6	29
Tyska	5	5	5	2	4	21
Engelska	2	—	1	—	2	5
Franska	2	1	1	—	2	6
Latin	4	5	—	2	1	12
Grekiska	3	3	—	3	—	9
Hebreiska.....	—	—	—	—	—	—
Matematik	1	1	5	5	2	14
Allmän naturlära	1	—	5	1	2	9
Botanik och zoologi	1	—	4	—	2	7
Fysik	—	1	3	6	2	12
Kemi (med mineralogi och geologi)	—	—	2	6	3	11
Historia och geografi.....	3	6	1	2	3	15
Filosofisk propedeutik	—	1	—	1	—	2
Summa	30	37	32	34	32	165
Antal lärarekandidater	9	10	8	11	10	48
• ämnen på hvarje i medeltal	3.3	3.7	4.0	3.1	3.2	3.4

Beträffande de lärarekandidater, hvilka höstterminen 1892 och vårterminen 1893 avslutade profärets praktiska kurs, äro uppgifterna om de antal timmar, hvartill deras auskultering samt öfnings- och prof-undervisning uppgått,

bearbetade och sammanfattade i följande tabellariska öfversigter. I den sednare af dessa har dock ej upptagits en lärarekandidat (i Uppsala), för hvilken, såsom ofvan nämnts, profärstjänstgöringen inskränkts till en termin.

Antal timmar, hvartill den praktiska profårskursen i medeltal uppgått för de lärarekandidater, som avslutade densamma med höstterminen 1892.

Läroverk.	Vårterminen 1892.				Höstterminen 1892.				S:a för båda terminerna.			
	Auskul- tering.	Öfnings- undervisning.	Prof- undervisning.	Summa.	Auskul- tering.	Öfnings- undervisning.	Prof- undervisning.	Summa.	Auskul- tering.	Öfnings- undervisning.	Prof- undervisning.	Summa.
Stockholm:												
Latinläroverket (medeltal för 2)...	132	33	11	176	120	26	11	157	252	59	22	333
Södermalms läroverk (endast för 1).....	113	26	12	151	130	20	15	165	243	46	27	316
Realläroverket(» » 1).....	114	33	5	152	118	26	17	161	232	59	22	313
Uppsala (medeltal för 4)...	116	30	9	155	136	30	9	175	252	60	18	330
Lund (» » 4)...	74	32	7	113	74	21	7	102	148	53	14	215

Antal timmar, hvartill den praktiska profårskursen i medeltal uppgått för de lärarekandidater, som avslutade densamma med vårterminen 1893.

Läroverk.	Höstterminen 1892.				Vårterminen 1893.				S:a för båda terminerna.			
	Auskul- tering.	Öfnings- undervisning.	Prof- undervisning.	Summa.	Auskul- tering.	Öfnings- undervisning.	Prof- undervisning.	Summa.	Auskul- tering.	Öfnings- undervisning.	Prof- undervisning.	Summa.
Stockholm:												
Latinläroverket (medeltal för 7)...	144	36	10	190	117	44	12	173	261	80	22	363
Södermalms läroverk (» » 9)...	127	22	12	161	135	29	16	180	262	51	28	341
Realläroverket (» » 7)...	151	37	10	198	115	29	22	166	266	66	32	364
Uppsala (» » 6)...	120	33	7	160	132	36	9	177	252	69	16	337
Lund (» » 6)...	81	27	8	116	63	39	4	106	144	66	12	222

Det kan vid dessa tabeller anmärkas, att de till grund liggande primäruppgifterna ej torde vara i alla hänseenden fullt motsvariga. Särskildt torde de låga auskulteringstalen för Lunds läroverk till en del bero därpå, att de auskulteringstimmar, hvilka lärarekandidaterna fullgjort utöfver det antal, som i den vid terminens början uppgjorda planen blifvit dem ålagdt, icke inräknats i de insända primäruppgifterna. För närmare kännedom om anordningen af så väl den praktiska som den teoretiska kursen hänvisas till de af profårföreståndarne till Ecklesiastik-departementet insända berättelserna, anmälda för Kungl. Maj:t den 20 Januari och den 30 Juni 1893.

Beträffande utbildningen af lärare i *välskrifning* och *teckning* må nämnas, att under läroåret 1892—93 undervisningen vid Tekniska skolans högre konstindustriela afdelning begagnades af 7 manliga och 15 kvinnliga teckningslärarekandidater. Af dessa 22 hade 13 (4 manliga och 9 kvinnliga) redan under förra läroåret varit teckningslärarekandidater. Fullständiga afgangsbetyg såsom tecknings-

lärare tillerkändes 5 kandidater, hvaraf 1 manlig och 4 kvinnliga. Den manliga och tre af de kvinnliga erhöilo betyg gällande för högre allmänna läroverk; en kvinnlig erhöill betyg gällande för lägre allmänna läroverk. Betyg i välskrifningens metodik tilldelades 4 af de förenämnda, nemligen åt den manliga eleven och 3 kvinnliga, bland hvilka sistnämnda två erhöillit teckningslärarebetyg för högre allmänna läroverk och en för lägre.

Beträffande utbildningen af lärare i *musik* är att nämna, att enligt Kungl. Musikkonservatoriets kataloger examen för behörighet till musikläraretjenst vid allmänna läroverk aflades höstterminen 1892 af 3 manliga och 3 kvinnliga lärarekandidater samt under vårterminen 1893 af 2 manliga och 5 kvinnliga.

Beträffande utbildningen af lärare i *gymnastik och militäröfningar* är att nämna, att vid slutet af undervisningsåret 1892—93 vid Gymnastiska Centralinstitutet godkända afgangsbetyg såsom gymnastiklärare tilldelades 10 militärer, hvaraf vid armén 1 löjtnant och 8 underlöjtnanter och vid flottan 1 löjtnant, samt åt 6 civile, hvaraf 1 från Norge.

C. Lärjungar.

Kap. 9. Lärjungarnes antal och fördelning efter läroverk, klasser och linier; antal lärjungar å helklassiska linien, hvilka deltagit i den frivilliga undervisningen i engelska och hebreiska; jemförande öfversigter öfver lärjungeantalen höstterminerna 1884—1892 samt öfver vitaliteten från undervisningens synpunkt hos den med läseåret 1892—93 utgående skolgenerationen; jemförelse för åren 1883—1892 mellan lärjungarnes antal och rikets folkmängd.

Tab. 4 och 5.

Lärjungarnes antal vid de särskilda allmänna läroverken och pedagogierna höstterminen 1892 finnas angifna i Tab. 4. Den motsvarande tabellen för vårterminen 1893 företer så obetydliga afvikelser, att det synes vara obehöfligt att offentliggöra densamma i dess helhet. Sammanställer man ur de båda tabellerna summorna för de särskilda slagen af läroverk, så erhåller man följande öfversigt, som närmast afser förhållandena den 15 September och den 1 Februari. I hithörande primäruppgifter skola nemligen jemlikt »Plan för allmänna läroverkens årsredogörelser» af den 23 Mars 1885 såsom närvarande upptagas alla de lärjungar, som dessa dagar anses komma att för terminen begagna sig af undervisningen vid läroverket, äfven om de till följd af tillfälligt förhinder då icke skulle vara tillstädes. Ehuru visserligen en och annan, som sagde dagar beräknats skola inställa sig, torde uteblifvit samt en och annan, som räknats till de frånvarande, måhända däremot inställt sig, kan detta likväl sannolikt icke hindra de särskilda talen att utan synnerlig afvikelse sammanfalla med antalen lärjungar, som under större delen af terminen verkligen deltagit i undervisningen. Större äro antagligen de afvikelser, som uppkommit däraf, att icke få lärjungar afgått under pågående termin; härför är närmare redogjort i kapitlet om »Lärjungarnes omsättning».

Läroverkens		Antal lärjungar.			
		Höst-term:n 1892.		Vår-term:n 1893.	
Art.	Antal.	Närvarande.	Frånvarande ¹⁾ .	Närvarande.	Frånvarande ¹⁾ .
Högre allmänna läroverk	36	11,095	60	11,033	46
Femklassiga »	22	2,561	10	2,545	3
Treklassiga »	19	816	4	811	6
Summa	77	14,472	74	14,389	55
Tvåklassiga pedagogier.....	7	158	0	163	1
Enklassiga »	5	108	4 + ?	102	4 + ?
Summa	12	266	4 + ?	265	5 + ?
Summornas summa	89	14,738	78 + ?	14,654	60 + ?

Om man enligt Tab. 4 och motsvarande tabell för vår-

¹⁾ Enligt de ur årsredogörelserna och på grund af särskilda förfrågningar inhemtade uppgifterna; men dylika uppgifter hafva ej för någondera terminen kunnat erhållas från två enklassiga pedagogier.

terminen jemför de närvarande lärjungarnes antal under de båda terminerna, så erhållas följande öfversigter.

Lärjungarnes antal vårterminen 1893, jemfördt med antalet höstterminen 1892.

Ann. Tillökning vårterminen är betecknad med +, minskning med — och oförändradt antal med 0.

I:o. Efter läroverk.

A. Högre allmänna läroverk.

Stockholm:			
Latinläroverket.....	— 7	Jönköping	— 24
Södermalms läroverk	+ 1	Lund	— 10
Realläroverket	— 1	Malmö	— 12
Nya elementarskolan	— 8	Karlskrona	— 5
Uppsala	+ 3	Kristianstad	— 2
Geffe	+ 3	Helsingborg	0
Hudiksvall.....	+ 2	Ystad.....	— 6
Linköping	+ 2	Göteborg: Latinläroverket ...	+ 1
Norrköping	— 11	» Realläroverket	— 9
Vestervik	0	Halmstad	+ 3
Skara	+ 6	Kalmar	+ 9
Venersborg	+ 6	Karlstad	— 7
Strengnäs	— 4	Hernösand	+ 7
Örebro	— 1	Östersund	— 2
Nyköping	0	Umeå	— 1
Vesterås	0	Luleå	0
Falun.....	+ 2	Sundsvall	— 4
Vexjö.....	+ 7	Visby.....	0

B. Femklassiga allmänna läroverk.

Stockholm:		Sköfde	+ 6
Jakob.....	+ 8	Eskilstuna.....	0
Katarina	— 5	Arboga	— 2
Östermalm	— 4	Karlshamn	— 7
Norrtejlje	— 2	Landskrona	— 2
Enköping	0	Uddevalla	+ 2
Söderhamn	— 5	Göteborg	— 2
Eksjö.....	— 1	Oskarshamn	+ 1
Vadstena	+ 1	Kristinehamn	— 2
Mariestad	+ 2	Piteå	— 2
Borås.....	0	Haparanda.....	0
Lidköping	— 2		

C. Treklassiga allmänna läroverk.

Söderköping	+ 1	Engelholm.....	+ 4
Vimmerby.....	0	Varberg.....	+ 3
Alingsås	- 3	Marstrand.....	0
Falköping	- 1	Strömstad.....	- 1
Askersund.....	- 1	Åmål.....	0
Sala.....	- 2	Filipstad.....	- 1
Vernamo.....	0	Arvika.....	- 3
Sölvesborg.....	- 2	Skellefteå.....	- 2
Ronneby.....	0	Örnsköldsvik.....	+ 3
Trelleborg.....	0		

D. Tvåklassiga pedagogier.

Hjo.....	- 0	Hedemora.....	- 1
Södertelje.....	+ 1	Grenna.....	0
Köping.....	+ 3	Kungelf.....	+ 1
Nora.....	+ 1		

E. Enklassiga pedagogier.

Ulrichamn.....	- 1	Falkenberg.....	+ 1
Lindesberg.....	- 1	Mönsterås.....	- 5
Simrishamn.....	0		

2:o. Efter klasser och linier.

Läroverk.	1			2		3		4		5		6:1		6:2		7:1		7:2		Summa.			
	Gemensam linie.			R.	L.	R.	L.	R.	L.	R.	L.	R.	L.	R.	L.	R.	L.	Gem. linie.	Real. linie.	Latin. linie.	S:a.		
Högre allmänna läroverk	+ 32	+ 2	+ 4	- 17	- 9	- 10	- 15	- 23	- 11	+ 9	- 7	- 10	- 1	- 1	- 5	+ 38	- 52	- 48	- 62				
Femklassiga »	+ 28	- 6	- 15	- 15	- 2	- 3	- 3									+ 7	- 18	- 5	- 16				
Treklassiga »	+ 13	- 6	- 10	- 1	+ 1	- 3	+ 1									- 3	- 4	+ 2	- 5				
Tvåklassiga pedagogier	+ 5	0	0	0												+ 5	0		+ 5				
Enklassiga »	- 6	0														- 6			- 6				
Summa	+ 72	- 10	- 21	- 33	- 10	- 16	- 17	- 23	- 11	+ 9	- 7	- 10	- 1	- 1	- 5	+ 41	- 74	- 51	- 84				

På grund af Stockholms Nya elementarskolas från de öfriga läroverken afvikande organisation blefvo i föregående berättelser till och med läsåret 1886—87, för möjliggörande af en alla läroverken omfattande jämförelse mellan de olika årsklassernas samtida styrka, dess lärjungar efter vissa angifna beräkningsgrunder fördelade i ett-års-afdelningar, hvilka kunde anses ungefärligen motsvara de öfriga läroverkens årsafdelningar. Men emedan från och med läsåret 1887—88 någon för 1½ år beräknad afdelning ej finnes vid läroverket, utan dess 5:e klass blifvit 2-årig (jfr berättelsen för 1887—88, sid. 19 noten), såsom förhållandet redan förut var med den 6:e, samt klasserna 1—4 äro fasta och ett-åriga, äro dylika beräkningar ej vidare af nöden, utan hafva i stället enligt särskilda uppgifter af rektor lärjungarne i 5:e klassen äfven detta läsåret delats på två afdelningar, motsvarande kl. 5 och 6:1 vid de andra läroverken, samt lärjungarne i 6:e klassen på två afdelningar, motsvarande kl. 6:2 och 7:1, hvarjemte dess ett-åriga 7:e klass motsvarar kl. 7:2 vid de andra läroverken. Ofvan nämnda fördelning har egt rum redan vid upprättandet af Tab. 4. Med användande af där befintliga siffror kan man således anställa jämförelser dels mellan de olika årsklasserna, dels mellan de båda linier, hvari klasserna 4—7 äro delade, samt mellan latinliniens båda beståndsdelar (icke-greker och greker) inom klasserna 6 och 7. Man erhåller sålunda följande tre tabeller öfver den samtida frekvensen inom de särskilda skolstadierna höstterminen 1892 vid samtliga allmänna läroverken och pedagogierna.

Årsklass.	Antal närvarande lärjungar.	Procent i förhållande till		
		hela summan.	antalet i föreg. klass.	antalet i 1:a klassen.
1	2,173	14.7	—	100
2	2,616	17.8	120.4	120.4
3	2,547	17.3	97.4	117.2
4	2,287	15.5	89.8	105.2
5	1,857	12.6	81.2	85.4
6:1	1,164	7.9	62.7	53.6
6:2	786	5.3	67.5	36.2
7:1	660	4.5	84.0	30.4
7:2	648	4.4	98.2	29.8
Summa	14,738	100	—	678.2

Årsklass.	Antal närvarande lärjungar.			Procent i förhållande till antalet i			
				hela årsklassen.		föreg. afdelning å samma linie.	
	R.	L.	S:a.	R.	L.	R.	L.
4	1,421	866	2,287	62.1	37.9	—	—
5	1,024	833	1,857	55.1	44.9	72.1	96.2
6:1	410	754	1,164	35.2	64.8	40.0	90.5
6:2	242	544	786	30.8	69.2	59.0	72.1
7:1	203	457	660	30.8	69.2	83.9	84.0
7:2	170	478	648	26.2	73.8	83.7	104.5
Summa	3,470	3,932	7,402	—	—	—	—
Procent	46.9	53.1	100	—	—	—	—

Latinafdelning.	Antal närvarande lärjungar.			Procent i förhållande till antalet i			
				hela latinafdel- ningen.		föreg. mot- svarande afdng.	
	I-G.	G.	S.a.	I-G.	G.	I-G.	G.
L. 6:1	568	186	754	75·3	24·7	—	—
L. 6:2	400	144	544	73·5	26·5	70·4	77·4
L. 7:1	317	140	457	69·4	30·6	79·3	97·2
L. 7:2	313	165	478	65·5	34·5	98·7	117·8
Summa	1,598	635	2,233	—	—	—	—
Procent	71·6	28·4	100	—	—	—	—

Förhållandet mellan realister och latinare, äfvensom mellan icke-greker och greker under höstterminerna 1883—1892 framgår af följande tabell.

Höstterminen.	Procent i förhål- lande till antalet lärjungar i klas- serna 4—7.		Procent i förhål- lande till antalet lärjungar i klas- serna L. 6—7.	
	R.	L.	I-G.	G.
	1883.....	29·8	70·2	59·6
1884.....	29·9	70·1	62·3	37·7
1885.....	30·7	69·3	64·2	35·8
1886.....	32·5	67·5	65·4	34·6
1887.....	34·8	65·2	66·8	33·2
1888.....	37·9	62·1	66·6	33·4
1889.....	39·4	60·6	67·6	32·4
1890.....	41·1	58·9	68·8	31·2
1891.....	44·9	55·1	70·0	30·0
1892.....	46·9	53·1	71·6	28·4

Höstterminen.	Procent af greker i 7:1, hvilka undervisats i				Procent af greker i 7:2, hvilka undervisats i			
	både engelska och hebreiska.	endast engelska.	endast hebreiska.	hvarken engelska eller hebreiska.	både engelska och hebreiska.	endast engelska.	endast hebreiska.	hvarken engelska eller hebreiska.
1883.....	20·8	48·3	9·1	21·8	9·9	37·8	4·2	48·1
1884.....	19·7	52·3	10·5	17·5	8·3	33·7	6·7	51·3
1885.....	19·7	51·9	10·2	18·2	4·1	35·5	8·3	52·1
1886.....	17·9	50·7	12·1	19·3	7·2	33·2	8·1	51·5
1887.....	21·7	51·8	6·4	20·1	7·5	42·5	8·4	41·6
1888.....	22·2	50·2	10·0	17·6	8·7	28·3	5·5	57·5
1889.....	18·3	47·5	9·9	24·3	6·6	32·5	11·2	49·7
1890.....	18·9	46·4	9·2	25·5	8·1	33·3	8·6	50·0
1891.....	21·0	48·6	11·6	18·8	6·3	36·9	4·5	52·3
1892.....	20·0	48·6	15·7	15·7	4·2	38·2	10·3	47·3

Vid genomläsandet af denna tabell finner man, att inom hvarje skolgeneration antalet af dem, hvilka begagnat sig af ofvannämnda frivilliga undervisning, alltid varit mindre i 7:2 än i 7:1, ett förhållande som måste bero därpå, att lärjungarne i öfversta klassen hafva mindre tid

Af denna tabell finner man, att latinarnes öfvervigt öfver realisterna äfven detta år, likasom de åtta föregående, minskats, samt att grekernas antal i jämförelse med icke-grekernas i kl. 6—7 fortfarande, likasom de föregående åren med undantag af läsåret 1888—89, är stadt i nedgående.

Tab. 5 utvisar, hurudant förhållandet varit under höstterminen 1892 med hänseende till de s. k. grekernas undervisning inom 7:e klassen i de enligt läroverksstadgans § 10 valfria ämnena engelska och hebreiska.

Ur nyss nämnda tabell erhåller man följande öfversigt.

Grekisk afdelning.	Lärjungar, som undervisats i				Hela antalet greker.
	både engelska och hebreiska.	endast engelska.	endast hebreiska.	både språken eller ettdera.	
G. 7:1	28	68	22	118	140
G. 7:2	7	63	17	87	165
Summa	35	131	39	205	305
Procent af hela antalet	11·5	42·9	12·8	67·2	100

Anm. Vid Strengnäs läroverk läste G. 7:2 under vårterminen i st. för engelska frivilligt 1 timme franska i veckan.

Häraf framgår, att antalet af de greker, hvilka höstterminen 1892 undervisats hvarken i engelska eller i hebreiska, utgjorde 22 af 140 inom 7:1 samt 78 af 165 inom 7:2.

Af nedanstående tabell visar det sig, huru många af grekerna i sjunde klassen i procent af hela antalet under hvar och en af höstterminerna 1883—1892 begagnat sig af den frivilliga undervisningen i engelska eller i hebreiska eller i båda språken, samt huru många som ej begagnade sig af denna undervisning.

att i denna undervisning deltaga. Så finner man t. ex. att, då under höstterminen 1891 endast 18·8 % af grekerna i 7:1 ej deltog i den frivilliga undervisningen i någotdera språket, antalet höstterminen 1892 i 7:2 stigit till 47·3 %.

Såsom en fortsättning af den öfversigt öfver förändring-
en i skolgenerationernas storlek, som lemnats i föregående
berättelser, meddelas nedanstående 3 tabeller, hvilka alla
afse höstterminerna och äro upprättade efter samma grun-
der, som de motsvarande i berättelsen för läsåret 1885—

86 (sid. 27). I tabellerna, hvilka omfatta endast närvarande
lärjungar, äro de tal, som afse den skolgeneration (jfr straxt
nedan), hvilken höstterminen 1884 befann sig i första klas-
sen, utmärkta genom ett därunder utsatt —.

Årsklass.	L ä r j u n g a r n e s a n t a l.								
	H. 1884.	H. 1885.	H. 1886.	H. 1887.	H. 1888.	H. 1889.	H. 1890.	H. 1891.	H. 1892.
1	2,121	2,052	2,139	2,143	2,209	2,182	2,255	2,264	2,173
2	2,487	2,494	2,469	2,432	2,539	2,658	2,614	2,614	2,616
3	2,260	2,331	2,341	2,306	2,320	2,405	2,566	2,508	2,547
4	2,144	2,078	2,159	2,067	2,086	2,154	2,178	2,348	2,287
5	1,759	1,753	1,661	1,678	1,636	1,552	1,662	1,667	1,857
6:1	1,370	1,248	1,286	1,184	1,188	1,161	1,064	1,096	1,164
6:2	972	1,102	992	959	858	881	876	751	786
7:1	848	846	933	850	820	763	744	745	660
7:2	795	713	728	790	729	685	632	634	648
Summa	14,756	14,617	14,708	14,409	14,385	14,441	14,591	14,627	14,738

Årsklass.	R e a l i s t e r.						L a t i n a r e.					
	H. 1887.	H. 1888.	H. 1889.	H. 1890.	H. 1891.	H. 1892.	H. 1887.	H. 1888.	H. 1889.	H. 1890.	H. 1891.	H. 1892.
4	1,089	1,185	1,225	1,246	1,481	1,421	978	901	929	932	867	866
5	666	715	728	794	827	1,024	1,012	921	824	868	840	833
6:1	321	330	354	360	376	410	863	858	807	704	720	754
6:2	227	195	220	240	228	242	732	663	661	636	523	544
7:1	171	192	157	167	207	203	679	628	606	577	538	457
7:2	144	154	153	132	135	170	646	575	532	500	499	478
Summa	2,618	2,771	2,837	2,939	3,254	3,470	4,910	4,546	4,359	4,217	3,987	3,932

Årsklass.	I c k e - g r e k e r.				G r e k e r.			
	H. 1889.	H. 1890.	H. 1891.	H. 1892.	H. 1889.	H. 1890.	H. 1891.	H. 1892.
L. 6:1	577	525	553	568	230	179	167	186
L. 6:2	445	430	362	400	216	206	161	144
L. 7:1	404	381	357	317	202	196	181	140
L. 7:2	335	326	323	313	197	174	176	165
Summa	1,761	1,662	1,595	1,598	845	755	685	635

Såsom redan i föregående berättelser anmärkts, kan
det vara af intresse att följa hvar och en af de särskilda
skolgenerationerna (årsklasserna) under deras gång genom
läroverket (här taget i kollektiv mening) och se de antals-
förändringar, som en sådan efter hand undergår. Dessa
förändringar bero naturligtvis därpå, att lärjungar dels
afgå från läroverket (antingen definitivt eller såsom tills
vidare frånvarande), dels blifva efter sina kamrater eller
skynda förut, medan dessa förluster i allmänhet endast till

en del ersättas genom mottagandet af andra lärjungar, som
dels utifrån inkomma i läroverket (antingen såsom nyin-
skrifne eller såsom återvändande frånvarande), dels blifvit
efter från en föregående generation eller skyndat framåt
från en efterföljande. Då nu de föregående tre tabellerna,
hvar och en inom sitt omfång, omfatta den normala tiden
för en hel skolkurs, kan man därur erhålla en öfversigt
öfver de antalsförändringar, som den skolgeneration under-
gått, hvilken höstterminen 1884 befann sig i första klassen
och höstterminen 1892 i öfre sjunde klassen, äfvensom
särskildt öfver antalsförändringarna i de grupper (realister
och latinare, icke-greker och greker), hvari denna skol-
generation delat sig. I närmaste öfverensstämmelse med
de tre tabeller, som äro intagna nedtill å sid. 21 och upp-
till å sid. 22 samt angifva *den samtida frekvensen* inom
de särskilda skolstadierna höstterminen 1892, hafva därför
upprättats följande tre tabeller, hvilka kunna betecknas
såsom från undervisningens synpunkt angifvande *vitaliteten*
(jfr berättelsen för läsåret 1884—85, sid. 20) hos den skol-
generation, som höstterminen 1884 befann sig i första klassen.

Klass, hvari skol- generationen befann sig.	År och termin.	Antal närvarande lärjungar.	Procent i förhållande till antalet i	
			föregående klass.	1:a klassen.
1	Höstterminen 1884	2,121	—	100
2	» 1885	2,494	117·6	117·6
3	» 1886	2,341	93·9	110·4
4	» 1887	2,067	88·3	97·5
5	» 1888	1,636	79·1	77·1
6:1	» 1889	1,161	71·0	54·7
6:2	» 1890	876	75·5	41·3
7:1	» 1891	745	85·0	35·1
7:2	» 1892	648	87·0	30·6

Klass, hvari skol- generationen befann sig.	År och termin.	Antal närvarande lärjungar.			Procent i förhål- lande till antalet i			
		R.	L.	S:a.	hela års- klassen.		föreg. afd. å samma linie.	
					R.	L.	R.	L.
4	Höstterminen 1887	1,089	978	2,067	52·7	47·3	—	—
5	» 1888	715	921	1,636	43·7	56·3	65·7	94·2
6:1	» 1889	354	807	1,161	30·5	69·5	49·5	87·6
6:2	» 1890	240	636	876	27·4	72·6	67·8	78·8
7:1	» 1891	207	533	745	27·8	72·2	86·3	84·6
7:2	» 1892	170	478	648	26·2	73·8	82·1	88·8

Klass, hvari skol- generationen befann sig.	År och termin.	Antal närvarande lärjungar.			Procent i förhål- lande till antalet i			
		I-G.	G.	S:a.	hela års- klassen.		föreg. motsvar. afdelning.	
					I-G.	G.	I-G.	G.
L. 6:1	Höstterminen 1889	577	230	807	71·5	28·5	—	—
» 6:2	» 1890	430	206	636	67·6	32·4	74·5	89·6
» 7:1	» 1891	357	181	538	66·4	33·6	83·0	87·9
» 7:2	» 1892	313	165	478	65·5	34·5	87·7	91·2

Dessa tabeller få naturligtvis ej så förstås, som om meningen vore, att af de h.-t:n 1884 i 1:a klassen befintliga 2,121 lärjungarne 648 (30·6 %) befunno sig i öfre sjunde h.-t:n 1892, eller att af de h.-t:n 1887 i 4:e klassen befintliga 1,089 realisterna och 978 latinarne resp. 170 och 478 befunno sig i öfre sjunde h.-t:n 1892, eller att af de h.-t:n 1889 i L. 6:1 befintliga 577 icke-grekerna och 230 grekerna resp. 313 och 165 befunno sig i öfre sjunde h.-t:n 1892, o. s. v. En sådan tolkning vore riktig endast under de förutsättningarna, att hvarken s. k. kvarsittare eller s. k. öfverhoppare förekomme, att i kl. 2—7 inga nya lärjungar utifrån inkomme (hvarken såsom nyinskrifne eller såsom återvändande frånvarande) samt att inga nya lärjungar mottoges vårterminerna. Men då motsatsen mot allt detta eger rum — och detta, såsom af dessa berättel-

ser (kap. om »Lärjungarnes omsättning») framgår, i gauska stor omfattning — så utvisa tabellerna endast, att mot ett visst antal lärjungar i en lägre klass svara 1, 2, 3 o. s. v. år sednare vissa antal i klasser, som äro 1, 2, 3 o. s. v. steg högre.

Man kan vid föregående tre tabeller anmärka bland annat, att då både 2:a och 3:e klassen hafva större antal lärjungar än den 1:a, så skulle det vara af nästan större intresse att jemföra den öfre sjunde med dessa två, än med den 1:a, samt att det äfven skulle vara af intresse att jemföra dels R. 7:2 och L. 7:2 resp. med den första real- och latin-klassen (d. v. s. med R. 4 och L. 4), dels I-G. 7:2 och G. 7:2 resp. med den första motsvarande afdelningen inom L. 6:1. Resultaten af dessa och andra dylika jemförelser finnas meddelade i följande öfversigt.

Mot 100 lärjungar i		Höstterminen 1892.	
Kl. 1	höstterminen 1884	svara	30·6
» 2	» 1885	»	26·0
» 3	» 1886	»	27·7
» 4	» 1887	»	31·3
» 5	» 1888	»	39·6
» 6:1	» 1889	»	55·8
» 6:2	» 1890	»	74·0
» 7:1	» 1891	»	87·0
R. 4	» 1887	»	15·6
R. 5	» 1888	»	23·8
R. 6:1	» 1889	»	48·0
R. 6:2	» 1890	»	70·8
R. 7:1	» 1891	»	82·1
L. 4	» 1887	»	48·9
L. 5	» 1888	»	51·9
L. 6:1	» 1889	»	59·2
L. 6:2	» 1890	»	75·2
L. 7:1	» 1891	»	88·8
I-G. 6:1	» 1889	»	54·2
I-G. 6:2	» 1890	»	72·8
I-G. 7:1	» 1891	»	87·7
G. 6:1	» 1889	»	71·7
G. 6:2	» 1890	»	80·1
G. 7:1	» 1891	»	91·2

Om de närmast föregående tre tabellerna och ofvanstående sifferuppställningar jemföras med motsvarande i förra berättelsen (sid. 30), eller m. a. o. om man från undervisningens synpunkt jemför vitaliteten hos skolgenerationen af läsåren 188 $\frac{1}{4}$ —188 $\frac{3}{4}$ med vitaliteten hos skolgenerationen af läsåren 188 $\frac{1}{2}$ —188 $\frac{3}{4}$, så finner man vitaliteten hos den sednare både öfverhufvud taget och inom de särskilda grupperna vara något större.

Om för hvar och ett af åren 1883—1892 lärjungarnes antal i allmänna läroverken och pedagogierna jemföres med rikets folkmängd, så erhållas de resultat, som äro intagna

i nedanstående tabellariska öfversigt, vid hvars utarbetande iakttagits samma grundsatser som vid motsvarande tabell i berättelsen för läsåret 1877—78 (sid. 26).

Jemförelse mellan de närvarande lärjungarnes antal och rikets folkmängd.

Å r.	Rikets folkmängd vid årets slut.			Lärjungarnes antal höstterminen.			
	Hela folkmängden.	Manliga.		Hela antalet.	På 10,000 af folkmängden.		
		Hela.	I ålder af 10—18 år.		Hela.	Manliga.	
						Hela.	I ålder af 10—18 år.
1883.....	4,603,595	2,230,782	400,793	14,958	32·5	67·1	373
1884.....	4,644,448	2,252,938	399,531	14,756	31·8	65·5	369
1885.....	4,682,769	2,273,861	398,903	14,617	31·2	64·3	366
1886.....	4,717,189	2,290,340	401,840	14,708	31·2	64·2	366
1887.....	4,734,901	2,296,311	409,289	14,409	30·4	62·7	352
1888.....	4,748,257	2,301,104	412,800	14,385	30·1	62·5	348
1889.....	4,774,409	2,315,370	419,310	14,441	30·2	62·4	344
1890.....	4,784,981	2,317,187	424,560	14,591	30·5	63·0	344
1891.....	4,802,751	2,325,978	427,115	14,627	30·5	62·9	342
1892.....	4,806,865	2,327,883	429,510	14,738	30·7	63·3	343

Af ofvanstående tabell och motsvarande i äldre berättelser framgår att efter år 1876 en fortgående minskning under en följd af år egde rum bland den manliga befolkningen i åldern 10—18 år. Detta förhållande upphörde år 1886, i det att den manliga befolkningen i nyssnämnda ålder då uppgick till 401,840 mot 398,903 under föregående år. Äfven under åren 1887—1892 visar sig den manliga be-

folkningen i åldern 10—18 år i tillväxt och uppgick, såsom af tabellen synes, sistnämnda år till 429,510 mot 427,115 år 1891. Det hithörande antalet lärjungar på 10,000 af den manliga folkmängden i åldern 10—18 år, hvilket 1881 uppnått sitt maximum med 380 och år 1891 sjunkit till 342, hade år 1892 vuxit till 343.

Kap. 10. Lärjungarnes kroppskonstitution och hellsotillstånd.

Tab. 6.

Någon bearbetning af årsredogörelsernas tabellariska uppgifter öfver lärjungarnes kroppskonstitution och allmänna hellsotillstånd samt å antalet sjuke och sjukdomar har ej heller för detta år egt rum, dels på de i berättelsen för läsåret 1880—81 (sid. 22) angifna grunder, dels emedan i stället för de förut gällande formulären hafva vid vissa läroverk följts de nya formulär, som föreskrifvits genom Kungl. kungörelse af den 16 December 1892.

Af årsredogörelsernas tabellariska uppgifter om antalet lärjungar, som under hvardera terminen af läsåret 1892—93 på grund af sjukdomsorsaker m. m. icke deltagit i gymnastiköfningarna, hafva äfven denna gång endast de, som afse höstterminen, gjorts till föremål för bearbetning. Resultatet är meddeladt å Tab. 6, hvilken utarbetats efter samma grundsatser, som motsvarande tabell i berättelsen för läsåret 1877—78 (jfr sid. 29 och följ.). Härvid är dock att märka, att denna gång skillnad ej gjorts mellan lärjungar i ålder under 15 år samt 15 år eller däröfver. I de genom Kungl. kungörelsen af den 16 December 1892 fastställda nya formulären för hithörande uppgifter har nemligen i stället för den nämnda fördelningen i två ål-

dersgrupper användts fördelning i två klassgrupper. Emedan nu de nya formulären af vissa rektorer följts redan vid upprättandet af tabellerna till årsredogörelserna för läsåret 1892—93, skulle den förut öfliga fördelningen af lärjungarne hafva stött på stora svårigheter samt ledt till en tidsödande och måhända resultatlös brevexling.

Af Tab. 6 finner man, att af 14,630 under höstterminen 1892 närvarande lärjungar 1,054 eller 7·2 % varit för sjukdomsorsaker befriade från gymnastiköfningarna. Sammanställes detta procenttal med motsvarande under de senast förflutna nio åren, erhåller man följande öfversigt.

Höstterminen 1883	8·1 %
» 1884	8·3 »
» 1885	8·4 »
» 1886	8·4 »
» 1887	8·4 »
» 1888	7·6 »
» 1889	7·5 »
» 1890	7·3 »
» 1891	7·4 »
» 1892	7·2 »

Af denna öfversigt finner man, att procenten för de på grund af sjukdomsorsaker från gymnastik befriade lärjungarne under tioårsperiodens förra del befann sig i stigande eller stillastående, hvaremot under periodens senare del, om man undantager året 1891, procenten varit i sjunkande.

I hvilken proportion de olika sjukdomsorsakerna medverkat under höstterminen 1892, utvisas af följande tabell, i hvilken för lättare jämförelse de särskilda raderna erhållit samma nummer, som motsvarande kolumner i Tab. 6.

Sjukdomsorsaker.	Antal befriade lärjungar.	Procent.
Sjukdomar i:		
2. syn- och hörsel-organerna	20	1·9
3. nervsystemet	36	3·4
4. cirkulationsorganerna	211	20·0
5. andedräftsorganerna	76	7·2
6. matsmältningsorganerna	47	4·5
7. urin- och köns-organerna	55	5·2
8. rörelseorganerna och bensystemet	196	18·6
9. Missbildning	74	7·0
10. Tarmbräck	207	19·7
11. Allmän svaghet	120	11·4
12. Andra sjukdomar	12	1·1
13. Summa	1,054	100

Med afseende på de anmärkingar och slutsatser, hvartill ofvanstående tabell kan gifva anledning, må hänvisas till berättelsen för läseåret 1877—78, sid. 30.

Om man vid Tab. 6 tager i betraktande tabellens första hufvudafdelning, d. v. s. »Efter läroverk», så finner man nu, likasom fallet varit de föregående läseåren, högst betydliga

skiljaktigheter. Så t. ex. äro såsom för sjukdomsorsaker befriade i kol. 13 uppförda vid Vexjö läroverk 8 af 283 (2·8 %), vid Karlskrona läroverk 10 af 294 (3·4 %) och vid Hudiksvalls läroverk 5 af 128 (3·9 %), men vid Strengnäs läroverk 12 af 89 (13·5 %), vid Göteborgs Realläroverk 77 af 606 (12·7 %) och vid Stockholms Realläroverk 58 af 478 (12·1 %); vid de femklassiga läroverken i Norrtelje, Eksjö, Borås, Arboga och Kristinehamn ingen af respektive 44, 67, 107, 52 och 92, men vid Enköpings läroverk 7 af 60 (11·7 %) och vid Eskilstuna läroverk 12 af 104 (11·5 %). I föregående berättelser (dock sednast i berättelsen för läseåret 1883—84) har anmärkts, att detta slags skiljaktigheter sannolikt till en dryg del berott därpå, att olika grundsatser (jfr berättelsen för läseåret 1876—77, sid. 126) blifvit följda dels vid meddelandet af befrielse, dels vid utarbetandet af hithörande primärtabeller, hvarvid olika läroverk kunna hafva helt olika förfarit med dem, som blifvit endast partielt (d. v. s. från vissa arter af rörelser eller öfningar) befriade. Denna sednare orsak till skiljaktighet bör likväl denna gång, likasom de 8 föregående åren, ej vara af någon större betydhet, då det i den nya »Plan för allmänna läroverkens årsredogörelser», som utfärdades den 23 Mars 1885, uttryckligen föreskrefs, att endast de lärjungar, som åttjutit fullständig befrielse från gymnastiköfningarna, skulle i läroverkens hithörande primärtabeller inräknas.

Å Tab. 6 hafva, såsom af »andra orsaker» befriade, blifvit i kol. 14 upptagna 567 lärjungar. Af dessa falla 551 på de högre läroverkens öfre sjunde klass, i hvilken klass lärjungarne ej äro skyldiga att deltaga i de egentliga gymnastiköfningarna. I Luleå hafva dock, såsom af tabellen framgår, öfre sjunde klassens lärjungar frivilligt deltagit i dessa öfningar. — De öfriga 16 lärjungarne i kol. 14 hade, såsom Tab. 6 närmare utvisar, allesammans befriats på grund af lång skolväg.

Kap. 11. Lärjungarnes omsättning.

Tab. 7 och 8.

Redogörelsen för det ämne, som detta kapitel omfattar, afser här, likasom i föregående berättelser, kalenderår. Tabellerna äro uppställda enligt de grunder, som finnas närmare angifna i berättelsen för läseåret 1884—85 (sid. 30 och 31). Tab. 7 visar med fördelning efter läroverksgrupper, klasser och linier antalet vid vårterminens slut före flyttningen närvarande lärjungar i afdelning, hvarifrån flyttning kunde ske vid samma läroverk å samma linie, samt antalet under år 1892 vid vårterminens slut och höstterminens början flyttade. Tab. 8 behandlar med samma fördelning efter läroverksgrupper, klasser och linier lärjungarnes omsättning för vår- och höst-terminerna nämnda år jemte den på hvardera terminen följande mellanterminen. Beträffande dessa tabeller, hvari Ystads läroverk för båda terminerna förts till de högre, är hufvudsakligen följande att anföra.

Tab. 7 lemna — såsom redan nämnts — en öfversigt öfver den stora flyttningen vid öfvergången från läseåret

1891—92 till läseåret 1892—93. Stockholms Nya elementarskola är likväl utesluten, emedan äfven halfva terminer där förekomma till följd af den fria flyttningen i de öfre klasserna. Likaså äro pedagogierna uteslutna, emedan där förekommande klasser ej kunna med afseende på den för deras genomgående behöfliga tiden lämpligen sammanställas med klasserna vid de andra läroverken. — Man finner af Tab. 7 för det första, huru många af dem, för hvilka flyttning kunde komma i fråga, äfven erhöles sådan; för det andra, huru många af de flyttade erhöles flyttningstillstånd redan vid vårterminens slut och huru många först vid höstterminens början; för det tredje, huru många vid de sagda tidpunkterna öfvergingo från en linie till en annan; samt för det fjärde, huru många terminer de utan öfvergång till annan linie flyttade tillhört den närmast lägre afdelningen.

För att erhålla antalet af dem, för hvilka flyttning vid vårterminens slut kunde komma i fråga, blef i gällande

»Plan för allmänna läroverkens årsredogörelser» hithörande tabellformulär försedt med en särskild kolumn för antalet närvarande lärjungar vid vårterminens slut före flyttningen, hvarigenom således från hvarje afdelning de lärjungar utslutits, som tillhörde afdelningen den 1 Februari, men afgingo före flyttningen. Vid bearbetningen af primäruppgifterna hafva för samma ändamål ytterligare utslutits lärjungarne i alla slutafdelningar. Således hafva vid de högre läroverken utslutits R. 7:2 och L. 7:2 samt dessutom vid Latinläroverket i Stockholm samt vid Strengnäs, Vexjö, Halmstads och Hernösands läroverk R. 5, vid Västerviks och Sundsvalls läroverk L. 5 samt vid Hudiksvalls, Strengnäs, Vesterås, Kristianstads, Ystads, Östersunds och Luleå läroverk R. 6:2. Vid de femklassiga läroverken hafva utslutits R. 5 och L. 5. Vid de treklassiga läroverk, som under läsåret 1892—93 läst endast på 3 klasser, har tredje klassen utslutits; vid Söderköpings och Filipstads läroverk R. 4 och L. 4, vid Engelholms L. 4, vid Sölvesborgs, Varbergs och Skellefteå R. 5 och L. 5, vid Falköpings L. 5 samt vid Örnköldsviks läroverk R. 4, L. 4, R. 5 och L. 5. Efter alla dessa utslutningar återstå i klasserna 1—7:1 enligt kolumn 2 af tabellen 12,616 lärjungar, af hvilka 10,122 (80·2 %) enligt kol. 19 erhöilo flyttning till kl. 2—7:2, hvarvid likväl förutsattes att äfven de vid höstterminens början flyttade allesammans voro vid vårterminens slut före flyttningen närvarande. Det föregående året var det motsvarande procenttalet 78·8. — Med afseende på flyttningsresultaten inom särskilda läroverksgrupper eller klasser må hänvisas till tabellen samt erinras därom, att talet i kolumn 2 för en viss klass naturligtvis bör jämföras med talet i kol. 19 för den eller de klasser, hvartill flyttning sker från den förra klassen. Slutligen må nämnas, att efter frånräkning af lärjungarne i alla slutafdelningar (se ofvan), utgjorde

de närvarande lärjungarnes antal den 1 Februari 12,801, af hvilka således 185 (12,801—12,616) afgingo före flyttningen. Det föregående året var det motsvarande afgångstalet 181.

Af de 10,122 enligt Tab. 7 vid öfvergången till det nya läsåret flyttade lärjungarne erhöilo 7,502 (74·1 %) enligt kol. 10 flyttningstillstånd vid vårterminens slut samt 2,620 (25·9 %) enligt kol. 18 sådant tillstånd vid höstterminens början. Det föregående året voro de motsvarande procenttalen 74·0 och 26·0.

Af nämnda 10,122 flyttade öfvergingo 51 (0·5 %) från en linie till en annan, hvaraf 3 vid vårterminens slut och 48 vid höstterminens början. Det föregående året var det motsvarande antalet af de från en linie till en annan öfvergångne detsamma, både absolut taget och i procent. Af de nämnda 51 lärjungarne öfvergingo 16 till R. 4, 5 till L. 4, 11 till R. 5, 3 till L. 5, 4 till R. 6:1, 3 till L. 6:1 B, 1 till L. 6:1 A, 1 till R. 6:2, 2 till L. 6:2 B, 2 till L. 6:2 A, 2 till R. 7:1 och 1 till R. 7:1 B. Vid Stockholms Nya elementarskola, som ej är inräknad i tabellen, öfvergick 1 under höstterminen till R. 6. — Det ofvannämnda talet 51 anger antalet från annan linie öfvergångne vid den stora flyttningen vid slutet af vårterminen och början af höstterminen 1892. För antalet af dem, hvilka å andra tider af samma kalenderår öfvergått från en linie till en annan, redovisas här nedan (sid. 28). Utan tvifvel skulle dessa tal vinna någon tillökning, om äfven de lärjungar kunnat inräknas, hvilka vid öfvergången till annat läroverk äfven öfvergått till annan linie.

Huru lång tid de lärjungar, som enligt Tab. 7 vid öfvergången till det nya läsåret flyttades utan att öfvergå till annan linie, hade tillhört den närmast lägre afdelningen, utvisas af följande tabell, hvarti talen för flyttningen vid vårterminens slut (kol. 3--8) sammanslagits med motsvarande tal för flyttningen vid höstterminens början (kol. 11—16.)

K l a s s.	Lärjungar flyttade till klassen efter att hafva tillhört närmast lägre klass af samma linie följande antal terminer.						Summa flyttade lärjungar.	Terminer öfver normaltiden.	
	0.	1.	2. (Normala tiden.)	3.	4.	5 (eller flere).		Summa.	Medeltal.
2	—	76	1,437	9	223	3	1,748	388	0·22
3	14	36	1,711	5	266	—	2,032	473	0·23
R. 4	4	9	941	3	168	1	1,126	325	0·29
L. »	10	8	631	2	47	—	698	68	0·10
R. 5	—	8	779	1	139	—	927	271	0·29
L. »	5	9	588	4	91	—	697	167	0·24
R. 6:1	2	7	286	1	43	—	339	76	0·22
L. »	4	3	487	1	69	—	564	128	0·23
R. 6:2	1	1	205	1	34	—	242	66	0·27
L. »	2	5	431	4	79	—	521	153	0·29
R. 7:1	—	2	159	—	11	—	172	20	0·12
L. »	2	2	374	1	37	—	416	69	0·17
R. 7:2	1	2	133	—	17	1	154	33	0·21
L. »	1	1	388	1	44	—	435	86	0·20
Klasserna 2—4	28	129	4,720	19	704	4	5,604	1,254	0·22
Realklasserna 5—7	4	20	1,562	3	244	1	1,834	466	0·25
Latin » »	14	20	2,268	11	320	—	2,633	603	0·23
Samtliga klasser	46	169	8,550	33	1,268	5	10,071	2,323	0·23

Om man för hvardera linien med inräknande af de gemensamma klasserna sammanlägger de 8 årsklassernas medeltal, så blir summan för reallinien 1·85 termin och för latinlinien 1·68 termin. De motsvarande talen i förra berättelsen voro 1·52 och 1·69, och utvisar således det nu erhållna resultatet ökning för reallinien och någon minskning för latinlinien. — Om man förvandlar de i sista summeringsraden förekommande antalen flyttade lärjungar till procenttal, så finner man, att de, som tillhört närmast lägre klass 0 termin, d. v. s. »öfverhoppat» densamma, utgjorde 0·5 %

1 »	»	1·7 »
2 terminer, d. v. s. den normala tiden ...	»	84·9 »
3 »	»	0·3 »
4 »	»	12·6 »
5 » eller flere	»	0·0 »

Summa 100 %.

Mellan de nu erhållna procenttalen och motsvarande tal för föregående år råder ganska stor öfverensstämmelse.

På förut angifvet skäl ingå inga tal från Stockholms Nya elementarskola i Tab. 7 samt således icke heller i föregående tabell. Angående flyttningen inom Nya elementarskolan under kalenderåret 1892 hänvisas därför till läroverkets årsredogörelse för läsåret 1892—93.

Hela antalet af dem, som under kalenderåret 1892 flyttades på andra tider än de i Tab. 7 upptagna, uppgick för alla de i nämnda tabell ingående läroverken till 53, hvaraf 48 vid början af vårterminen, 4 under loppet af samma termin (enligt läroverksstadgans § 36, mom. 2) och 1 vid slutet af höstterminen. Af nämnda 53 flyttades 42 från en lägre till en högre afdelning, under det att 11 öfvergingo från en linie till en annan. Efter att hafva tillhört närmast föregående klass *en* termin flyttades 27, nemligen 12 till 2:a klassen, 8 till 3:e, 2 till R. 4, 4 till L. 4 och 1 till R. 5; efter att hafva tillhört närmast föregående klass nära *två* terminer flyttades (*under* vårterminen) 1 till R. 5 och 1 till L. 6:2 B; efter att hafva tillhört närmast föregående klass *tre* terminer flyttades 11, nemligen 2 till 3:e klassen, 1 till R. 4, 1 till L. 4, 1 till R. 5, 1 till R. 6:1, 1 till R. 6:2, 2 till R. 7:1, 1 till L. 7:2 B och 1 till L. 7:2 A; efter att hafva tillhört närmast föregående klass nära *fyra* terminer flyttades (*under* vårterminen) 1 till L. 6:1 B och 1 till L. 6:2 B. Af de 11 från annan linie öfvergångne flyttades 3 från L. 4 till R. 4, 1 från R. 4 till L. 4, 3 från L. 5 till R. 5, 1 från L. 6:1 B till L. 6:1 A, 2 från L. 7:1 B till R. 7:1 och 1 från L. 7:1 A till L. 7:1 B. — Om man till de enligt Tab. 7 från en linie till en annan öfvergångne 51 lärjungarne lägger nyssnämnda 11 samt ytterligare 1 vid Nya elementarskolan till R. 6 öfvergången, så uppgår hela antalet till 63.

Tab. 8 lemnar — såsom redan nämnts — en öfversigt öfver lärjungarnes omsättning för vår- och höst-terminerna 1892 jemte den på hvardera terminen följande mellanterminen. Därigenom att från rektor vid Stockholms Nya elementarskola erhållits särskilda uppgifter angående omsättningen, i hvilka de två-åriga 5:e och 6:e klasserna blifvit

delade i ett-års-afdelningar (jfr här ofvan sid. 21), har det varit möjligt att denna gång i tabellen medräkna detta läroverk. På grund af den i dess högre klasser rådande fria flyttningen är det dock gifvet, att rubrikerna till flyttningsskolumnerna eller åtminstone till kol. 3 och 12 ej fullt motsvara förhållandena vid detta läroverk. I kol. 3 måste nemligen därvidlag innefattas de lärjungar, som flyttats från och med den 16 September föregående hösttermin till samma termins slut; i kol. 4 de, som flyttats från början af vårterminen till och med den 1 Februari; i kol. 12 de, som flyttats från och med den 2 Februari till vårterminens slut; i kol. 13 slutligen de, som flyttats från höstterminens början till och med den 15 September.

Såsom redan i föregående berättelser anmärkts, måste — såvida icke ett eller annat sällsynt undantagsförhållande (jfr berättelsen för läsåret 1876—77, sid. 129) inträffat — ett strängt samband ega rum mellan vissa under två på hvarandra följande terminer å omsättningstabellernas summationsrader stående tal. För hvarje särskildt läroverk och således äfven för *hela läroverket* (taget i kollektiv mening) måste nemligen antalet lärjungar, som en viss dag under en termin — vare sig såsom närvarande eller frånvarande — tillhörde läroverket, vara lika med den del af detta antal, som en viss dag följande termin var kvar vid läroverket, tillsammans med den del af samma antal, som under mellantiden afgått. Genom att uppställa denna grundsats i ekvationsform erhålles för hvarje öfvergång från en termin till den följande en s. k. kontrollekvation. Men de tal, hvilka behövas för denna, kunna icke erhållas uteslutande ur omsättningstabellerna, emedan i kol. 2—6 och 11—15 af dessa ingå endast *närvarande* lärjungar. Antalen af *frånvarande* lärjungar erhållas däremot (ehuru för de enklassiga pedagogierna måhända ej alldeles fullständigt) från förut lemnade summariska texttabeller öfver antalen lärjungar. Om man nu tillämpar kontrollekvationen på höstterminen 1891 och vårterminen 1892 samt betecknar de ifrågavarande talen i den föregående terminens kolumner med A_{15} o. s. v. (se Tab. 8 i förra berättelsen), dem i den efterföljande terminens kolumner med B_2 o. s. v. (se Tab. 8 i denna berättelse), antalet frånvarande den föregående terminen (se förra berättelsen, sid. 26) med A_f och antalet frånvarande den efterföljande terminen (se sist anf. st.) med B_b , så erhåller ekvationen följande utseende:

$$(E_1) \quad \overline{A_{15} + A_f} = \overline{B_2 + B_3 + B_4 + B_f + A_{17} + A_{18} + B_b}.$$

Om man åter tillämpar kontrollekvationen på vår- och höst-terminerna 1892 samt likaledes betecknar talen i den föregående terminens kolumner med A_6 o. s. v., dem i den efterföljande terminens kolumner med B_{11} o. s. v. (ehuru båda dessa terminers tal nu hemtas ur Tab. 8 i denna berättelse) och antalen frånvarande (se förra berättelsen, sid. 26, och denna berättelse, sid. 20) på samma sätt som nyss, så erhåller ekvationen följande utseende:

$$(E_2) \quad \overline{A_6 + A_f} = \overline{B_{11} + B_{12} + B_{13} + B_f + A_8 + A_9 + B_{16}}.$$

Insätts talvärdena i ekvationen E_1 , så får venstra membrum värdet 14,718 (= 14,627 + 91) och högra membrum

värdet 14,734 ($= 14,189 + 14 + 52 + 88 + 116 + 251 + 24$). Insättas åter talvärdena i ekvationen E_2 , så får venstra membrum värdet 14,556 ($= 14,468 + 88$) och högra membrum värdet 14,562 ($= 1,814 + 7,162 + 2,656 + 78 + 235 + 2,434 + 183$). I båda ekvationerna är således venstra membrum mindre än det högra; skillnaden utgör i den förra ekvationen 16 och i den sednare 6. Med afseende på denna olikhet är dock att märka, att i de båda ekvationernas högra membra kunna ingå lärjungar, som möjligen inskrifvits efter respektive den 15 September och den 1 Februari, hvilka lärjungar däremot ej ingå i ekvationernas venstra membra. Såvidt årsredogörelserna upplysa, uppgick antalet lärjungar, som inskrefvos under höstterminen 1891 efter den 15 September till 7 (jfr förra berättelsen, sid. 36), hvaremot under vårterminen 1892 efter den 1 Februari inskrefs ingen. Efter tillägget af talet 7 till venstra membrum i ekvationen E_1 , utgör skillnaden mellan denna ekvations båda membra 9.

Inom hvardera termingruppen af Tab. 8 äro först (kol. 2—5 och 11—14) de den 1 Februari och den 15 September närvarande lärjungarne fördelade efter kvarvaro i sin afdelning från föregående termin, flyttning till eller inskrifning i densamma. Om man vid gruppen för höstterminen frånräknar Stockholms Nya elementarskola och pedagogierna, så uppgår antalet af dem, som vid öfvergången till det nya läsåret flyttades till klasserna 2—7:2 och den 15 September voro kvar vid sina respektive läroverk, till 9,515 samt antalet af dem, som ej erhållit flyttning och den 15 September sutto kvar i sina klasser, efter ytterligare frånräkning af kvarsittarne i alla slutafdelningar (jfr ofvan sid. 27 och för de treklassiga läroverken Tab. 4) till 1,554. Dessa två grupper utgöra tillsammans 11,069, af hvilka således 86.0 % erhållit flyttning. Vid den likartade undersökning, som här ofvan (sid. 27) grundades på Tab. 7, befanns att af 12,616 vid vårterminens slut före flyttningen befintliga lärjungar 80.2 % erhållit flyttning. Således finner man, att bland de lärjungar, som mellan vårterminens slut och den 15 September afgingo ur icke-slutafdelningar, ett jämförelsevis större antal utgjordes af dem, som icke erhållit flyttning.

Af kol. 3, 4, 12 och 13 i Tab. 8 finner man, att af de lärjungar, som den 1 Februari och den 15 September tillhörde läroverken, hade flyttats

14 (0.1 %)	enligt beslut vid slutet	af höst-t:n	1891
52 (0.5 »)	» » » »	början »	vår-t:n 1892
7,162 (72.5 »)	» » » »	slutet »	» »
2,656 (26.9 »)	» » » »	början »	höst-t:n »

Alla de 14, hvilka upptagas såsom flyttade enligt beslut vid slutet af höstterminen 1891, tillhörde Stockholms Nya elementarskola. Att för öfrigt rubriken till kol. 3 i Tab. 8 ej fullt motsvarar förhållandena vid detta läroverk är redan förut (sid. 28) omnämndt. — I de ofvan upptagna antalen flyttade äro ej de lärjungar inräknade, hvilka öfvergång till annan klass skett i sammanhang med öfvergång till annat läroverk, samt naturligtvis ej heller de, hvilka eljest af-

gått med betyg på nöjaktigt genomgående af den lemnade klassen.

Om man från de nyss nämnda antalen vid vårterminens slut och höstterminens början flyttade frånräknar dem, som tillhörde Stockholms Nya elementarskola och pedagogierna, erhållas talen 6,949 och 2,566 eller tillsammans 9,515, utvisande, huru många af de vid öfvergången till det nya läsåret flyttade lärjungarne (med undantag af dem, som tillhörde Nya elementarskolan och pedagogierna) den 15 September 1892 voro närvarande vid sina respektive läroverk. Vid jämförelse med hela antalet af de enligt Tab. 7 flyttade, 10,122, finner man, att antalet af dem, hvilka erhöilo flyttning, öfverskjuter antalet af de flyttade, hvilka voro närvarande den 15 September, med 607, af hvilket öfverskott 553 falla på vårterminen och 54 på höstterminen.

Antalet inskrifne till och med den 1 Februari under vårterminen och den 15 September under höstterminen 1892, uppgick vid samtliga allmänna läroverken och pedagogierna enligt kol. 5 och 14 i Tab. 8 till 3,319. Dessutom inskrefvos under höstterminen efter den 15 September 13 lärjungar (5 i kl. 1, 2 i kl. 2, 2 i kl. 3, 1 i R. 4, 1 i L. 4, 1 i R. 5 och 1 i R. 6:1). Hela antalet under kalenderåret inskrifne utgjorde således 3,332, af hvilka 213 (6.4 %) inskrefvos under vårterminen och 3,119 (93.6 %) under höstterminen. Om de inskrifne fördelas efter klasser, så finner man, att i 1:a klassen inskrefvos 1,956, i 2:a 543, i 3:e 198, i 4:e 239 (122 realister och 117 latinare), i 5:e 136 (78 r. och 58 l.), i nedre 6:e 204 (97 r. och 107 l.), i öfre 6:e 28 (9 r. och 19 l.), i nedre 7:e 14 (4 r. och 10 l.) samt i öfre 7:e 14 (3 r. och 11 l.). I dessa antal innefattas naturligtvis dels lärjungar, som före inskrifningen icke tillhört något af här ifrågavarande läroverk, dels lärjungar, som endast öfvergått från ett läroverk till ett annat.

Antalet afgångne utgjorde vid samtliga allmänna läroverken och pedagogierna enligt kol. 7—9 och 16—18 i Tab. 8:

från början af vår-t:n 1892 t. o. m. den 31 Jan. ...	24
fr. o. m. den 1 Febr. till vår-t:ns slut.....	235
under näst följande mellantermin	2,434
från början af höst-t:n t. o. m. den 14 Sept.....	183
fr. o. m. den 15 Sept. till höst-t:ns slut	89
under näst följande mellantermin	227

Summa 3,192.

Då det är önskvärdt, att i de tal, hvilka tillhöra andra och femte grupperna här ofvan, endast sådana lärjungar medräknas, hvilka i förtid under terminens lopp afbrutit sin skolgång, äro i kol. 9 och 18 af Tab. 8 inräknade såväl alla efter aflagd mogenhetsexamen afgångne lärjungar, äfven om mogenhetsexamen vid vissa läroverk inträffat före års-examen, som ock, såvidt vid bearbetningen af årsredogörelsernas uppgifter sig göra låtit, de lärjungar, hvilka i öfrigt afgått vid terminens slut. Det är således antagligt, att inom grupperna 2 och 5 här ofvan ej många ingå, hvilka egentligen borde tillhöra grupperna 3 och 6. — Genom sammanslagning af grupperna 3 och 4 erhålles antalet

2,617, utgörande 82.0 % af samtliga afgångne. Man kan således med säkerhet påstå, att åtminstone 82 % af hela antalet afgångne afgingo vid öfvergången till det nya läsåret.

Om de afgångne fördelas efter klasser, så finner man, att ur 1:a klassen afgingo 233, ur 2:a 290, ur 3:e 465, ur 4:e 476 (397 realister och 79 latinare), ur 5:e 716 (519 r. och 197 l.), ur nedre 6:e 234 (102 r. och 132 l.), ur öfre 6:e 126 (54 r. och 72 l.), ur nedre 7:e 71 (24 r. och 47 l.) samt ur öfre 7:e 581 (122 r. och 459 l.). — Bland de afgångne voro naturligtvis många, som endast öfvergingo till ett annat läroverk. Särskildt bero de höga talen för klasserna 3 och 5 till en del på detta förhållande. Af den första tabellen å sidan 23 framgår vid jemförelse mellan lärjungeantalen i kl. 3 och 5 höstterminen 1891 samt i kl. 4 och 6:1 höstterminen 1892, att den verkliga minskningen för »hela läro-

verket» utgjorde 221 vid öfvergången från 3:e till 4:e och 503 vid öfvergången från 5:e till 6:e klassen.

Här ofvan visades, att antalet inskrifne under kalenderåret 1892 uppgick till 3,332 samt antalet afgångne från början af vårterminen 1892 till samma tid 1893 till 3,192. Det förra antalet öfverskjuter således det sednare med 140. Föregående året öfversköt antalet inskrifne antalet afgångne med 22.

Slutligen må erinras därom, att, emedan Tab. 7 och 8 tillkommit genom hopläggning af uppgifterna från de särskilda läroverken, så är det tydligt, att med hänsyn till läroverket såsom ett enda helt talen i kol. 3—19 af Tab. 7 och i kol. 12 och 13 af Tab. 8 sannolikt äro mycket för låga samt talen i kol. 14, 10 och 19 af Tab. 8 sannolikt ej obetydligt för höga.

Kap. 12. Mogenhets- och kompletterings-examina.

Tab. 9—12.

Med afseende på dessa examina gällde under år 1892 samma föreskrifter och allmänna anordningar, som under de sex föregående åren (se berättelsen för läsåret 1886—87, sid. 26). De vid primäruppgifternas bearbetande följda grundsatserna äro äfven oförändrade, till följd hvaraf det är tillräckligt att här erinra därom, att termen »underkände» blifvit för korthetens skull både i tabeller och text använd i st. för uttrycken »icke berättigade till muntlig examen» och »icke förklarade mognen». Härigenom hafva visserligen bland de underkände inräknats några lärjungar, på hvilka den använda termen ej egentligen passar, men om alla dessa fall lemnas detaljerade uppgifter i anmärkningarna till Tab. 9 och 10. — De ämnen, som under båda terminerna kalenderåret 1892 voro bestämda för den skriftliga examen, äro intagna å Tab. 11 och 12. — Likasom i de föregående berättelserna, från och med läsåret 1881—82, hafva äfven denna gång uppgifterna för de båda terminerna i allmänhet ej blifvit skilda, utan sammanarbetade till ett helt för kalenderåret.

Vårterminen 1892 anställdes mogenhetsexamen vid alla de 36 offentliga högre läroverken samt vid alla de 6 enskilda läroverk, som egde dimissionsrätt. Den skriftliga examen förrättades den 22, 23, 25 och 26 April. Den muntliga examen, som förrättades på dagarna fr. o. m. den 17 Maj t. o. m. den 14 Juni, upptog 1 dag vid 11 offentliga och 4 enskilda läroverk, 2 dagar vid 15 offentliga och 2 enskilda läroverk samt 3 dagar vid 10 offentliga läroverk. Tillsammans åtgången således för den muntliga examen 79 examensdagar. Med frånräknande af de alldeles uteblifne examinerades under dessa 79 dagar 673 i mogenhets- och 8 i kompletterings-examen, bland hvilka sistnämnda 1 i två ämnen. Antalet censorer utgjorde tillsammans 15. Med hänsyn till särskilda läroverk uppgick deras antal till 2 vid 17 offentliga och 2 enskilda läroverk, till 3 vid 17 offentliga och 4

enskilda, till 4 vid 1 offentligt samt till 5 vid 1 offentligt läroverk. Härvid har räknats det högsta antal, som förekommit någon af dagarne.

Höstterminen 1892 anställdes både skriftlig och muntlig mogenhetsexamen vid 7 offentliga och 1 enskildt läroverk samt endast skriftlig vid 5 offentliga. Den skriftliga examen förrättades den 15, 16, 18 och 19 November. Den muntliga examen, som förrättades på dagarna fr. o. m. den 8 t. o. m. den 17 December, upptog 1 dag vid 5 offentliga och 1 enskildt läroverk samt 2 dagar vid 2 offentliga läroverk. Tillsammans åtgången således för den muntliga examen 10 examensdagar. Med frånräknande af de alldeles uteblifne examinerades under dessa 10 dagar 59 i mogenhets- och 2 i kompletterings-examen. Antalet censorer utgjorde tillsammans 7. Med hänsyn till särskilda läroverk uppgick deras antal till 2 vid 6 offentliga och 1 enskildt läroverk samt till 3 vid 1 offentligt. Härvid har räknats det högsta antal, som förekommit någon af dagarne.

Af de å Tab. 9 och 10 meddelade »Sammandrag rörande mogenhetsexamen» erhåller man följande tabellariska öfversigt för hela kalenderåret.

I mogenhetsexamen år 1892 underkände och godkände.

Linier.	Underkände i		Godkände i muntliga examen.	Summa.
	skriftliga examen.	muntliga examen.		
1:o. Antal.				
A. Lärjungar vid offentliga läroverk.				
Realister	14	2	118	134
Latinare	34	18	447	499
Båda linierna	48	20	565	633

Linier.	Underkände i		Godkände i muntliga examen.	Summa.
	skriftliga examen.	muntliga examen.		
B. Lärjungar vid enskilda läroverk.				
Realister	11	—	15	26
Latinare	6	6	49	61
Båda linierna	17	6	64	87
C. Privatister.				
Realister	45	8	20	73
Latinare	49	35	27	111
Båda linierna	94	43	47	184
D. Samtliga.				
Realister	70	10	153	233
Latinare	89	59	523	671
Båda linierna	159	69	676	904
2:o. Procent.				
A. Lärjungar vid offentliga läroverk.				
Realister	10	2	88	100
Latinare	7	4	89	100
Båda linierna	8	3	89	100
B. Lärjungar vid enskilda läroverk.				
Realister	42	—	58	100
Latinare	10	10	80	100
Båda linierna	19	7	74	100
C. Privatister.				
Realister	62	11	27	100
Latinare	44	32	24	100
Båda linierna	51	23	26	100
D. Samtliga.				
Realister	30	4	66	100
Latinare	13	9	78	100
Båda linierna	17	8	75	100

Vid föregående tabell må anmärkas, att bland de absoluta talen förekomma dubbelräkningar, emedan många af de till höstterminens examen anmälde äfven voro anmälde redan till vårterminens.

Bland de till Tab. 9 och 10 fogade anmärkningarna kunna följande förtjena att särskildt framhållas. I den skriftliga examen blef 1 (lärjunge vid Stockholms Praktiska arbetsskola) beträdd med underslef. — Den censorerna gifna rättigheten att i strid med examinatorernas uttalade mening förklara en examinerad vara icke mogen tillämpades i 20 fall, nemligen med afseende på 9 lärjungar vid offentliga läroverk, 3 vid enskilda och 8 privatister. Dessutom förekom i 23 fall, nemligen med afseende på 14 lärjungar vid offentliga läroverk, 4 vid enskilda och 5 privatister, att en examinerad, som af examinatorerna förklarats mogen, underkändes af en bland censorerna, men godkändes af den eller de andra och således vitsordades såsom mogen. — Bland de i muntliga examen godkände voro 15 flickor, hvaraf 1 realist och 14 latinare. — Såvidt utrönas kunnat, tillhörde alla i muntliga examen godkände statskyrkan utom 4 (3 vid offentliga och 1 vid enskildt läroverk), hvilka tillhörde den mosaiska trosbekännelsen.

Enligt Tab. 8 funnos den 1 Februari 1892 i öfre sjunde klassen vid de offentliga läroverken 127 realister och 479 latinare, således tillsammans 606. Till mogenhetsexamen anmälde sig vårterminen från dessa läroverk 602 lärjungar, hvaraf 124 realister och 478 latinare. Bland dessa blefvo 548 förklarade mogne, hvaraf 111 realister och 437 latinare; bland de sednare tillhörde 280 latinlinien utan grekiska och 157 latinlinien med grekiska. — Af de offentliga läroverkens under höstterminen till examen anmälde 31 lärjungar, hvaraf 10 realister och 21 latinare, hade samtliga utom 6, af hvilka 1 tillhörde Stockholms Realläroverk, 4 (2 realister och 2 latinare) Stockholms Nya elementarskola och 1 (latinare) Jönköpings läroverk, anmält sig redan till vårterminens examen. Bland dessa blefvo 17 förklarade mogne, hvaraf 7 realister och 10 latinare; bland de sednare tillhörde 8 latinlinien utan grekiska och 2 latinlinien med grekiska. — Bland de offentliga läroverkens under året såsom mogne förklarade 565 lärjungar tillhörde således 118 (21 %) realinien, 288 (51 %) latinlinien utan och 159 (28 %) latinlinien med grekiska.

De i mogenhetsexamen 1892 godkändes ålder utvisas af följande tabell.

Linier.	16 år.	17 år.	18 år. (Normal- åldern.)	19 år.	20 år.	21 år.	22 år.	23 år.	24 år.	25 år.	26 år.	27 år.	28 år.	29 år.	30 år.	31 år.	32 år.	33 år.	34 år.	Summa.
A. Lärjungar vid offentliga läroverk.																				
Realister	—	2	22	43	23	18	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	118
Latinare	1	16	135	146	82	39	21	2	2	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	447
Summa	1	18	157	189	110	57	26	2	2	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	565
B. Lärjungar vid enskilda läroverk.																				
Realister	—	—	1	2	6	3	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
Latinare	—	—	8	12	10	5	2	4	2	2	2	—	—	1	—	—	—	1	—	49
Summa	—	—	9	14	16	8	4	5	2	2	2	—	—	1	—	—	—	1	—	64
C. Privatister.																				
Realister	—	2	3	3	6	4	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	20
Latinare	—	1	2	5	7	5	3	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	1	27
Summa	—	3	5	8	13	9	4	—	—	—	1	—	2	1	—	—	—	—	1	47

Om, likasom i föregående berättelser från och med den för läsåret 1889—90, 17 år räknas som normalålder i öfre sjunde klassen vid läsårets början (jfr anförda berättelse sid. 64), böra 18 år räknas som normalålder i samma klass vid läsårets slut och således äfven som normalålder för dem, hvilka då eller före kalenderårets slut aflade mogenhets-examen. Bland de godkände lärjungarne vid de offentliga läroverken voro enligt denna beräkning 19 under, 157 i och 389 öfver normalåldern. Motsvarande tal för lärjungarne vid de enskilda läroverken äro 0, 9 och 55 samt för privatisterna 3, 5 och 39. Dock må med afseende på lärjungarne vid de offentliga läroverken erinras därom, att till följd af läroverksstadgans föreskrifter om inträdesåldern icke få lärjungar måste komma att räknas till de öfverårige. Enligt de i berättelsen för läsåret 1889—90 (sid. 52) utvecklade grunder kan deras antal anses uppgå till $\frac{1}{3}$ af hela antalet 565. Men sättet att beräkna normalåldern är för öfrigt här af föga vigt och inverkar naturligtvis alldeles icke på storleken af lärjungarnes *medelålder*.

Af föregående tabell erhåller man följande öfversigt öfver de godkände lärjungarnes medelålder.

Lärjungar.	Realister.	Latinare.	Samtliga.
Vid offentliga läroverk	19·45	19·20	19·25
» enskilda »	20·40	20·90	20·78
Privatister	20·00	21·30	20·74

Följande tabell utvisar — med fördelning efter läroverk — antal och medelålder för de godkände lärjungar, som tillhörde de offentliga läroverken och de enskilda läroverken med dimissionsrätt.

Läroverk.	Antal lärjungar.	År öfver normalåldern.	Medelålder.
A. Offentliga.			
Stockholm:			
Latinläroverket	40	31	18·78
Södermalms läroverk	10	12	19·20
Realläroverket	29	40	19·38
Nya elementarskolan	17	24	19·41
Uppsala	31	36	19·16
Gefle	12	11	18·92
Hudiksvall	6	11	19·83
Linköping	15	18	19·20
Norrköping	17	16	18·94
Vestervik	5	6	19·20
Skara	25	43	19·72
Venersborg	7	10	19·43
Strengnäs	5	7	19·40
Örebro	24	37	19·54
Nyköping	15	18	19·20

Läroverk.	Antal lärjungar.	År öfver normalåldern.	Medelålder.
Vesterås	11	15	19·36
Falun	7	13	19·86
Vexjö	19	34	19·79
Jönköping	22	25	19·14
Lund	24	18	18·75
Malmö	26	37	19·42
Karlskrona	15	24	19·60
Kristianstad	12	17	19·42
Helsingborg	17	18	19·06
Ystad	8	14	19·75
Göteborg:			
Latinläroverket	30	33	19·10
Realläroverket	19	28	19·47
Halmstad	8	10	19·25
Kalmar	17	19	19·12
Karlstad	22	14	18·64
Hernösand	8	21	20·63
Östersund	7	11	19·57
Umeå	12	11	18·92
Luleå	8	6	18·75
Sundsvall	10	13	19·30
Visby	5	8	19·60
Samtliga	565	709	19·25
B. Enskilda.			
Stockholm:			
Beskowska skolan	18	28	19·56
Wallinska flickskolan	8	11	19·38
Lyceum för flickor	4	5	19·25
Praktiska arbetsskolan	4	13	21·25
Uppsala: Fjellstedtska skolan	10	63	24·30
Lunds privata elementarskola	20	58	20·90
Samtliga	64	178	20·78

Om man med ledning af de i föregående två tabeller lemnade uppgifterna beräknar medelålderns öfverskott öfver den antagna normalåldern (18 år), bör man ihågkomma, att vid de offentliga läroverken ingår i dessa öfverskott en icke alldeles obetydlig del (antagligen omkring 0·33 år, jfr här ofvan), som är en nödvändig följd af läroverksstadgans föreskrift, att för intagning i statens läroverk fordras att hafva uppnått 9 års ålder.

I följande betygstabeller äro de erhållna betygen betecknade på sedvanligt sätt, d. v. s. *A = Berömlig*, *AB = Med beröm godkänd*, *B = Godkänd* och *C = Icke godkänd*.

De *mogenhetsbetyg*, som utdelades åt de i examen godkände, voro följande.

Linier.	A.	AB.	B.	Summa.
A. Lärjungar vid offentliga läroverk.				
Realister	6	41	71	118
Latinare	27	156	264	447
Summa	33	197	335	565
B. Lärjungar vid enskilda läroverk.				
Realister	—	1	14	15
Latinare	4	15	30	49
Summa	4	16	44	64
C. Privatister.				
Realister	—	3	17	20
Latinare	—	3	24	27
Summa	—	6	41	47

För uppsatsen på *modersmålet* utdelades följande betyg.

Linier.	A.	AB.	B.	C.	Summa.
A. Lärjungar vid offentliga läroverk.					
Realister	—	25	108	1	134
Latinare	8	97	377	14	496
Summa	8	122	485	15	630
B. Lärjungar vid enskilda läroverk.					
Realister	—	1	23	1	25
Latinare	1	12	44	4	61
Summa	1	13	67	5	86
C. Privatister.					
Realister	—	2	50	16	68
Latinare	—	3	76	21	100
Summa	—	5	126	37	168

Vid jemförelse med Tab. 9 c och 10 c finner man, att hela antalet afgifna betyg är något lägre än hela antalet anmälde, hvilken skiljaktighet — likasom i följande betygstabeller — beror därpå, att åtskilliga af de anmälde af en eller annan anledning ej erhöilo betyg. — Slutligen må anmärkas, att antalet af dem, som erhöilo högre betyg än »Godkänd», utgjorde bland de offentliga läroverkens realister 19 % och bland samma läroverks latinare 21 %. Det föregående året voro motsvarande tal 11 och 18.

De censorernas berättelser öfver verkställda examina vår- och höst-terminen 1892 åtföljande tabellerna utvisa, huru många lärjungar hade skrifvit öfver hvar och ett af de för uppsatsen på modersmålet gifna ämnena, och hvilka betyg blifvit vid hvarje särskildt ämne utdelade. Af dessa tabeller, i hvilka likväl Östersunds läroverk icke ingår för höstterminen, emedan muntlig examen ej då egde rum därstädes (jfr anm. å Tab. 10 b), men hvilka för öfrigt för hvardera terminen omfatta alla de läroverk, där skriftlig

examen anstälts, har, efter vid bearbetningen gjorda rättelser, erhållits följande öfversigt, som af nyss angifven orsak vid slutsummornas sammanläggning visar ett resultat, hvilket med 3 (1 B + 2 C) understiger den totalsumma, som erhålles ur föregående efter lärjungegrupper uppställda tabell.

Ä m n e n.	A.	AB.	B.	C.	S:a.
Vårterminen 1892.					
1. Luther på Wartburg.	—	26	186	12	224
2. Gången af Roms eröfringspolitik efter Italiens underkufvande. ...	2	12	44	2	60
3. Jemförelse mellan utvandringen från Skandinavien under vikingatiden och i våra dagar.	—	28	94	11	133
4. Magnus Gabriel De la Gardie....	1	27	75	4	107
5. Den franska smakriktningen inom 1700-talets svenska vitterhet. ...	2	10	16	1	29
6. Om renen.	—	5	97	5	107
7. Sol- och månförmörkelser.	2	12	35	—	49
8. Hur ödet kastar än vår lott, Ett land, ett fosterland vi fått; Hvad fins på jorden mera värdt Att hållas dyrt och kärt?	2	17	48	4	71
(Runeberg.)					
Summa	9	137	595	39	780
Höstterminen 1892.					
1. Arfsynd och verksynd.	—	—	5	1	6
2. De romerska komitierna.	—	—	1	—	1
3. George Washington.	—	2	32	1	35
4. Sturemorden.	—	—	21	5	26
5. Statshvälfningen den 13 mars 1809.	—	—	18	5	23
6. Johan Henrik Kellgrens betydelse för svenska vitterheten.	—	1	1	—	2
7. Tonerna och deras fysiska orsaker.	—	—	2	2	4
8. Du sjelf dör hän, och hän dör hvad dig tillhör; Men en ting vet jag, Frithiof, som aldrig dör, Och det är domen öfver död man.	—	—	2	2	4
(Tegnér.)					
Summa	—	3	82	16	101

För de skriftliga arbeten, hvilka *realisterna* hade att utöfver uppsatsen på modersmålet verkställa, utdelades de betyg, som utvisas af följande tabell.

Skrifning.	A.	AB.	B.	C.	Summa.
A. Lärjungar vid offentliga läroverk.					
Tysk	—	—	—	—	—
Fransk	2	47	71	14	134
Engelsk	—	56	72	6	134
Matematisk	8	33	80	12	133

Skrifning.	A.	AB.	B.	C.	Summa.
B. Lärjungar vid enskilda läroverk.					
Tysk	—	—	—	—	—
Fransk	—	5	13	7	25
Engelsk	—	3	20	2	25
Matematisk	—	1	14	10	25
C. Privatister.					
Tysk	—	—	—	—	—
Fransk	1	10	33	24	68
Engelsk	—	19	33	16	68
Matematisk	—	5	29	32	66

För de skriftliga arbeten, hvilka *latinarne* hade att utöfver uppsatsen på modersmålet verkställa, utdelades de betyg, som utvisas af följande tabell.

Skrifning.	A.	AB.	B.	C.	Summa.
A. Lärjungar vid offentliga läroverk.					
Latinsk	2	117	361	16	496
Tysk	1	—	1	—	2
Fransk	10	147	299	38	494
B. Lärjungar vid enskilda läroverk.					
Latinsk	—	17	41	3	61
Tysk	—	1	—	—	1
Fransk	—	18	38	4	60
C. Privatister.					
Latinsk	—	6	67	27	100
Tysk	—	—	—	—	—
Fransk	1	8	54	37	100

Med afseende på den muntliga examen är här endast att nämna följande. I hebreiska språket examinerades 13 lärjungar vid offentliga, 4 vid ett enskildt läroverk samt 1 privatist. I engelska språket examinerades 66 bland de offentliga läroverkens greker; bland samma läroverks icke-greker blefvo naturligtvis alla, som i den muntliga examen

deltogo, häri examinerade, då för dessa lärjungar läsningen af engelska språket varit obligatorisk.

För de kompletteringsexamina, som anställdes i sammanhang med mogenhetsexamina vår- och höst-terminen 1892, finnes redogjort å Tab. 9 och 10. Ur där meddelade uppgifter erhålles följande sammandrag för hela kalenderåret.

Ä m n e n.	Anmälde.	Godkände.
Latin	5	3
Matematik å klassiska linien	1	1
Matematik å reallinien	5	4
Fysik och kemi å reallinien	1	1
Summa	12	9

Med afseende på en i denna tabell förekommande dubbelräkning hänvisas till Tab. 9. — I tabellen äro inräknade 4 latinare (1 i Uppsala, 1 i Vesterås, 1 i Göteborg och 1 vid Beskowska skolan i Stockholm), hvilka sökt och erhållit Kungl. Maj:ts tillstånd att samtidigt med mogenhetsexamen få undergå kompletteringsexamen i matematik å reallinien. Enär enligt den för skriftliga examen gällande anordningen (se berättelsen för läsåret 1886—87, sid. 26) det realisterna åliggande och i det skriftliga matematiska profvet inräknade arbetet att behandla en uppgift af mekaniskt eller fysikaliskt innehåll är förlagdt till samma tid som det latinska översättningsprofvet, må tilläggas att de nämnda 4 kompletterarna af Kungl. Maj:t äfven erhållit befrielse från sagde del af det skriftliga profvet. — I tabellen är däremot icke inräknad en latinare (vid Strengnäs' läroverk), hvilken i hufvudsaklig öfverensstämmelse med Kungl. cirkuläret af den 3 September 1878 (se berättelsen för läsåret 1880—81, sid. 35) erhöi Kungl. Maj:ts tillstånd att samtidigt med mogenhetsexamen aflägga de skriftliga och muntliga prof i matematik, fysik och kemi, som ingingo i mogenhetsexamen å reallinien.

Skillnaden mellan antalet anmälde och antalet godkände utgöres af 1, som uteblef efter att hafva deltagit i endast en del af den skriftliga examen, samt af 2, hvilka underkändes i den muntliga examen.

Kap. 13. De afgångne lärjungarnes tillämnade lefnadsbanor närmast efter afgången, m. m.

Tab. 13.

Tabellbilagan till detta kapitel är utarbetad efter samma grundsatsar som den motsvarande i föregående berättelser. Emedan tidsgränserna för primäruppgifterna till denna tabell fullkomligt sammanfalla med tidsgränserna för primäruppgifterna till afgångskolumnerna i Tab. 8, hvarest de af-

gångne äro fördelade efter tiden för afgången, borde i hvarje läroverks årsredogörelse full öfverensstämmelse klass för klass ega rum mellan uppgifterna i omsättningstabellernas afgångskolumner å ena sidan och de uppgifter å andra sidan, hvilka handla om de afgångne lärjungarnes tilläm-

nade lefnadsbanor. Likväl förekomma i årsredogörelserna åtskilliga stridigheter; men dessa hafva vid bearbetningen kunnat undanrödjas. Således förefinnes äfven full öfverensstämmelse mellan Tab. 8 och Tab. 13.

Hela antalet af de utan godkänd mogenhetsexamen afgångne lärjungarne uppgår enligt Tab. 13 till 2,627. Bland dessa afgingo 52 genom döden. På grund af primäruppgifternas ofullständighet eller obestämdhet hafva 481 eller 18 % (förra året 20 %) ej kunnat fördelas med afseende på tillämnade lefnadsbanor; dock har angående 27 (förra året 34) bland dessa uppgifvits, att de afgått till »näringarna» eller »yrkena» eller dylikt utan närmare bestämning. Om man från de 481 ej fördelade frånräknar de ofvannämnda 27, återstå 454, om hvilkas tillämnade lefnadsbanor alldeles inga uppgifter lemnats. Det ligger i sakens natur, att för ganska många lärjungar, i synnerhet då de afgå utan anmälan, årsredogörelserna ej kunna meddela några uppgifter om tillämnade lefnadsbanor. Likväl är det sannolikt, att förenämnda antal 454 är högre, än förhållandena gjort nödvändigt.

Beträffande de särskilda kolumnerna i tabellens första hufvudafdelning är för öfrigt följande att här nämna. Bland de 659 lärjungar, som äro uppförda i kolumn 2, ämnade 600 öfvergå från ett till ett annat af de till denna berättelse hörande läroverk samt således icke afgå från *läroverket* (taget i kollektiv mening). Endast i 59 af de till denna kolumn hörande fallen omnämnes öfvergång till läroverk af andra slag (10 till folkskolelärare-seminarium, 14 till borgarskola, 29 till folkskola och 6 till utländskt läroverk). Hela antalet af de jemlikt kol. 3—13 afgångne utgör 150 i 1:a klassen, 200 i 2:a, 324 i 3:e, 361 i 4:e, 505 i 5:e, 196 i nedre 6:e, 109 i öfre 6:e, 57 i nedre 7:e och 14 i öfre 7:e, eller tillsammans 1,916. Dock bör erinras därom, att bland de 481 lärjungarne i kol. 13 äfven kunna finnas många, som i verkligheten äro likställda med dem i kol. 2, eller m. a. o. icke afgingo från *läroverket* (i kollektiv mening).

Bestämda uppgifter därom, att vissa af lärjungarne vid de lägre läroverken efter särskild afgangspröfning afgått med betyg att hafva nöjaktigt genomgått läroverkets högsta klass och således (jemlikt § 33, mom. 2, af läroverksstadgan) med rättighet att för intagning vid näst följande termins början i närmast högre klass inom högre läroverk njuta detta betyg till godo utan särskild inträdespröfning, hafva för detta läseår, dels ur årsredogörelserna, dels genom särskild skriftvexling med rektorerna, erhållits för samtliga fem- och tre-klassiga läroverk. Af de från högsta klassen vid de femklassiga läroverken enligt kol. 9 af Tab. 8 vid slutet af läseåret 1891—92 afgångne 177 realisterna erhöles 130 (73 %; förra året 63 %) och af de från samma klass vid samma tid afgångne 79 latinerna 63 (80 %; förra året 83 %) fullständigt afgangsbetyg. Af de från 3:e eller högre klass vid de treklassiga läroverken enligt nyss anförda ställe vid slutet af läseåret 1891—92 afgångne 138 lärjungarne erhöles 102 (74 %; förra året 63 %) fullständigt afgangsbetyg. — Om 34 lärjungar finnes angifvet att på dem tillämpats läroverksstadgans 34:e § (skilsmessa från läro-

verket på grund af för lång tid i klassen), om 5 att de blifvit förvisade, om 14 att de afgått för sjukdom eller sjuklighet, om 31 att de rest utrikes eller emigrerat (däraf 1 till Danmark, 1 till Finland, 4 till Tyskland, 1 till England, 22 till Amerika och 2 till ej uppgifven ort).

Hela antalet af de med godkänd mogenhetsexamen afgångne lärjungarne uppgår enligt Kap. 12 och Tab. 13 till 565. På grund af felande primäruppgifter hafva 30 (5 %; förra året 8 %) ej kunnat fördelas med afseende på tillämnade lefnadsbanor; dock har om 5 bland dessa (3 realister, 2 icke-greker) uppgifvits att de ämnade gå till »praktisk verksamhet» eller dylikt samt om ytterligare 2 (icke-greker) att de ämnade emigrera till Amerika. Dessutom är bland dem äfven inräknad 1 (icke-grek), som ej långt efter mogenhetsexamen aflidit. Det ligger i sakens natur, att årsredogörelserna ej kunna meddela några hithörande uppgifter om en del lärjungar, då dessa nemligen sjelfve förklarar sig ej kunna lemna sådana. Man torde äfven kunna anse det förenämnda procenttalet vara ganska tillfredsställande. Det är i sjelfva verket det lägsta, som förekommit, sedan detta ämne började bearbetas i dessa berättelser. De föregående 8 åren, således åren 1884—1891, hafva de motsvarande procentalen varit respektive 30, 12, 17, 17, 14, 9, 13 och 8.

Beträffande de särskilda kolumnerna i den hithörande afdelningen af Tab. 13 är för öfrigt följande att här nämna. Under kol. 2 innefattas följande uppgifter om tillämnad lefnadsbana: den i kolumnrubriken intagna uppgiften (6 realister, 11 icke-greker, 24 greker), teologiska studier (4 icke-gr., 31 gr.), juridiska d:o (1 r., 55 icke-gr., 14 gr.), medicinska d:o (26 icke-gr., 10 gr.), filosofiska d:o (5 r., 24 icke-gr., 42 gr.), lärarebanan (1 icke-gr., 4 gr.). I den första af dessa grupper äro inräknade två (gr.), om hvilka uppgifvits att de ämnade öfvergå till Göteborgs högskola.

Under kol. 3 innefattas: Tekniska högskolan (22 r., 14 icke-gr., 2 gr.), Chalmers' Tekniska läroanstalt (1 r., 3 icke-gr., 1 gr.), tekniskt läroverk eller tekniska studier (1 r., 7 icke-gr., 1 gr.), bergsskola (1 icke-gr.), ingenjör (2 r., 2 icke-gr.). Under kol. 4: landtbruk (6 r., 6 icke-gr., 1 gr.), skogsskola (1 r.).

Under kol. 5: bruksvägen (1 icke-gr.), sågverksindustri eller trävarurörelse (1 r., 2 icke-gr.), fabriksrörelse eller fabrikskontor (1 r., 1 icke-gr.), boktryckeri (1 r.).

Under kol. 6: handelsinstitut (5 r., 4 icke-gr.), handelskontor (1 r., 2 icke-gr.), handelsyrket (10 r., 8 icke-gr., 1 gr.), anställning vid enskilda bankinrättningar (3 r., 11 icke-gr., 1 gr.), bokhandel (1 r.).

Under kol. 7: tullstaten (5 r., 7 icke-gr., 1 gr.), poststaten (3 icke-gr., 4 gr.), telegrafstaten (3 r., 2 icke-gr.), järnvägstjänst (3 r., 5 icke-gr., 1 gr.), landtstaten (1 r., 5 icke-gr.), landtmätare (1 r., 3 icke-gr., 1 gr.), riksbanken (2 r.), rotmanskontor (1 r.), flottans civilstat (1 icke-gr.), civilt embetsverk (1 r.), civil tjänstemannabana (1 r., 7 icke-gr., 2 gr.). Under kol. 8, som på grund af fordringarna för inträde på den militäre sjömannens bana alldeles icke eller endast i

något ytterst sällsynt undantagsfall kan afse annat än landt-försvaret, innefattas dels endera af de allmänna i kolumn-rubriken intagna uppgifterna eller därmed liktydiga, dels en närmare uppgift om särskildt vapenslag, nemligen fortifikationen (1 r.).

Under kol. 10 innefattas: Veterinärinstitutet (1 r., 1 icke-gr., 1 gr.), tandläkareyrket (2 r., 3 icke-gr., 2 gr.).

Under kol. 11: folkskolelärare-seminarium (1 gr.), döfstummelärarekallet (1 r., 1 icke-gr.), enskild undervisning (2 icke-gr.), musikstudier (1 r.), tidningsmannayrket (1 r., 1 icke-gr., 1 gr.), sjömansyrket (1 r.).

Under kol. 12 innefattas äfven sådana, hvilka på grund af sväfvande uppgifter ej kunnat fördelas på de öfriga kolumnerna (jfr här ofvan).

Slutligen må med afseende på de i Tab. 13 och i texten här ofvan meddelade uppgifterna om tillämnade lefnadsbanor — vare sig utan eller med godkänd mogenhetsexamen — erinras därom, att den verkliga lefnadsbanan väl i åtskilliga fall torde blifva en annan än den vid afgangens tillämnade. Men sannolikt är likväl, att dessa afvikelser, som svårigen kunna gå i en bestämd riktning, ej väsentligen inverka på de hufvudsakliga resultaten.

D. Ekonomiska förhållanden.

Kap. 14. Läroverkens särskilda kassor, m. m.

Årsredogörelsernas uppgifter om nya donationer till läroverken äro sammanställda i nedanstående tabell. Vid utarbetandet af denna tabell och de motsvarande i föregående berättelser har iakttagits att endast medräkna de donationer, hvilkas afkastning anslagits till stipendier, premier eller understöd åt lärjungar vid hithörande läroverk, men icke sådana, som afse andra ändamål (t. ex. anskaffande af materiel), att vid beräkningen ej medtaga löften eller testamentariska förordnanden om framdeles utfallande donationsbelopp samt att ej medräkna tillfälliga gåfvor, afsedda att i sin helhet utdelas såsom premier eller understöd åt lärjungarne, och ej heller andra till premie- och fattigkassorna lemnade gåfvor, hvilka ej synas hafva blifvit kapitaliserade. De till Kammarrätten insända räkenskaperna hafva i en del fall rådfrågats.

Läroverk.	Kapital.	Anmärkingar.
	Kronor.	
Stockholms Nya elem.-skola	250	Till förökande af en stipendiefond.
Gefle.....	750	Stipendiefond.
Hudiksvall	1,000	Premiefond.
Skara	1,000	Stipendiefond.
Mariestad	1,000	»
Venersborg	2,000	»
Örebro.....	4,000	Stipendie- och premie-fond.
Falun	500	Stipendiefond.
»	2,000	Premiefond.
Jönköping	120	Stipendiefond.
Lund	3,000	Understödsfond.
Karlskrona	5,000	Stipendiefond.
Karlshamn	6,878	»
Strömstad	675	»
Filipstad	1,000	»
Östersund	301	»
Visby	4,000	»
Summa	33,474	

Beträffande de under Skara och Venersborgs läroverk uppförda fonderna gäller att stipendium kan af stipendiat under vissa villkor bibehållas vid universitetet.

Om man sammanställer slutsumman i denna tabell med de motsvarande i föregående berättelser, erhåller man — efter ett på nedan angifven grund gjordt tillägg af 5,000 kr. i den andra femårs-summan — följande öfersigt öfver de donationsmedel, hvilka för de angifna ändamålen under de i dessa berättelser behandlade perioderna kommit läroverken till godo:

1877—1880	Kronor 294,133
1881—1885	» 282,105
1886—1890	» 200,111
1891—92	» 50,685
1892—93	» 33,474

Summa Kronor 860,508.

Denna slutsumma, ehuru betydlig, är likväl att anse som ett minimivärde af hithörande belopp. Det har nemligen vid rådfrågandet af de till Kammarrätten insända räkenskaperna en eller annan gång befunnits, att donationer af hithörande art kommit läroverken till godo utan att vara i årsredogörelserna omnämnda. Ett nytt fall af detta slag har kommit i dagen under utarbetandet af denna berättelse, i det att vid rådfrågande af Karlstads domkapitels räkenskaper upptäckts en till förmån för Karlstads läroverk stiftad, men i läroverkets årsredogörelser aldrig omnämnd, stipendiefond å 5,000 kr., som aflemnades redan år 1882. Ett fullständigt genomgående, år för år, af samtliga stiftsstyrelsernas och läroverkens räkenskaper, hvilket likväl blefve allt för tidsödande, skulle måhända medföra uppdraget af flera sådana fall. Dock skulle därigenom ingen kännedom vinnas om sådana i årsredogörelserna möjligen förbigångna donationer, som ej förvaltas af stiftsstyrelserna eller läroverken.

Ställningen under år 1892 i den »Kungl. och Hvitfeldtska stipendie-inrättningen» (jfr förra berättelsen, sid. 43) utvisas af följande räkenskapsammandrag, i hvilket såsom behållning räknats utlånade medel, fordringar och kontanter, men icke värdet på inrättningens säterier, hemman m. m. Behållning vid årets början: 306,330 kr. 7 öre; inkomster: 39,118 kr. 82 öre; utgifter: 28,184 kr. 83 öre; behållning vid årets slut: 317,264 kr. 6 öre.

Inkomstsumman innefattar följande poster:

	Kronor.
Räntor å utlånade medel, m. m.	14,105·87
Arrenden m. m.	25,736·38
Afgår: Afkortning för fattigdom m. m.	723·43
	25,012·95
	Summa 39,118·82.

I den första inkomsttitteln ingår ett belopp af 71 kr. 50 öre, utgörande vinst genom inlösen af utlottade obligationer efter afdrag af förlust på dylika, samt i den andra ett belopp af 100 kr., utgörande ersättning för exproprierad jord. Om utgiftssumman — likasom i föregående berättelser — fördelas under tre hufvudtitlar, nemligen för det första utgifter till diverse med stiftelsen afsedda ändamål (»Stipendier m. m.»), för det andra utgifter, som äfven van-

liga egare få vidkännas vid brukandet af jordegendom (»Diverse afbränningar»), och för det tredje utgifter, som inrättningen har att bestrida i sin egenskap af förvaltande embetsverk, såsom löner, arvoden och pensioner m. m. (»Diverse förvaltningskostnader»), så erhåller man följande poster:

	Kronor.
Stipendier m. m.	18,732·22
Diverse afbränningar	1,779·66
Diverse förvaltningskostnader	7,672·95
	Summa 28,184·83.

I den andra utgiftsposten ingår ett belopp af 44 kr. 19 öre, utgörande ersättning till åboar för afsöndrade jordområden.

Kap. 15. Omkostnaderna för läroverken.

Med afseende på de anslag, som äro upptagna i den vid 1891 års Riksdag upprättade riksstaten för år 1892 är följande att här nämna.

Såsom *Reservationsanslag* till de allmänna läroverken var förut å ordinarie stat under titteln »Anvisning i kontant» uppfördt ett belopp af 2,902,453 kr. 36 öre, hvilket kvarstår oförändradt i riksstaten för år 1892.

I förenämnda reservationsanslag ingå (se berättelsen för läsåret 1891—92, sid. 44) tre belopp, för hvilka, såsom fortsättning af förut meddelade uppgifter, här må närmare redogöras. För det första ingå däri 20,500 kr. »till praktisk utbildning af blifvande lärare vid de allmänna läroverken». Genom Kungl. bref af den 8 Juli 1892 anordnades af detta belopp 9,070 kr. till arvoden åt profärsföreståndare och biträdande lärare samt genom Kungl. bref af den 20 Januari 1893 9,985 kr. för samma ändamål. Utgifterna för år 1892 utgjorde således tillsammans 19,055 kronor. — För det andra ingå i reservationsanslaget 6,000 kr. »till resestipendier åt lärare i främmande levande språk», hvilket belopp genom Kungl. bref af den 17 Mars 1892 fördelades i åtta mindre resestipendier å 750 kr. hvardera. — För det tredje ingå i reservationsanslaget 4,000 kr. »till resestipendier åt lärare vid de allmänna läroverken, särskildt vid de läroverk, där profärskurs är anordnad», af hvilket belopp genom Kungl. bref af den 17 Mars 1892 utanordnades tre resestipendier å 750 kr. och två å 500 kr. hvardera samt ett å 350 kronor.

Såsom i förra berättelsen (sid. 46) är omnämndt, föredde allmänna läroverkens ordinarie anslag vid 1891 års slut en reservation af 290,489 kr. 51 öre; vid 1892 års slut hade den ökats till 308,057 kr. 27 öre. Beträffande denna reservation må för öfrigt erinras därom, att genom Kungl. bref af den 7 November 1890 (se förra berättelsen, sid. 46) hade därå tills vidare anordnats för hvar och ett af läsåren 1890—91, 1891—92 och 1892—93 6,000 kr. till Be-

skowska skolan i Stockholm, 8,000 kr. till Praktiska arbets-skolan darsammastädes och 6,000 kr. till Fjellstedtska skolan i Uppsala.

Riksstaten för 1892 upptager såsom extra ordinarie anslag till allmänna läroverken och pedagogierna:

1) Till löneförbättring åt lärarne vid allmänna läroverken och pedagogierna	Kr. 345,725
2) Till arvoden åt extra lärare vid de allmänna läroverken	» 40,000
3) Till arvodesförhöjning åt extra ordinarie ämneslärare vid de allmänna läroverken ...	» 60,000
	Summa Kr. 445,725.

Det förstnämnda anslaget utgör en i enlighet med Kungl. Maj:ts framställning gjord sammanslagning af de två särskilda belopp (respektive 336,975 kr. och 8,750 kr.), som förut voro för ändamålet uppförda å extra ordinarie stat för allmänna läroverken och å d:o för pedagogierna. — Det andra anslaget, som åren 1882—1891 utgick med lika storlek, utgör en förstärkning af de medel, hvilka äro för samma ändamål anvisade på ordinarie stat under den 7:e posten i förutnämnda reservationsanslag (se specifikationen i förra berättelsen, sid. 44). — Det tredje anslaget blef med anledning af ett inom Riksdagen väckt förslag beviljad, för att vikarierande ämneslärare och extra lärare vid de allmänna läroverken, hvilka genom aflagd akademisk examen och genomgången profärskurs förvärfvat kompetens att söka ordinarie lektors-, adjunks- eller kollega-befattning vid allmänt läroverk, måtte kunna från och med år 1892 erhålla arvode efter 1,800 [förut 1,500] kr. för år räknadt. Äfven detta anslag utgör således en förstärkning af den 7:e posten i förutnämnda reservationsanslag.

Det första af förenämnda extra ordinarie anslag, betraktadt såsom en sammanslagning (se ofvan) af två särskilda förutvarande anslag, föredde (se förra berättelsen,

sid. 46 o. 47) vid 1891 års slut en reservation af 18,792 kr. 15 öre (= 17,387.40 + 1,404.75), men vid 1892 års slut ingen sådan, sedan nemligen hela behållningen, stor 36,260 kr. 37 öre, blifvit jemlikt Kungl. bref af den 30 Juni 1892 (från Finans-departementet) i likhet med dylika å andra anslag affördt såsom tillgång för kommande statsreglering.

Ställningen i den utom statsregleringen och Rikshufvudboken stående räkning, som i Statskontoret föres öfver influtna examensafgifter och öfver därmed bestridda utgifter, utvisas för 1892 af följande sammandrag.

	Kronor.	öre.
Debet.		
Behållning vid årets början	19,867	55
Influtna examensafgifter	18,200	—
Summa	38,067	55
Kredit.		
Utgifter	19,947	30
Behållning vid årets slut	18,120	25
Summa	38,067	55

Bland utgifterna ingår ett belopp af 375 kr. 80 öre till censorerna för examensåret 1891, men inkomsterna tillhöra endast examensåret 1892. De sistnämnda, hvilka böra inflyta efter 20 kr. för hvar och en till mogenhetsexamen anmäld och 10 kr. för hvarje ämne för hvar och en till kompletteringsexamen anmäld (jfr berättelsen för 1876—77, sid. 190), motsvara alldeles antalet af de enligt Tab. 9 och 10 till mogenhetsexamen anmälde (905), hvaremot för kompletteringsexamen (11 anmälde, hvaribland 1 i två ämnen) endast influtit 100 kr., sedan nemligen afdrag skett af afgifter för 2 kompletanter (vid två läroverk), hvilka anmält sig till undergående af kompletteringsexamen samtidigt med mogenhetsexamen. Af utgiftssumman åtgingo 19,582 kr. 30 öre till arvoden samt rese- och traktaments-ersättning

Stockholm den 5 Oktober 1895.

åt censorerna, 45 kr. till arvoden åt lärare för kompletteringsexamen och 300 kr. till arvode för ett i sammanhang med mogenhetsexamina stående tillfälligt arbete, hvarjemte en examensafgift å 20 kr. för en lärjunge, som dog före den skriftliga examen, blef efter underdånig ansökning återställd.

Det å ordinarie stat stående anslaget till »Pedagogier och folkskolor», af hvilket — såsom i berättelsen för läseåret 1876—77 (sid. 191 och följ.) närmare visats — en mindre del utgår till andra läroverk, än de egentliga pedagogierna, är i riksstaten för 1892 upptaget till samma belopp som i riksstaten för 1891 och var till följd därpå sålunda sammansatt.

	Kronor.	öre.
Anvisning i kontant	24,417	—
Indelning och därmed jemförlig anvisning, på förslag:		
Friheter och kyrkotionde	1,010	—
Ersättningar	1,100	—
Summa	26,527	—

Med afseende på fördelningen af ofvanstående ordinarie anslag är att nämna att på de egentliga pedagogierna är för år 1892 enligt Statskontorets s. k. Statsliggare uppförd hela »Anvisning i kontant» utom 5,035 kr. 56 öre, men ingen del af de två andra posterna. Det belopp, som jemlikt Kungl. brefvet af den 9 Juni 1871 (jfr berättelsen för läseåret 1876—77, sid. 192) blef till detta anslag under år 1892 öfverfördt från reservationsanslaget för allmänna läroverken, utgjorde 3,611 kr. 85 öre.

Sedan, såsom ofvan är nämnt, genom beslut vid 1891 års Riksdag det förut å extra ordinarie stat för pedagogierna upptagna anslaget å 8,750 kr., blifvit sammanfördt med ett motsvarande anslag på allmänna läroverkens stat, finnes numera på extra ordinarie stat intet anslag uppfördt särskildt för pedagogierna.

Simon Nordström.

Clas Gustafsson.

TABELL-BILAGOR.

Tab. 1. Antalet läraretimmar för vecka i läseämnen (således utom välskrifning och öfningar) under höstterminen 1892 samt deras fördelning.

A. Högre allmänna läroverk.

Anm. Ystads läroverk, ehuru enligt stat tillhörande de femklassiga läroverken, är här och i följande tabeller fördd till de högre; om anledningen se texten.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Läroverk.	Klass 1—3.	Klass 4 och 5.				Klass 6 och 7.				Summa.
		Realister och Latinare gemensamt.	Realister särskildt.	Latinare särskildt.	Tillsammans.	Realister och Latinare gemensamt.	Realister särskildt.	Latinare särskildt.	Tillsammans.	
Stockholm: Latinläroverket	216	22	68	98	188	—	—	310	310	714
» Södermalms läroverk	216	44	76	16	136	8	108	132	248	600
» Realläroverket	136	—	120	—	120	—	285	—	285	541
» Nya elementarskolan	126	54	83	21	158	57	35	45	137	421
Uppsala	160	88	21	24	133	1	111	174	286	579
Gefle	160	—	58	60	118	36	54	108	198	476
Hudiksvall	80	44	11	16	71	13	16	106	135	286
Linköping	136	22	36	68	126	15	96	131	242	504
Norrköping	136	22	58	38	118	18	91	126	235	489
Vestervik	80	44	14	16	74	—	116	—	116	270
Skara	136	22	36	68	126	16	96	132	244	506
Venersborg	80	44	14	16	74	46	70	97	213	367
Strengnäs	80	44	14	16	74	—	—	136	136	290
Örebro	188	—	87	60	147	7	109	139	255	590
Nyköping	80	44	14	16	74	40	50	101	191	345
Vesterås	108	22	36	38	96	12	34	133	179	383
Falun	80	30	28	30	88	24	81	108	213	381
Vexjö	136	44	14	76	134	—	—	146	146	416
Jönköping	136	—	58	90	148	—	111	194	305	589
Lund	160	14	44	106	164	34	59	210	303	627
Malmö	240	44	94	46	184	3	57	210	270	694
Karlskrona	133	—	58	60	118	21	95	121	237	488
Kristianstad	136	44	14	38	96	5	24	141	170	402
Helsingborg	136	—	87	60	147	6	96	136	238	521
Ystad	80	22	36	38	96	5	7	125	137	313
Göteborg: Latinläroverket	136	—	—	120	120	—	—	252	252	508
» Realläroverket	240	—	203	—	203	—	174	—	174	617
Halmstad	80	3	55	57	115	—	—	144	144	339
Kalmar	160	—	58	60	118	32	58	113	203	481
Karlstad	136	22	94	38	154	14	95	137	246	536
Hernösand	108	44	14	16	74	—	—	144	144	326
Östersund	80	29	29	31	89	22	21	105	148	317
Umeå	80	44	12	16	72	40	60	102	202	354
Luleå	80	44	7	16	67	22	7	105	134	281
Sundsvall	154	64	21	16	101	—	109	—	109	364
Visby	80	22	36	38	96	39	47	99	185	361
Summa	4,689	986	1,708	1,523	4,217	536	2,372	4,462	7,370	16,276

Stockholms Nya elementarskola: Kol. 3—6: Hit hafva äfven måst föras läraretimmarne för läroverkets öfre 5:e klass, ehuru denna motsvarar de andra läroverkens nedre 6:e klass.

Hudiksvall: Kol. 10: Dessutom I-G. (icke-greker) 6:1 undervisade (i engelska) 4 t:r tillsammans med R. 4 och I-G. 6:2 likaledes (i engelska) 4 t:r tillsammans med R. 5; dessa 8 t:r äro förda till kol. 4.

Ystad: Kol. 10: Dessutom I-G. 6:2 undervisade (i engelska) 4 t:r tillsammans med R. 5; dessa 4 t:r äro förda till kol. 4.

Tab. 1 (forts.). Antalet läraretimmar för vecka i läseämnena (således utom välskrifning och öfningar) under höstterminen 1892 samt deras fördelning.

B. Femklassiga allmänna läroverk.

1 Läroverk.	2 Klass 1—3.	3 4 5 6 Klass 4 och 5.				7 Summa.
		3 Realister och latinare gemensamt.	4 Realister särskildt.	5 Latinare särskildt.	6 Tillsammans.	
Stockholm:						
Jakob.....	160	—	90	—	90	250
Katarina	160	66	16	16	98	258
Östermalm	216	—	90	60	150	366
Norrtelje	80	43	14	16	73	153
Enköping	79	41	13	15	69	148
Söderhamn	80	44	14	16	74	154
Eksjö	80	44	14	16	74	154
Vadstena	80	22	36	8	66	146
Mariestad	80	44	12	16	72	152
Borås.....	80	44	12	14	70	150
Lidköping	78	44	14	16	74	152
Sköfde	79	44	13	16	73	152
Eskilstuna.....	80	44	14	16	74	154
Arboga	80	44	13	13	70	150
Karlshamn	136	44	14	15	73	209
Landskrona	80	44	13	16	73	153
Uddevalla	80	44	13	13	70	150
Göteborg	160	44	72	15	131	291
Oskarshamn	80	—	58	—	58	138
Kristinehamn	80	22	36	8	66	146
Piteå	80	43	12	13	68	148
Haparanda	79	22	25	8	55	134
Summa	2,187	787	608	326	1,721	3,908

Enköping: Kol. 6: Dessutom 4:e klassen undervisad 2 timmar tillsammans med kl. 3; dessa timmar äro förda till kol. 2.

C. Treklassiga allmänna läroverk.

1 Läroverk.	2 Klass 1—3.	3 4 5 6 Klass 4 och 5.				7 Summa.
		3 Realister och latinare gemensamt.	4 Realister särskildt.	5 Latinare särskildt.	6 Tillsammans.	
Söderköping	79	—	—	29	29	108
Vimmerby.....	80	—	—	—	—	80
Alingsås	74	38	12	12	62	136
Falköping	69	—	—	45	45	114
Askersund.....	80	—	—	—	—	80
Sala	78	—	—	—	—	78
Vernamo	45	—	—	—	—	45
Sölvesborg.....	66	—	39	—	39	105
Ronneby	52	—	—	—	—	52
Trelleborg	80	—	—	—	—	80
Engelholm.....	70	—	—	10	10	80
Varberg.....	77	—	32	—	32	109
Marstrand	79	—	—	—	—	79
Strömstad	80	—	—	—	—	80
Åmål	80	—	—	—	—	80
Filipstad	78	20	7	5	32	110
Arvika	80	—	—	—	—	80
Skellefteå	78	43	7	8	58	136
Örnsköldsvik.....	80	—	29	—	29	109
Summa	1,405	101	126	109	336	1,741

Söderköping: Kol. 6: Dessutom L. 4 undervisad 1 timme tillsammans med kl. 3; denna timme är förd till kol. 2.

Alingsås: Kol. 6: Dessutom 4:e klassen undervisad 2 timmar tillsammans med kl. 3; dessa timmar äro förda till kol. 2.

Falköping: Kol. 6: Dessutom L. 4 undervisad 2 t:r tillsammans med kl. 2 och L. 5 likaledes 2 t:r tillsammans med kl. 3; dessa 4 t:r äro förda till kol. 2.

Sölvesborg: Kol. 6: Dessutom 4:e klassen undervisad 1 t:e tillsammans med kl. 3; denna timme är förd till kol. 2.

Engelholm: Kol. 6: Dessutom L. 4 undervisad 3 t:r tillsammans med kl. 1, 4 t:r med kl. 2 och 13 t:r tillsammans med kl. 3; dessa 20 t:r äro förda till kol. 2.

Varberg: Kol. 6: Dessutom R. 4 och R. 5 1 timme gemensamt med 3:e klassen; denna timme är förd till kol. 2.

Filipstad: Kol. 6: Dessutom R. 4 och L. 4 undervisade 2 t:r och L. 4 särskildt dessutom 3 t:r med kl. 3; dessa 5 t:r äro förda till kol. 2.

Tab. 2. De tjänstgörande lärarnes antal höstterminen 1892.

Anm. 1. Ordinarie och vikarierande eller t. f. lärare äro ej i sifferkolumnerna skilda.

2. Tecknet * (i kolumnerna för adjunkter samt för lärare i teckning och musik) utmärker, att undervisningen bestrids af en kvinna.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Läroverk.	Rektorer.	Lektorer.	Adjunkter.	Extra lärare.	Öfningslärare i			Öfrige.	Summa.	Anmärkingar.
					Teckning.	Musik.	Gymn. o. mil.-förr.			
A. Högre allmänna läroverk.										
Stockholm:										
Latinläroverket	1	7	12	{ 3 10	1	1	2	1	38	Kol. 4: En af dessa genom K. Br. af den 15 April 1887 tills vidare förflyttad hit från Katarina läroverk. — Kol. 5: Öfre raden afser e. o. lektorer. — Kol. 8: En ord. o. 1 bitr., afönad af statsmedel. — Kol. 9: Särskild skrifflärare.
Södermalms läroverk.....	1	7	7	12	1	1	2	1	32	Kol. 5: Där af en med tjänstgöringsskyldigheten delad mellan Södermalms och Katarina läroverk. — Kol. 8: En ord. o. en bitr., afönad af statsmedel. — Kol. 9: Särskild skrifflärare.
Realläroverket	1	4	{ 10 *1	{ 3 6	2	1	1	—	29	Kol. 4: Nedre raden afser en tillförordnad. — Kol. 5: Öfre raden afser e. o. lektorer. — Kol. 6: En ord. och en bitr., afönad af statsmedel. — Kol. 7: Läraren (ord.) därjemte vik. vid Latinläroverket.
Nya elementarskolan.....	1	7	11	1	1	1	2	—	24	Kol. 5: E. o. lektor. — Kol. 6: Läraren (ord.) därjemte skrifflärare vid Latinläroverket. — Kol. 8: Undervisningen har bestrids af Gymn. Centr.-institutet; en hufvudlärare (därjemte ord. vid Latinläroverket) och en biträdande.
Uppsala	1	7	16	2	1	1	2	—	30	Kol. 8: En ordinarie och en biträdande, afönad af statsmedel.
Gefle	1	7	9	4	*1	1	1	—	24	
Hudiksvall	1	4	7	—	1	1	1	—	15	
Linköping	1	7	14	1	1	1	2	—	27	Kol. 8: En ordinarie och en biträdande, afönad af statsmedel.
Norrköping	1	6	10	4	1	1	1	—	24	
Vestervik	1	3	7	1	*1	1	1	—	15	
Skara	1	7	15	—	1	1	1	—	26	
Venersborg.....	1	5	10	—	*1	1	1	—	19	
Strengnäs	1	5	7	—	*1	1	1	—	16	
Örebro.....	1	7	17	—	1	1	1	—	28	
Nyköping.....	1	5	8	1	*1	1	1	—	18	
Vesterås	1	7	9	—	1	1	1	—	20	Kol. 4: Enligt stat 10 adjunkter, men en ledig plats var jemlikt K. Br. af den 30 Maj och den 31 Dec. 1890, likasom under de två föregående läsåren, ej uppehållen af vikarie.
Falun	1	5	11	—	1	1	1	—	20	
Vexjö	1	7	12	—	1	1	2	—	24	Kol. 8: En ordinarie och en biträdande, afönad af statsmedel.
Jönköping	1	7	13	5	1	1	2	—	30	Kol. 8: En ordinarie och en biträdande, afönad af statsmedel.
Lund	1	7	15	5	1	1	1	—	31	Kol. 7: En af adjunkterna ord. musiklärare.
Malmö.....	1	6	14	9	2	1	1	—	34	Kol. 3: Två t. f. lektorer, mellan hvilka en lektorsbefattning varit delad, äro här räknade som 1. — Kol. 4: En af adj. na med minskad tjänstgöring och hans vikarie äro här räknade som 1. — Kol. 6: En ord. och en bitr., afönad af statsmedel.
Karlskrona	1	6	10	4	1	1	1	—	24	Kol. 7: En af adjunkterna vik. musiklärare; dessutom två biträdande, afönade af den vikarierande.
Kristianstad	1	5	10	1	1	1	1	—	20	
Helsingborg	1	4	7	9	1	1	1	—	24	
Ystad	1	—	5	{ 4 3	1	1	1	—	16	Kol. 5: Öfre raden afser e. o. lektorer. E. o. lektorerna och två af extra lärarne voro afönade af staden.
Göteborg:										
Latinläroverket	1	7	11	4	1	1	1	—	26	
Realläroverket	1	4	9	{ 1 12	2	1	1	1	32	Kol. 5: Öfre raden afser en e. o. lektor. — Kol. 6: En ordinarie och en biträdande, afönad af statsmedel. — Kol. 9: Särskild skrifflärare.
Halmstad.....	1	4	7	3	1	1	1	—	18	Kol. 6: Dessutom en biträdande (tillika vik. gymnastiklärare), afönad dels af den ordinarie och dels af statsmedel.
Kalmar	1	7	14	—	1	1	1	—	25	
Karlstad	1	7	9	7	1	1	1	—	27	
Hernösand	1	6	7	1	1	1	1	—	18	
Östersund	1	5	8	—	1	1	1	—	17	
Umeå	1	5	8	1	1	1	1	—	18	Kol. 6: En af lektorerna ordinarie teckningslärare.
Luleå	1	4	6	1	*1	1	1	—	15	
Sundsvall	1	4	6	4	1	1	1	—	18	
Visby	1	5	10	—	*1	1	1	—	19	
Summa	36	200	362	122	39	36	43	3	841	

Tab. 2 (forts.). De tjänstgörande lärarnes antal höstterminen 1892.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Läroverk.	Rektorer.	Kolleger.	Extra lärare.	Öfningslärare i			Öfrige.	Summa.	Anmärkingar.
				Teckning.	Musik.	Gymn. o. mil.-öfnar.			
B. Femklassiga allmänna läroverk.									
Stockholm:									
Jakob.....	1	6	3	1	1	1	—	13	Kol. 7: Gymnastiska Central-institutet.
Katarina	1	6	3	1	1	1	—	13	Kol. 3: Enligt stat 7 kolleger, men en var jemlikt K. Br. af den 15 April 1887 förflyttad att tills vidare tjänstgöra vid Latinaläroverket. — Kol. 4: Dessutom en med inskränkt tjänstgöringsskyldighet (13 timmar); jfr anm. vid Södermalms läroverk.
Östermalm	1	7	7	1	1	1	1	19	Kol. 5: Samma lärare som vid Jakobs läroverk, på båda ställena tillförordnad. — Kol. 8: Särskild skrifvare.
Norrtelje	1	5	—	1	1	1	—	9	Kol. 5 o. 7: Ord. gymnastikläraren t. f. teckningslärare.
Enköping	1	5	—	*1	1	1	—	9	
Söderhamn	1	5	—	*1	1	1	—	9	
Eksjö	1	5	—	*1	1	1	—	9	Kol. 7: En af kollegerna ordinarie gymnastiklärare.
Vadstena	1	5	—	1	1	1	—	9	
Mariestad	1	5	—	*1	1	1	—	9	
Borås.....	1	5	—	1	1	1	—	9	
Lidköping	1	5	—	1	*1	1	—	9	
Sköfde	1	5	—	*1	1	1	—	9	
Eskilstuna.....	1	5	—	*1	1	1	—	9	
Arboga	1	5	—	*1	1	1	—	9	
Karlshamn	1	6	1	1	1	1	—	11	Kol. 3: Enligt stat 5 kolleger, men en kollegaplats var jemlikt K. Br. af den 3 Juni 1887 tills vidare hit öfverflyttad från Ronneby läroverk.
Landskrona	1	5	—	1	1	1	—	9	Kol. 3: En kollega med minskad tjänstgöring och hans vikarie äro här räknade som 1.
Uddevalla	1	5	—	*1	1	1	—	9	Kol. 6: En af kollegerna vik. musiklärare.
Göteborg	1	6	5	*1	1	1	—	15	Kol. 2: Rektor med minskad tjänstgöring och hans vikarie äro här räknade som 1.
Oskarshamn	1	5	—	*1	1	1	—	9	
Kristinehamn	1	5	—	1	1	1	—	9	Kol. 3: Två kolleger med minskad tjänstgöring och deras vikarie äro här räknade som 2.
Piteå	1	5	—	*1	*1	1	—	9	
Haparanda.....	1	4	—	1	1	1	—	8	Kol. 5: En af kollegerna t. f. teckningslärare.
Summa	22	115	19	22	22	22	1	223	

Tab. 2 (forts.). De tjänstgörande lärarnes antal höstterminen 1892.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Läroverk.	Rektorer.	Kolleger.	Extra lärare.	Öfningslärare i			Öfrige.	Summa.	Anmärkingar.
				Teckning.	Musik.	Gymn. o. mil.-öfr.			
C. Treklassiga allmänna läroverk.									
Söderköping	1	2	1	*1	1	1	—	7	Kol. 4: Afönad af donationsmedel och staden. — Kol. 6: T. f. rektor t. f. musiklärare.
Vimmerby.....	1	2	—	*1	1	1	—	6	
Alingsås	1	2	2	*1	1	1	—	8	Kol. 4: Afönade af staden. — Kol. 7: T. f. rektor ord. gymnastiklärare; dessutom en biträdande (afönad af staden?).
Falköping	1	2	1	1	1	1	—	7	Kol. 4: Afönad af staden.
Askersund.....	1	2	—	1	1	1	—	6	Kol. 5 o. 7: Samma person t. f. lärare i teckning och i gymnastik.
Sala	1	2	—	*1	1	1	—	6	
Vernamo	1	1	—	1	1	1	—	5	Kol. 3: Enligt stat 2 kolleger, men en ledig plats var i anseende till det ringa lärjungeantalet ej uppehållen af vikarie. — Kol. 5: Rektor t. f. teckningslärare.
Sölvesborg.....	1	2	1	1	1	1	—	7	Kol. 4: Afönad af staden. — Kol. 5: En t. f. kollega t. f. teckningslärare. — Kol. 7: T. f. rektor t. f. gymnastiklärare.
Ronneby	1	1	—	1	1	1	—	5	Kol. 3: Enligt stat 2 kolleger, men en kollegaplats var i anseende till det ringa lärjungeantalet under läsåret öfverflyttad till Karlshamns läroverk. — Kol. 7: Kollegan t. f. gymnastiklärare.
Trelleborg	1	2	—	1	1	1	—	6	Kol. 5: Rektor t. f. teckningslärare.
Engelholm.....	1	2	—	1	1	1	—	6	Kol. 5: En kollega t. f. teckningslärare. — Kol. 7: En kollega t. f. gymnastiklärare.
Varberg.....	1	2	1	1	1	1	—	7	Kol. 4: Afönad af staden.
Marstrand	1	2	—	1	1	1	—	6	Kol. 6: En kollega t. f. musiklärare.
Strömstad	1	2	—	1	1	1	—	6	Kol. 5: Vik. rektor t. f. teckningslärare. — Kol. 7: En vik. kollega vik. gymnastiklärare.
Åmål	1	2	—	1	1	1	—	6	Kol. 5 o. 7: Ordinarie gymnastikläraren t. f. teckningslärare.
Filipstad	1	2	1	1	1	1	—	7	Kol. 4: Afönad af staden. — Kol. 5: En t. f. kollega t. f. teckningslärare. — Kol. 6: En kollega t. f. musiklärare.
Arvika	1	2	—	*1	1	1	—	6	
Skellefteå	1	2	2	1	1	1	—	8	Kol. 4: Afönade af staden och enskilde. — Kol. 5 o. 7: T. f. gymnastikläraren vik. teckningslärare.
Örnsköldsvik.....	1	2	1	1	1	1	—	7	Kol. 4: Afönad af köpingen. — Kol. 5: En vik. kollega t. f. teckningslärare.
Summa	19	36	10	19	19	19	—	122	

Tab. 2 (forts.). De tjänstgörande lärarnes antal höstterminen 1892.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Läroverk.	Rektorer.	Kolleger.	Extra lärare.	Öfningslärare i			Summa.	Anmärkningar.
				Teckning.	Musik.	Gymn. o. mil.-öfnar.		
D. Tvåklassiga pedagogier.								
Hjo.....	1	1	—	—	*1	1	4	
Södertelje	1	1	1	1	1	1	6	Kol. 4: Afönad af staden.
Köping	1	1	1	1	1	1	6	Kol. 4: Afönad af statsmedel och staden.
Nora	1	1	—	—	1	1	4	
Hedemora.....	1	1	—	—	1	1	4	Kol. 7: Kollegan t. f. gymnastiklärare.
Grenna	1	—	—	—	1	1	3	Kol. 3: Enligt stat en kollega, men på grund af det ringa lärjungeantalet var kollegabefattningen, medan dess innehafvare var förordnad till rektor, ej uppehållen af vikarie. — Kol. 5: T. f. gymnastikläraren har äfven undervisat i teckning.
Kungälf.....	1	1	—	—	1	1	4	Kol. 5: T. f. kollegan har äfven undervisat i teckning. — Kol. 6 o. 7: Samma person t. f. lärare i musik och i gymnastik.
Summa	7	6	2	2	7	7	31	
E. Enklassiga pedagogier.								
Ulricehamn	1	—	—	—	—	—	1	
Lindesberg	1	—	—	—	—	—	1	
Simrishamn	1	—	1	—	1	—	3	Kol. 4: Afönad af stadens sparbank. — Kol. 5 o. 7: Extra läraren har äfven undervisat i teckning och i gymnastik. — Kol. 6: Extra läraren vik. musiklärare.
Falkenberg	1	—	—	—	—	—	1	
Mönsterås	1	—	—	—	—	—	1	
Summa	5	—	1	—	1	—	7	

Sammandrag.

Se texten.

Tab. 3. Fördelning efter ålder af de lärare, som inträdt i högre lönegrad från och med den 1 Juli 1892 till och med den 30 Juni 1893.

Anm. 1. Tiden för inträdet i högre lönegrad är räknad från och med den 1 Januari 1893, utom för 1 i kol. 2, 1 i kol. 7, 1 i kol. 10, 13 i kol. 11, 4 i kol. 12, 1 i kol. 13 och 1 i kol. 17.

2. Åldern är utan vidare hänsyn till månad och dag städse beräknad såsom skillnad mellan födelseåret och det år, i hvilket inträdesdagen infallit.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Ålder.	Rektorer vid				Lektorer,					Adjunkter och Kolleger,				Öfningslärare vid högre allmänna läroverk i					
	högre	5-kl.	3-kl.	2-kl.										Teckning,		Musik,		Gymn. o. mil-öfningar,	
	allmänna läroverk,				pedagogier,					s o m i n t r ä d t i l ö n e g r a d e n :									
	2.	2.	2.	2.	3.	2.	3.	4.	5.	2.	3.	4.	5.	2.	3.	2.	3.	2.	3.
År																			
29.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
30.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
31.....	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
33.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
34.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
35.....	—	—	—	—	—	1	—	—	—	4	—	—	—	—	1	—	—	—	—
36.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	1	—
37.....	—	—	—	—	—	1	1	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	1	—
38.....	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—	—	—	—	1	—	—	—
39.....	—	—	—	—	—	1	1	—	—	2	1	—	—	—	—	1	—	—	—
40.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—
41.....	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	3	—	—	—	1	—	—	—	—
42.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	4	—	—	—	—	—	—	—	—
43.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	2	—	—	—	—	1	—	—
44.....	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
45.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	1	—	—	—	—	1	—	—
46.....	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2	5	—	—	—	—	—	—	—
47.....	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—
48.....	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	6	1	—	—	—	—	—	—
49.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	—	—	—	—	—	—
50.....	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	1	4	—	—	—	—	—	—
51.....	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—
52.....	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—
53.....	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—
54.....	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
55.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
56.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
57.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
58.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
59.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
60.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
61.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
62.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
63.....	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
64.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
65.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Summa	1	1	—	—	—	6	8	6	5	26	25	23	12	—	2	3	1	2	—

Tab. 4. Lärjungarnes antal

Anm. Att vid ett läroverk en klass saknas på grund af läroverkets organisation är betecknad med —

Läroverk.		N ä r v a r a n d e l ä r -														
		K l a s s e r o c h l i n i e r.														
		1	2	3	4		5		6:1		6:2		7:1		7:2	
		Gemensam linie.			R.	L.	R.	L.	R.	L.	R.	L.	R.	L.	R.	L.
A. Högre all-																
Stockholm:																
1	Latinläroverket.....	70	96	97	54	52	31	59	—	80	—	54	—	54	—	37
2	Södermalms läroverk	54	75	87	46	18	43	22	23	26	14	12	9	14	4	12
3	Realläroverket	35	49	58	51	—	62	—	82	—	59	—	48	—	34	—
4	Nya elementarskolan ¹⁾	29	43	51	43	—	31	17	25	17	5	10	12	9	8	11
5	Uppsala	52	61	67	23	26	35	24	15	33	5	26	9	18	7	22
6	Gefle	42	45	48	26	26	15	15	6	11	11	11	5	9	6	8
7	Hudiksvall	12	18	24	11	18	4	11	3	10	0	8	—	5	—	4
8	Linköping	34	56	63	16	40	15	25	11	27	4	18	10	18	8	17
9	Norrköping	35	69	70	37	24	28	26	15	32	6	18	4	10	4	12
10	Vestervik	30	28	33	18	3	13	6	11	—	11	—	12	—	11	—
11	Skara	32	40	47	16	17	18	37	8	25	6	23	2	16	3	28
12	Venersborg	23	25	26	24	9	8	16	4	14	9	8	4	4	3	13
13	Strengnäs	8	11	7	3	12	4	10	—	9	—	9	—	7	—	9
14	Örebro	42	79	72	47	27	28	19	12	22	8	21	8	14	3	13
15	Nyköping	26	30	34	14	18	12	15	11	14	4	8	8	9	4	14
16	Vesterås	33	33	46	16	23	14	18	7	23	5	19	—	15	—	12
17	Falun.....	39	39	34	32	10	17	7	10	14	6	6	3	10	3	5
18	Vexjö.....	21	39	53	11	31	4	45	—	23	—	19	—	18	—	19
19	Jönköping	36	45	52	20	37	22	29	13	40	6	28	7	15	5	19
20	Lund	39	37	58	28	32	21	46	4	53	5	41	4	28	4	32
21	Malmö	75	84	89	43	44	45	28	13	33	3	28	3	14	7	19
22	Karlskrona	16	36	57	36	18	24	20	15	17	11	11	9	12	6	6
23	Kristianstad	23	43	60	18	27	5	17	2	24	0	20	—	10	—	15
24	Helsingborg	21	63	49	44	16	32	16	19	28	7	15	8	22	5	11
25	Ystad.....	28	20	35	12	11	16	19	2	13	0	9	—	11	—	7
Göteborg:																
26	Latinläroverket.....	36	59	58	—	56	—	42	—	47	—	42	—	24	—	35
27	Realläroverket	105	105	96	98	—	84	—	46	—	32	—	17	—	23	—
28	Halmstad	31	35	31	16	17	5	19	—	20	—	11	—	14	—	13
29	Kalmar	34	54	53	24	21	18	28	12	13	3	15	3	12	4	11
30	Karlstad	34	62	46	52	33	36	23	14	19	8	15	7	18	5	24
31	Hernösand	26	27	42	18	10	7	19	—	20	—	10	—	9	—	10
32	Östersund	28	37	18	13	15	15	9	7	11	1	5	—	11	—	15
33	Umeå.....	12	24	20	6	10	1	11	5	18	4	9	5	13	3	11
34	Luleå.....	14	25	26	7	12	3	10	0	11	1	9	—	10	—	9
35	Sundsvall	56	47	26	33	3	16	2	13	—	7	—	4	—	8	—
36	Visby.....	22	28	18	14	17	13	8	2	7	1	6	2	4	2	5
Summa		1,253	1,667	1,751	970	733	745	718	410	754	242	544	203	457	170	478

¹⁾ Jemlikt särskilda uppgifter af rektor vid Nya elementarskolan äro lärjungarne i dess 5:e klass här fördelade på kl. 5 och 6:1 samt lärjungarne i dess 6:e

höstterminen 1892.

Att däremot en klass saknas genom fullständig brist på lärjungar är betecknad med 0.

j u n g a r.				Från- varande lärjungar.	Särskild fördelning af L. 6—7.										S u m m a.			
S u m m a.					L. 6:1	L. 6:2		L. 7:1		L. 7:2		S u m m a.						
Gemens. linie.	Real- linie.	Latin- linie.	Summa.		Icke- greker.	Greker.	Icke- greker.	Greker.	Icke- greker.	Greker.	Icke- greker.	Greker.	Icke- greker.	Greker.	Summa.			
263	85	336	684	1	68	12	46	8	47	7	29	8	190	35	225	1		
216	139	104	459	0	21	5	8	4	8	6	9	3	46	18	64	2		
142	336	—	478	0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3		
123	124	64	311	0	17	—	10	0	9	0	8	3	44	3	47	4		
180	94	149	423	1	27	6	23	3	14	4	11	11	75	24	99	5		
135	69	80	284	3	9	2	7	4	7	2	6	2	29	10	39	6		
54	18	56	128	4	9	1	6	2	4	1	3	1	22	5	27	7		
153	64	145	362	5	17	10	12	6	11	7	15	2	55	25	80	8		
174	94	122	390	3	27	5	16	2	6	4	8	4	57	15	72	9		
91	76	9	176	0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10		
119	53	146	318	4	18	7	12	11	6	10	14	14	50	42	92	11		
74	52	64	190	2	11	3	7	1	3	1	10	3	31	8	39	12		
26	7	56	89	1	8	1	5	4	7	0	4	5	24	10	34	13		
193	106	116	415	0	18	4	18	3	10	4	6	7	52	18	70	14		
90	53	78	221	0	11	3	5	3	6	3	10	4	32	13	45	15		
112	42	110	264	0	11	12	12	7	5	10	5	7	33	36	69	16		
112	71	52	235	0	12	2	6	0	9	1	2	3	29	6	35	17		
113	15	155	283	3	17	6	13	6	17	1	11	8	58	21	79	18		
133	73	168	374	0	29	11	23	5	7	8	12	7	71	31	102	19		
134	66	232	432	2	34	19	28	13	18	10	17	15	97	57	154	20		
248	114	166	528	1	25	8	17	11	6	8	11	8	59	35	94	21		
109	101	84	294	3	16	1	8	3	6	6	4	2	34	12	46	22		
126	25	113	264	2	15	9	15	5	7	3	9	6	46	23	69	23		
133	115	108	356	2	23	5	12	3	18	4	9	2	62	14	76	24		
83	30	70	183	3	9	4	7	2	7	4	6	1	29	11	40	25		
153	—	246	399	0	33	14	30	12	12	12	19	16	94	54	148	26		
306	300	—	606	0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27		
97	21	94	212	1	14	6	6	5	7	7	9	4	36	22	58	28		
141	64	100	305	9	8	5	6	9	9	3	8	3	31	20	51	29		
142	122	132	396	5	8	11	12	3	15	3	19	5	54	22	76	30		
95	25	73	198	0	14	6	6	4	7	2	8	2	35	14	49	31		
83	36	66	185	1	11	0	5	0	9	2	12	3	37	5	42	32		
56	24	72	152	1	14	4	6	3	10	3	10	1	40	11	51	33		
65	11	61	137	0	10	1	9	0	8	2	8	1	35	4	39	34		
129	81	5	215	0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35		
68	34	47	149	3	4	3	4	2	2	2	1	4	11	11	22	36		
4,671	2,740	3,684	11,095	60	568	186	400	144	317	140	313	165	1,598	635	2,233			

klass på kl. 6:2 och 7:1; delningen i linier inträder vid läroverket först med dess 5:e klass och läsning af grekiska först med dess 6:e klass.

Tab. 4 (forts.). Lärjungarnes antal höstterminen 1892.

L ä r o v e r k.	N ä r v a r a n d e l ä r j u n g a r.											Från- varande lärjungar.	
	K l a s s e r o c h l i n i e r.								S u m m a.				
	1	2	3	4		5		Gemens. linie.	Real- linie.	Latin- linie.	Summa.		
	Gemensam linie.			R.	L.	R.	L.						
B. Femklassiga allmänna läroverk.													
Stockholm:													
Jakob.....	59	49	46	37	—	22	—	154	59	—	213	0	
Katarina	50	42	45	23	8	13	8	137	36	16	189	0	
Östermalm	70	87	80	69	16	37	20	237	106	36	379	1	
Norrtelje	11	9	10	6	1	3	4	30	9	5	44	0	
Enköping	19	15	10	6	3	4	3	44	10	6	60	0	
Söderhamn	20	18	15	15	2	9	4	53	24	6	83	0	
Eksjö.....	12	21	14	1	6	4	9	47	5	15	67	0	
Vadstena	10	26	17	11	0	9	8	53	20	8	81	1	
Mariestad	11	16	17	9	2	3	3	44	12	5	61	5	
Borås.....	18	29	21	18	9	5	7	68	23	16	107	0	
Lidköping	17	13	15	7	5	3	3	45	10	8	63	0	
Sköfde	25	28	19	14	5	8	4	72	22	9	103	0	
Eskilstuna.....	23	27	20	15	5	10	4	70	25	9	104	0	
Arboga	10	11	16	5	2	5	3	37	10	5	52	0	
Karlshamn	22	40	42	27	6	20	4	104	47	10	161	0	
Landskrona	14	27	21	19	6	14	3	62	33	9	104	0	
Uddevalla	31	23	27	13	6	13	6	81	26	12	119	0	
Göteborg	70	69	58	46	9	36	4	197	82	13	292	0	
Oskarshamn	21	18	16	10	—	8	—	55	18	—	73	0	
Kristinehamn	16	25	17	20	2	12	0	58	32	2	92	3	
Piteå	14	21	10	10	7	5	2	45	15	9	69	0	
Haparanda.....	12	11	13	1	3	5	0	36	6	3	45	0	
Summa	555	625	549	382	103	248	99	1,729	630	202	2,561	10	

Tab. 4 (forts.). Lärjungarnes antal höstterminen 1892.

Läroverk.	N ä r v a r a n d e l ä r j u n g a r .										Från- varande lärjungar.	
	K l a s s e r o c h l i n i e r .							S u m m a .				
	1	2	3	4		5		Gemens. linie.	Real- linie.	Latin- linie.		Summa.
	Gemensam linie.			R.	L.	R.	L.					
C. Treklassiga allmänna läroverk.												
Söderköping	10	12	15	0	5	—	—	37	0	5	42	0
Vimmerby.....	11	10	11	—	—	—	—	32	—	—	32	0
Alingsås	18	17	19	13	1	16	6	54	29	7	90	0
Falköping	19	27	15	—	9	—	6	61	—	15	76	0
Askersund.....	7	9	9	—	—	—	—	25	—	—	25	0
Sala	24	15	11	—	—	—	—	50	—	—	50	0
Vernamo	0	4	6	—	—	—	—	10	—	—	10	0
Sölvesborg.....	4	13	16	9	0	9	0	33	18	0	51	1
Ronneby	6	6	7	—	—	—	—	19	—	—	19	0
Trelleborg	12	6	7	—	—	—	—	25	—	—	25	0
Engelholm.....	14	16	14	—	9	—	—	44	—	9	53	1
Varberg.....	20	14	11	12	0	4	0	45	16	0	61	0
Marstrand.....	5	4	3	—	—	—	—	12	—	—	12	0
Strömstad	14	8	9	—	—	—	—	31	—	—	31	0
Åmål.....	6	11	16	—	—	—	—	33	—	—	33	2
Filipstad	13	22	15	12	1	—	—	50	12	1	63	0
Arvika	16	19	21	—	—	—	—	56	—	—	56	0
Skellefteå	7	8	7	4	5	2	4	22	6	9	37	0
Örnsköldsvik.....	16	13	10	11	0	—	—	39	11	0	50	0
Summa	222	234	222	61	30	31	16	678	92	46	816	4

Tab. 4 (forts.). Lärjungarnes antal höstterminen 1892.

Läroverk.	Närvarande lärjungar.							Frånvarande lärjungar.	Läroverk.	Närvarande lärjungar.	Summa.	Frånvarande lärjungar.
	Klasser och linier.				Summa.							
	1	2	3	R. 4.	Gemens. linie.	Real-linie.	S.ma.					
D. Tvåklassiga pedagogier.												
Hjo	7	5	—	—	12	—	12	0				
Södertelje	7	15	12	—	34	—	34	0				
Köping	21	12	13	8	46	8	54	0				
Nora	16	12	—	—	28	—	28	0				
Hedemora	4	4	—	—	8	—	8	0				
Grenna	3	3	—	—	6	—	6	0				
Kungälf	7	9	—	—	16	—	16	0				
Summa	65	60	25	8	150	8	158	0				
E. Enklassiga pedagogier.												
Ulricehamn	I.		II.									
	2	4					6	0				
Lindesberg	12						12				?	
Simrishamn	I.		II.		III.							
	18	19	11				48	2				
Falkenberg	17						17				2	
Mönsterås	25						25				?	
Summa	108		108				108				4	

Södertelje: Emedan för undervisningens utsträckning en extra lärare under läsåret varit anställd, äro äfven i nedanstående sammandrag 12 lärjungar förda till 3:e klassen.

Köping: Emedan för undervisningens utsträckning en extra lärare under läsåret varit anställd, äro äfven i nedanstående sammandrag 13 lärjungar förda till 3:e klassen och 8 till R. 4.

Nora: Hvardera klassen delad i en nedre och en öfre afdelning.

Hedemora: Hvardera klassen i vissa ämnen delad i 2 lexlag.

Kungälf: Hvardera klassen delad i en nedre och en öfre afdelning.

Lindesberg: En nedre och en öfre afdelning.

Simrishamn: Emedan för undervisningens utsträckning en extra lärare under läsåret varit anställd, äro i nedanstående sammandrag 30 lärjungar förda till 2:a klassen.

Falkenberg: I alla ämnen 2 eller 3 lexlag.

Sammandrag.

Läroverk.	Närvarande lärjungar.																	Frånvarande lärjungar.		
	Klasser och linier.													Summa.						
	1	2	3	4		5		6:1		6:2		7:1		7:2		Gemens. linie.	Real-linie.		Latin-linie.	Summa.
	Gemensam linie.			R.	L.	R.	L.	R.	L.	R.	L.	R.	L.	R.	L.					
36 högre	1,253	1,667	1,751	970	733	745	718	410	754	242	544	203	457	170	478	4,671	2,740	3,684	11,095	60
22 femklassiga	555	625	549	382	103	248	99	—	—	—	—	—	—	—	—	1,729	630	202	2,561	10
19 treklassiga	222	234	222	61	30	31	16	—	—	—	—	—	—	—	—	678	92	46	816	4
Summa	2,030	2,526	2,522	1,413	866	1,024	833	410	754	242	544	203	457	170	478	7,078	3,462	3,932	14,472	74
7 tvåklassiga pedagogier ...	65	60	25	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	150	8	—	158	0
5 enklassiga ...	78	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	108	—	—	108	4 + ?
Summa	2,173	2,616	2,547	1,421	866	1,024	833	410	754	242	544	203	457	170	478	7,336	3,470	3,932	14,738	78 + ?

Tab. 5. Antal lärjungar höstterminen 1892 i 7:e latinklassen, hvilka undervisats i grekiska och tillika deltagit i den frivilliga undervisningen i engelska och hebreiska.

L ä r o v e r k.	Nedre 7:e klassen.				Öfre 7:e klassen.				Summa för 7:1 och 7:2.						
	Lärjungar, som undervisats i			Hela antalet s. k. Greker.	Lärjungar, som undervisats i			Hela antalet s. k. Greker.	Lärjungar, som undervisats i			Hela antalet s. k. Greker.			
	både engelska och hebreiska.	endast engelska.	endast hebreiska.		både språken eller ettdera.	både engelska och hebreiska.	endast engelska.		endast hebreiska.	både språken eller ettdera.	både engelska och hebreiska.		endast engelska.	endast hebreiska.	
Stockholm:															
Latinläroverket	2	4	—	6	7	—	6	—	6	8	2	10	—	12	15
Södermalms läroverk	—	6	—	6	6	—	2	—	2	3	—	8	—	8	9
Nya elementarskolan	—	—	—	—	—	—	3	—	3	3	—	3	—	3	3
Uppsala	—	1	3	4	4	—	6	4	10	11	—	7	7	14	15
Gefle	—	1	—	1	2	—	—	—	—	2	—	1	—	1	4
Hudiksvall	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2
Linköping	3	4	—	7	7	—	1	1	2	2	3	5	1	9	9
Norrköping	1	3	—	4	4	—	—	1	1	4	1	3	1	5	8
Skara	—	5	1	6	10	—	6	1	7	14	—	11	2	13	24
Venersborg	—	—	—	—	1	—	1	—	1	3	—	1	—	1	4
Strengnäs	—	—	—	—	—	1	3	—	4	5	1	3	—	4	5
Örebro	2	2	—	4	4	1	4	—	5	7	3	6	—	9	11
Nyköping	1	1	1	3	3	—	—	—	—	4	1	1	1	3	7
Vesterås	3	6	—	9	10	—	2	—	2	7	3	8	—	11	17
Falun	—	—	1	1	1	—	2	—	2	3	—	2	1	3	4
Vexjö	1	—	—	1	1	3	1	3	7	8	4	1	3	8	9
Jönköping	1	4	2	7	8	—	—	—	—	7	1	4	2	7	15
Lund	5	2	3	10	10	1	4	3	8	15	6	6	6	18	25
Malmö	3	5	—	8	8	1	3	—	4	8	4	8	—	12	16
Karlskrona	—	5	—	5	6	—	1	—	1	2	—	6	—	6	8
Kristianstad	—	3	—	3	3	—	6	—	6	6	—	9	—	9	9
Helsingborg	—	3	—	3	4	—	—	—	—	2	—	3	—	3	6
Ystad	—	1	2	3	4	—	—	—	—	1	—	1	2	3	5
Göteborg	5	1	2	8	12	—	2	2	4	16	5	3	4	12	28
Halmstad	—	2	4	6	7	—	1	—	1	4	—	3	4	7	11
Kalmar	1	1	—	2	3	—	1	—	1	3	1	2	—	3	6
Karlstad	—	2	1	3	3	—	2	1	3	5	—	4	2	6	8
Hernösand	—	2	—	2	2	—	2	—	2	2	—	4	—	4	4
Östersund	—	1	—	1	2	—	2	—	2	3	—	3	—	3	5
Umeå	—	1	2	3	3	—	—	—	—	1	—	1	2	3	4
Luleå	—	—	—	—	2	—	—	1	1	1	—	—	1	1	3
Visby	—	2	—	2	2	—	2	—	2	4	—	4	—	4	6
Summa	28	68	22	118	140	7	63	17	87	165	35	131	39	205	305

Tab. 6. Antal lärjungar höstterminen 1892, som på grund af sjukdomsorsaker m. m. icke deltagit i gymnastiköfningarna.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15.	16	17
Läroverk.	S j u k d o m a r.												Andra orsaker.	Summa i öfningarna icke deltagande lärjungar.	Hela antalet närvarande lärjungar.	Anmärkingar.
	I syn- och hörsel-organerna.	I nervsystemet.	I cirkulations-organerna.	I andedrägts-organerna.	I matsmältungs-organerna.	I urin- och köns-organerna.	I rörelseorganerna och bensystemet.	Missbildning.	Tarmbräck.	Allmän svaghet.	Andra sjukdomar.	S u m m a.				
A. Högre allmänna läroverk.																
Stockholm:																
Latinläroverket ...	—	2	13	8	6	6	7	3	—	3	—	48	33	81	684	Kol. 15: Dessutom 111 hänvisade till svagrote, bland hvilka 4 på grund af lång skolväg.
Södermalms lärov.	3	2	10	1	4	1	4	10	11	3	—	49	12	61	459	Kol. 15: Dessutom ett ej uppgifvet antal hänvisade till sjukrotar.
Realläroverket ...	2	2	13	7	5	2	15	2	5	5	—	58	26	84	478	Kol. 15: Dessutom 32 hänvisade till svagrote.
Nya elem.-skolan...	—	1	8	1	3	5	2	3	—	1	—	24	6	30	311	Kol. 14: Där af 2 på grund af lång skolväg. — Kol. 15: Dessutom 23 hänvisade till svagrote.
Uppsala	2	1	10	3	2	2	1	7	8	3	—	39	24	63	423	
Gefle	—	—	13	2	—	3	2	—	5	3	—	28	14	42	284	
Hudiksväll	—	—	1	—	—	1	3	—	—	—	—	5	4	9	128	Kol. 15: Dessutom 9 delvis befriade.
Linköping	—	7	3	2	5	1	2	—	3	3	—	26	25	51	362	
Norrköping	—	—	7	3	2	—	9	2	12	10	—	45	13	58	390	Kol. 15: Dessutom ett ej uppgifvet antal delvis befriade.
Vestervik	—	—	—	—	—	—	3	—	5	—	—	8	11	19	176	
Skara	—	—	1	2	—	2	1	3	2	4	—	15	29	44	318	
Venersborg	—	—	4	—	—	—	6	—	3	—	—	13	16	29	190	Kol. 15: Dessutom 2, hvilka deltagit endast i fristående gymnastik.
Strengnäs	2	1	1	2	—	—	3	—	1	2	—	12	8	20	89	
Örebro	2	1	14	1	1	4	10	3	6	2	9	53	15	68	415	
Nyköping	—	1	2	1	1	1	2	—	4	3	—	15	18	33	221	
Vesterås	—	1	5	—	—	—	4	—	3	4	—	17	12	29	264	
Falun	—	—	3	—	—	2	5	—	5	—	—	15	7	22	235	
Vexjö	—	—	2	—	—	—	1	4	—	1	—	8	20	28	283	Kol. 14: Där af 2 på grund af lång skolväg. — Kol. 15: Dessutom 7 befriade från mer ansträngande öfningar.
Jönköping	—	—	4	2	—	3	8	1	4	7	—	29	17	46	374	
Lund	3	1	7	1	2	1	10	3	12	6	—	46	29	75	432	Kol. 14: Där af 1 på grund af lång skolväg.
Malmö	—	—	7	1	—	1	5	2	5	4	—	25	24	49	528	
Karlskrona	—	—	1	3	—	—	—	3	3	—	—	10	12	22	294	
Kristianstad	1	—	—	—	—	—	2	—	8	3	—	14	12	26	264	
Helsingborg	—	2	6	2	1	—	6	4	5	2	1	29	16	45	356	
Ystad	—	—	1	2	—	—	3	—	5	—	—	11	4	15	183	
Göteborg:																
Latinläroverket ...	1	4	4	2	1	2	10	2	10	—	—	36	28	64	399	
Realläroverket ...	2	3	11	10	6	5	10	4	16	10	—	77	24	101	606	Kol. 14: Där af 3 på grund af lång skolväg.
Halmstad	—	—	3	—	—	—	3	—	3	1	—	10	13	23	212	
Kalmar	—	—	4	1	—	—	3	2	3	2	—	15	15	30	305	
Karlstad	1	2	11	—	—	—	9	1	5	3	—	32	25	57	396	Kol. 15: Dessutom 12 hänvisade till sjukrote.
Hernösand	—	—	—	—	—	—	4	1	6	1	—	12	10	22	198	
Östersund	—	—	3	2	1	—	7	—	3	—	1	17	13	30	185	Kol. 15: Dessutom 4 hänvisade till svagrote.
Umeå	—	—	3	2	—	2	2	2	1	1	—	13	12	25	152	Kol. 15: Dessutom 20 hänvisade till sjukrote.
Luleå	—	—	4	—	—	1	2	—	1	1	—	9	—	9	137	
Sundsvall	1	1	5	1	—	—	3	—	—	—	—	11	7	18	215	
Visby	—	—	2	2	2	1	1	1	—	—	—	9	5	14	149	
Summa	20	32	186	64	42	46	168	63	163	88	11	883	559	1,442	11,095	

Anm. Af de i kol. 14 upptagna hafva 551 räknats såsom befriade af den orsak, att de tillhörde öfre 7:e klassen; jfr texten.

Tab. 6 (forts.). Antal lärjungar höstterminen 1892, som på grund af sjukdomsorsaker m. m. icke deltagit i gymnastiköfningarna.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Läroverk.	S j u k d o m a r.												Andra orsaker.	Summa i öfningarna icke deltagande lärjungar.	Hela antalet närvarande lärjungar.	Anmärkningar.
	I syn- och hörselorganerna.	I nervsystemet.	I cirkulationsorganerna.	I andedräftsorganerna.	I matsmältningsorganerna.	I urin- och könsorganerna.	I rörelseorganerna och bensystemet.	Misbildning.	Tarmbräck.	Allmän svaghet.	Andra sjukdomar.	Summa.				
B. Femklassiga allmänna läroverk.																
Stockholm:																
Jakob	—	—	3	2	—	2	2	2	5	3	—	19	7	26	213	Kol. 14: Lång skolväg.
Katarina	—	—	1	—	2	—	—	—	2	—	—	5	—	5	189	
Östermalm	—	—	2	1	1	3	3	—	2	1	1	14	1	15	379	Kol. 14: Lång skolväg. — Kol. 15: Dessutom 30 delvis befriade
Norrtelje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44	
Enköping	—	2	1	—	—	—	1	—	1	2	—	7	—	7	60	
Söderhamn	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	83	
Eksjö	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	67	
Vadstena	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	81	
Mariestad	—	—	1	—	—	—	1	2	2	1	—	7	—	7	61	
Borås	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	107	
Lidköping	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	1	63	
Sköfde	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	3	—	3	103	
Eskilstuna	—	—	4	—	—	—	4	—	3	1	—	12	—	12	104	
Arboga	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	52	Kol. 15: Ett ej uppgifvet antal hänvisade till sjukrote.
Karlshamn	—	—	1	—	—	—	1	1	2	5	—	10	—	10	161	Kol. 15: Dessutom 7 delvis befriade.
Landskrona	—	—	2	—	—	1	1	—	1	—	—	5	—	5	104	
Uddevalla	—	—	1	—	—	—	—	—	3	9	—	13	—	13	119	
Göteborg	—	2	3	3	1	2	3	1	1	—	—	16	—	16	292	
Oskarshamn	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	2	—	2	73	
Kristinehamn	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	92	
Piteå	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2	—	4	—	4	69	
Haparanda	—	—	1	1	—	—	—	—	1	—	—	3	—	3	45	
Summa	—	4	23	9	5	8	18	6	25	25	1	124	8	132	2,561	

Tab. 6 (forts.). Antal lärjungar höstterminen 1892, som på grund af sjukdomsorsaker m. m. icke deltagit i gymnastiköfningarna.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Läroverk.	S j u k d o m a r.												Andra orsaker.	Summa i öfningarna icke deltagande lärjungar.	Hela antalet närvarande lärjungar.	Anmärkningar.
	I syn- och hörselorganerna.	I nervsystemet.	I cirkulationsorganerna.	I andedrägtsorganerna.	I matsmältningsorganerna.	I urin- och könsorganerna.	I rörelseorganerna och benystemet.	Missbildning.	Tambäck.	Allmän svaghet.	Andra sjukdomar.	S u m m a.				
C. Treklassiga allmänna läroverk.																
Söderköping	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	3	—	3	42	Kol. 15: Dessutom 1 delvis befriad.
Vimmerby	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—	4	—	4	32	Kol. 15: Dessutom 8 befriade från appar- relgymnastik.
Alingsås	—	—	—	1	—	—	1	—	4	1	—	7	—	7	90	
Falköping	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	3	—	3	76	Kol. 15: Dessutom 1 delvis befriad.
Askersund	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	3	—	3	25	
Sala	—	—	—	1	—	1	—	1	1	—	—	4	—	4	50	Kol. 15: Dessutom 2 delvis befriade.
Vernamo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	
Sölvesborg	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	1	51	Kol. 15: Dessutom 6 hänvisade till svag- rote.
Ronneby	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19	Kol. 15: 2 lärjungar befriade från red- skapsgymnastik.
Trelleborg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	
Engelholm	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	53	
Varberg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	61	
Marstrand	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	Kol. 15: 2 lärjungar befriade från red- skapsgymnastik.
Strömstad	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	1	31	
Åmål	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	3	—	3	33	
Filipstad	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	3	—	3	63	Kol. 15: Dessutom 1 hänvisad till svag- rote.
Arvika	—	—	—	—	—	—	2	—	2	1	—	5	—	5	56	
Skellefteå	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	2	—	2	37	
Örnsköldsvik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50	
Summa	—	—	—	2	—	1	10	4	17	5	—	39	—	39	816	
D. Tvåklassiga pedagogier.																
Hjo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	
Södertelje	—	—	2	—	—	—	—	—	2	1	—	5	—	5	34	
Köping	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	2	—	2	54	
Nora	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28	
Hedemora	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1	8	
Grenna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	
Kungälf	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	
Summa	—	—	2	1	—	—	—	1	2	2	—	8	—	8	158	
Sammandrag.																
Summa för A—D...	20	36	211	76	47	55	196	74	207	120	12	1,054	567	1,621	14,630	

Ann. Bland de enklassiga pedagogierna förekom gymnastik endast i Simrishamn, hvarest alla uuder höstterminen närvarande 48 lärjungar deltog i gymnastiköfningarna.

Tab. 7. Lärjungarnes flyttning år 1892 vid vårterminens slut och höstterminens början.

Ann. Stockholms Nya elementarskola och pedagogierna äro ej här inräknade; om anledningen se texten.

1 Afdelningar och linier.	2 Vid vår-ens slut före flyttningen när Lärjungar i afdelning, hvar- ifrån flyttning kan ske vid samma läroverk & samma linie.	3 4 5 6 7 8 9 10 Vårterminen.								11 12 13 14 15 16 17 18 Höstterminen.								19 Summor Summa.				
		Lärjungar, som vid vårterminens slut flyttats till afdelningen								Lärjungar, som vid höstterminens början flyttats till afdelningen												
		efter att hafva tillhört närmast lägre afdelning af samma linie följande antal terminer.							5 eller flere.	från annan linie.	Summa.	efter att hafva tillhört närmast lägre afdelning af samma linie följande antal terminer.							5 eller flere.	från annan linie.	Summa.	
		0.	1.	2.	3.	4.						0.	1.	2.	3.	4.						
A. Högre allmänna läroverk.																						
1.....	1,292	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
2.....	1,652	—	37	675	5	83	—	—	805	—	14	223	3	29	—	—	—	269	1,074			
3.....	1,617	—	18	875	2	136	—	—	1,031	11	11	304	1	45	—	—	—	372	1,403			
R. 4	905	—	4	426	2	85	1	—	518	4	1	200	—	19	—	11	—	235	753			
L. »	720	—	7	415	—	36	—	—	458	6	—	110	1	7	—	1	—	125	583			
R. 5	486	—	4	380	1	88	—	—	473	—	4	168	—	14	—	8	—	194	667			
L. »	689	—	7	360	2	69	—	—	438	5	2	138	1	15	—	1	—	162	600			
6 o. 7 ¹⁾	2,407	—	11	1,858	7	267	1	—	2,144	13	12	605	2	67	—	16	—	715	2,859			
Summa	9,768	—	88	4,989	19	769	2	—	5,867	39	44	1,748	8	196	—	37	—	2,072	7,930			
1) Specifikation, se nästa sida under »Sammandrag».																						
B. Femklassiga allmänna läroverk.																						
1.....	566	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
2.....	574	—	20	296	1	49	1	—	367	—	—	86	—	17	1	—	—	104	471			
3.....	578	—	3	295	1	31	—	—	330	1	1	89	—	26	—	—	—	117	447			
R. 4	381	—	3	192	—	46	—	—	241	—	1	77	—	13	—	5	—	96	337			
L. »	108	—	—	65	1	1	—	3	70	4	—	14	—	—	—	1	—	19	89			
R. 5	—	—	—	140	—	27	—	—	167	—	—	72	—	8	—	3	—	83	250			
L. »	—	—	—	66	—	5	—	—	71	—	—	14	1	2	—	2	—	19	90			
Summa	2,207	—	26	1,054	3	159	1	3	1,246	5	2	352	1	66	1	11	—	438	1,684			
C. Treklassiga allmänna läroverk.																						
1.....	254	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
2.....	221	—	2	128	—	25	1	—	156	—	3	29	—	15	—	—	—	47	203			
3.....	109	—	2	117	1	24	—	—	144	2	1	31	—	4	—	—	—	38	182			
R. 4	40	—	—	38	1	4	—	—	43	—	—	8	—	1	—	—	—	9	52			
L. »	17	—	1	19	—	3	—	—	23	—	—	8	—	—	—	—	—	8	31			
R. 5	—	—	—	13	—	2	—	—	15	—	—	6	—	—	—	—	—	6	21			
L. »	—	—	—	8	—	—	—	—	8	—	—	2	—	—	—	—	—	2	10			
Summa	641	—	5	323	2	58	1	—	389	2	4	84	—	20	—	—	—	110	499			

Tab. 7 (forts.). Lärjungarnes flyttning år 1892 vid vårterminens slut och höstterminens början.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19		
Afdelningar och linier.	Vid vårterminens slut före flyttningen närr. Lärjungar i afdelning, hvar-ifrån flyttning kan ske vid samma läroverk å samma linie.	Vårterminen.								Höstterminen.								Summornas summa.		
		Lärjungar, som vid vårterminens slut flyttats till afdelningen								Lärjungar, som vid höstterminens början flyttats till afdelningen										
		efter att hafva tillhört närmast lägre afdelning af samma linie följande antal terminer.								Summa.	efter att hafva tillhört närmast lägre afdelning af samma linie följande antal terminer.								Summa.	
		0.	1.	2.	3.	4.	5 eller flere.	från annan linie.	0.		1.	2.	3.	4.	5 eller flere.	från annan linie.				
Sammandrag.																				
1.....	2,112	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
2.....	2,447	—	59	1,099	6	162	2	—	1,328	—	17	338	3	61	1	—	420	1,748		
3.....	2,304	—	23	1,287	4	191	—	—	1,505	14	13	424	1	75	—	—	527	2,032		
R. 4.....	1,326	—	7	656	3	135	1	—	802	4	2	285	—	33	—	16	340	1,142		
L. ».....	845	—	8	499	1	40	—	3	551	10	—	132	1	7	—	2	152	703		
R. 5.....	486	—	4	533	1	117	—	—	655	—	4	246	—	22	—	11	283	938		
L. ».....	689	—	7	434	2	74	—	—	517	5	2	154	2	17	—	3	183	700		
R. 6:1.....	337	—	2	218	1	35	—	—	256	2	5	68	—	8	—	4	87	343		
L. » B (Icke-greker).....	518	—	2	270	1	46	—	—	319	1	1	101	—	18	—	3	124	443		
» » A (Greker).....	164	—	—	98	—	5	—	—	103	3	—	18	—	—	—	1	22	125		
R. 6:2.....	206	—	—	157	1	30	—	—	188	1	1	48	—	4	—	1	55	243		
L. » B.....	338	—	1	220	3	50	—	—	274	—	3	94	1	12	—	2	112	386		
» » A.....	151	—	1	90	—	13	—	—	104	2	—	27	—	4	—	2	35	139		
R. 7:1.....	186	—	2	128	—	11	—	—	141	—	—	31	—	—	—	2	33	174		
L. » B.....	333	—	1	184	1	27	—	—	213	1	—	69	—	4	—	1	75	288		
» » A.....	174	—	—	102	—	4	—	—	106	1	1	19	—	2	—	—	23	129		
R. 7:2.....	—	—	2	91	—	14	1	—	108	1	—	42	—	3	—	—	46	154		
L. » B.....	—	—	—	188	—	24	—	—	212	—	—	62	1	10	—	—	73	285		
» » A.....	—	—	—	112	—	8	—	—	120	1	1	26	—	2	—	—	30	150		
Gemensamma linien.....	6,863	—	82	2,386	10	353	2	—	2,833	14	30	762	4	136	1	—	947	3,780		
Reallinien.....	2,541	—	17	1,783	6	342	2	—	2,150	8	12	720	—	70	—	34	844	2,994		
Latinlinien.....	3,212	—	20	2,197	8	291	—	3	2,519	24	8	702	5	76	—	14	829	3,348		
Summa	12,616	—	119	6,366	24	986	4	3	7,502	46	50	2,184	9	232	1	48	2,620	10,122		

Tab. 8. Lärjungarnes omsättning år 1892.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Afdelningar och linier.	Vårterminen.									Höstterminen.								
	Närvarande lärjungar i afdelningen den 1 Februari.				Lärjungar afgångne i afdelningen					Närvarande lärjungar i afdelningen den 15 September.				Lärjungar afgångne i afdelningen				
	Kvar i afdelningen från föregående termin.	Flyttade till afdelningen på grund af beslut		Inskrifne under terminen.	Summa.	från Januari.	från terminens början till och med d. 31.	från och med d. 1 Februari till terminens slut.	Summa.	Kvar i afdelningen från föregående termin.	Flyttade till afdelningen på grund af beslut		Inskrifne under terminen.	Summa.	från September.	från terminens början till och med d. 14	från och med d. 15 September till terminens slut.	under näst följande mellantermin.
vid föreg. terminens slut.		vid vår- terminens början.	vid föreg. terminens slut.								vid höst- terminens början.							
A. Högre allmänna läroverk.																		
1	1,268	—	—	65	1,333	—	9	87	96	150	—	—	1,103	1,253	9	4	7	20
2	1,677	—	7	23	1,707	1	11	94	106	191	799	272	405	1,667	7	7	19	33
3	1,667	—	8	7	1,682	—	15	179	194	200	1,026	377	148	1,751	18	3	19	40
R. 4	975	—	5	9	989	4	34	152	190	138	495	242	95	970	15	—	26	41
L. »	707	—	4	9	720	—	1	35	36	84	425	125	99	733	6	5	4	15
R. 5	567	—	3	5	575	6	21	231	258	52	440	197	56	745	25	7	15	47
L. »	710	—	—	5	715	1	7	66	74	74	437	160	47	718	10	9	5	24
6 o. 7 ¹⁾	3,075	14	14	26	3,129	7	42	829	878	348	1,965	712	233	3,258	51	17	66	134
Summa	10,646	14	41	149	10,850	19	140	1,673	1,832	1,237	5,587	2,085	2,186	11,095	141	52	161	354
1) Specifikation, se nästa sida under »Sammandrag».																		
B. Femklassiga allmänna läroverk.																		
1	547	—	—	25	572	—	8	27	35	76	—	—	479	555	1	1	6	8
2	578	—	3	2	583	—	9	53	62	81	357	103	84	625	5	3	6	14
3	587	—	1	5	593	2	12	90	104	93	315	117	24	549	11	5	17	33
R. 4	399	—	1	1	401	1	17	80	98	64	210	93	15	392	13	8	11	32
L. »	105	—	2	1	108	—	—	5	5	12	68	19	4	103	—	1	—	1
R. 5	205	—	1	—	206	1	10	177	188	20	144	78	6	248	5	1	6	12
L. »	94	—	—	—	94	—	2	79	81	12	69	18	—	99	1	—	2	3
Summa	2,515	—	8	34	2,557	4	58	511	573	358	1,163	428	612	2,561	36	19	48	103
C. Treklassiga allmänna läroverk.																		
1	247	—	—	9	256	—	3	19	22	40	—	—	182	222	—	2	2	4
2	222	—	2	2	226	—	8	18	26	22	145	47	20	234	1	6	2	9
3	182	—	1	2	185	—	4	70	74	32	142	38	10	222	1	2	6	9
R. 4	59	—	—	—	59	1	9	23	33	10	41	9	1	61	1	—	2	3
L. »	33	—	—	—	33	—	3	18	21	—	20	7	3	30	1	—	—	1
R. 5	14	—	—	—	14	—	—	12	12	2	13	6	10	31	—	2	—	2
L. »	16	—	—	—	16	—	—	15	15	1	7	2	6	16	—	—	—	—
Summa	773	—	3	13	789	1	27	175	203	107	368	109	232	816	4	12	12	28
D. Tvåklassiga pedagogier.																		
1	99	—	—	3	102	—	3	21	24	27	—	—	38	65	—	1	1	2
2	62	—	—	—	62	—	—	30	30	17	22	18	3	60	—	—	1	1
3	13	—	—	—	13	—	1	10	11	3	13	9	—	25	—	—	—	—
R. 4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4	—	8	—	—	—	—
Summa	174	—	—	3	177	—	4	61	65	47	39	31	41	158	—	1	2	3

Tab. 8 (forts.). Lärjungarnes omsättning år 1892.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Afdelningar och linier.	Vårterminen.									Höstterminen.								
	Närvarande lärjungar i afdelningen den 1 Februari.					Lärjungar afgångne i afdelningen				Närvarande lärjungar i afdelningen den 15 September.					Lärjungar afgångne i afdelningen			
	Kvar i afdelningen från föregående termin.	Flyttade till afdelningen på grund af beslut		Inskrifne under terminen.	Summa.	från terminens början till och med d. 31 Januari.	från och med d. 1 Februari till termi- nens slut.	Summa.	Kvar i afdelningen från föregående termin.	Flyttade till afdelningen på grund af beslut		Inskrifne under terminen.	Summa.	från terminens början till och med d. 14 September.	från och med d. 15 September till termi- nens slut.	Summa.	under näst följande mellantermin.	Summa.
		vid föreg. termins slut.	vid vår- termins början.							vid föreg. termins slut.	vid höst- termins början.							
E. Enklassiga pedagogier.																		
1	53	—	—	13	66	—	5	7	12	44	—	—	34	78	2	5	3	10
2	28	—	—	1	29	—	1	7	8	21	5	3	1	30	—	—	1	1
Summa	81	—	—	14	95	—	6	14	20	65	5	3	35	108	2	5	4	11
Sammandrag.																		
1	2,214	—	—	115	2,329	—	28	161	189	337	—	—	1,836	2,173	12	13	19	44
2	2,567	—	12	28	2,607	1	29	202	232	332	1,328	443	513	2,616	13	16	29	58
3	2,449	—	10	14	2,473	2	32	349	333	328	1,496	541	182	2,547	30	10	42	82
R. 4	1,433	—	6	10	1,449	6	60	255	321	212	750	348	111	1,421	29	8	39	76
L. »	845	—	6	10	861	—	4	58	62	96	513	151	106	866	7	6	4	17
R. 5	786	—	4	5	795	7	31	420	458	74	597	281	72	1,024	30	10	21	61
L. »	820	—	—	5	825	1	9	160	170	87	513	180	53	833	11	9	7	27
R. 6:1	357	—	1	5	363	—	7	74	81	61	168	90	91	410	6	5	10	21
L. » B (Icke-greker)	532	—	—	6	538	1	11	80	92	82	309	119	58	568	16	2	10	28
» » A (Greker) ...	163	—	1	1	165	—	—	9	9	22	100	22	42	186	1	—	2	3
R. 6:2	218	3	1	2	224	—	5	37	42	14	166	55	7	242	6	1	5	12
L. » B	344	2	2	2	350	2	5	25	32	36	247	104	13	400	12	1	7	20
» » A	151	—	—	2	153	—	3	14	17	10	99	33	2	144	1	1	1	3
R. 7:1	195	3	4	—	202	1	2	11	14	32	130	37	4	203	3	2	5	10
L. » B	343	3	1	2	349	2	4	14	20	33	204	74	6	317	4	4	1	9
» » A	178	—	—	1	179	1	1	10	12	14	102	23	1	140	1	1	4	6
R. 7:2	125	—	1	1	127	—	1	114	115	12	107	49	2	170	—	—	7	7
L. » B	300	2	2	1	305	—	2	281	283	20	211	76	6	313	1	—	11	12
» » A	169	1	1	3	174	—	1	160	161	12	122	30	1	165	—	—	3	3
Gemensamma linien	7,230	—	22	157	7,409	3	89	712	804	997	2,824	934	2,531	7,336	55	39	90	184
Reallinien	3,114	6	17	23	3,160	14	106	911	1,031	405	1,918	860	287	3,470	74	26	87	187
Latinlinien	3,845	8	13	33	3,899	7	40	811	853	412	2,420	812	288	3,932	54	24	50	128
Summa	14,189	14	52	213	14,468	24	235	2,434	2,693	1,814	7,162	2,656	3,106	14,738	183	89	227	499

Tab. 9. Mogenhets- och kompletterings-examina vårterminen 1892.

a) Den skriftliga mogenhetsexamen.

1 Läroverk, vid hvilka examen egt rum.	2 3 4 5 6					7 8 9 10 11					12 Summornas summa.
	U n d e r k ä n d e .					G o d k ä n d e .					
	Lärjungar vid dimissionsberätti- gadt läroverk.		Öfrige (»Privatister»).		Summa.	Lärjungar vid dimissionsberätti- gadt läroverk.		Öfrige (»Privatister»).		Summa.	
	R.	L.	R.	L.		R.	L.	R.	L.		
1. Offentliga.											
Stockholm: Latinläroverket	—	3	—	—	3	—	40	—	—	40	43
» Södermalms läroverk	—	—	—	4	4	—	10	—	11	21	25
» Realläroverket	2	—	2	—	4	28	—	6	—	34	38
» Nya elementarskolan	—	—	5	2	7	6	7	4	1	18	25
Uppsala	1	2	—	—	3	3	27	—	1	31	34
Gefle	—	—	12	—	12	3	9	—	1	13	25
Hudiksvall	—	—	—	—	—	—	6	—	—	6	6
Linköping	—	3	2	1	6	2	13	1	1	17	23
Norrköping	—	2	2	—	4	6	11	1	1	19	23
Vestervik	1	—	—	—	1	5	—	—	—	5	6
Skara	—	3	—	—	3	2	24	—	—	26	29
Venersborg	—	—	—	1	1	2	5	1	4	12	13
Strengnäs	—	2	—	—	2	—	5	—	—	5	7
Örebro	2	—	—	—	2	6	18	—	—	24	26
Nyköping	—	—	—	1	1	—	15	—	5	20	21
Vesterås	—	1	—	5	6	—	11	—	7	18	24
Falun	—	—	—	—	—	2	6	—	—	8	8
Vexjö	—	2	—	—	2	—	19	—	2	21	23
Jönköping	1	2	—	2	5	2	19	—	1	22	27
Lund	—	2	—	1	3	—	23	—	2	25	28
Malmö	1	1	1	—	3	3	22	—	—	25	28
Karlskrona	—	—	—	1	1	5	10	—	—	15	16
Kristianstad	—	—	—	4	4	—	12	—	1	13	17
Helsingborg	—	—	4	2	6	5	12	1	—	18	24
Ystad	—	—	—	—	—	—	8	—	—	8	8
Göteborg: Latinläroverket	—	1	—	—	1	—	30	—	—	30	31
» Realläroverket	3	—	—	—	3	17	—	1	—	18	21
Halmstad	—	—	—	1	1	—	8	—	—	8	9
Kalmar	—	1	—	—	1	1	17	—	—	18	19
Karlstad	1	2	—	—	3	2	17	—	1	20	23
Hernösand	—	—	—	—	—	—	8	—	—	8	8
Östersund	—	1	—	—	1	—	10	—	—	10	11
Umeå	—	2	—	—	2	2	10	—	—	12	14
Luleå	—	—	—	—	—	—	10	—	—	10	10
Sundsvall	—	—	—	—	—	10	—	—	—	10	10
Visby	—	1	—	—	1	—	5	—	—	5	6
Summa	12	31	28	25	96	112	447	15	39	613	709
2. Enskilda.											
Stockholm: Beskowska skolan	2	1	—	—	3	7	14	—	—	21	24
» Wallinska flickskolan	—	—	—	—	—	1	7	—	1	9	9
» Lyceum för flickor	—	—	—	—	—	—	4	—	1	5	5
» Praktiska arbetsskolan	6	—	—	—	6	4	—	—	—	4	10
Uppsala: Fjellstedtska skolan	—	—	—	—	—	—	10	—	—	10	10
Lunds privata elementarskola	2	4	—	—	6	2	17	—	—	19	25
Summa	10	5	—	—	15	14	52	—	2	68	83
Summornas summa	22	36	28	25	111	126	499	15	41	681	792

Stockholm: Latinläroverket: Kol. 3: 2 af dessa uteblefvo för sjukdom.

Gefle: Kol. 4: 2 af dessa uteblefvo.

Linköping: Kol. 4: 1 af dessa uteblef enligt anmälan.

Strengnäs: Kol. 3: 1 af dessa uteblef för sjukdom.

Kristianstad: Kol. 5: 1 af dessa uteblef.

Helsingborg: Kol. 5: Uteblefvo enligt anmälan.

Halmstad: Kol. 5: Uteblef.

Stockholm: Praktiska arbetsskolan: Kol. 2: 1 af dessa beträdd med underslef (anlitande af otillåtna hjälpmedel).

Lunds privata elementarskola: Kol. 12: Antalet anmälde utgjorde 26, men 1 (R. vid läroverket) dog före den skriftliga examen.

Tab. 9 (forts.). Mogenhets- och kompletterings-examina vårterminen 1892.

b) Den muntliga mogenhetsexamen.

1 Läroverk, vid hvilka examen egt rum.	2 3 4 5 6 U n d e r k ä n d e.					7 8 9 10 11 G o d k ä n d e.					12 Summoras summa.	13 14 Lärjungar ur kol.	
	Lärjungar vid dimissionsberät- tigadt läroverk.		Öfrige (»Privatister»).		Summa.	Lärjungar vid dimissionsberät- tigadt läroverk.		Öfrige (»Privatister»).		Summa.		8	10
	R.	L.	R.	L.		R.	L.	R.	L.			med »Godkänd» eller däröfver i grekiska.	
	R.	L.	R.	L.		R.	L.	R.	L.				
1. Offentliga.													
Stockholm: Latinläroverket	—	—	—	—	—	—	40	—	—	40	40	5	—
» Södermalms läroverk	—	—	—	6	6	—	10	—	3	13	19	4	—
» Realläroverket	—	—	1	—	1	28	—	5	—	33	34	—	—
» Nya elementarskolan	—	—	—	—	—	6	7	4	1	18	18	3	—
Uppsala	—	—	—	—	—	3	27	—	1	31	31	4	—
Gefle	—	—	—	—	—	3	9	—	1	13	13	4	1
Hudiksvall	—	—	—	—	—	—	6	—	—	6	6	—	—
Linköping	—	—	—	—	—	2	13	1	1	17	17	7	1
Norrköping	—	—	1	—	1	6	11	—	1	18	19	3	—
Vestervik	—	—	—	—	—	5	—	—	—	5	5	—	—
Skara	—	1	—	—	1	2	23	—	—	25	26	15	—
Venersborg	—	—	—	3	3	2	5	1	2	10	13	3	1
Strengnäs	—	—	—	—	—	—	5	—	—	5	5	4	—
Örebro	—	1	—	—	1	6	17	—	—	23	24	5	—
Nyköping	—	—	—	5	5	—	15	—	1	16	21	2	1
Vesterås	—	—	—	5	5	—	11	—	3	14	19	5	1
Falun	1	—	—	—	1	1	6	—	—	7	8	2	—
Vexjö	—	—	—	—	—	—	19	—	2	21	21	7	—
Jönköping	—	1	—	—	1	2	18	—	1	21	22	5	—
Lund	—	—	—	2	2	—	23	—	—	23	25	13	—
Malmö	—	—	—	—	—	3	22	—	—	25	25	4	—
Karlskrona	—	—	—	—	—	5	10	—	—	15	15	5	—
Kristianstad	—	—	—	1	1	—	12	—	—	12	13	5	—
Helsingborg	—	—	—	—	—	5	12	1	—	18	18	3	—
Ystad	—	—	—	—	—	—	8	—	—	8	8	4	—
Göteborg: Latinläroverket	—	—	—	—	—	—	30	—	—	30	30	16	—
» Realläroverket	—	—	—	—	—	—	17	—	1	18	18	—	—
Halmstad	—	—	—	—	—	—	8	—	—	8	8	5	—
Kalmar	—	1	—	—	1	1	16	—	—	17	18	9	—
Karlstad	—	1	—	—	1	2	16	—	1	19	20	4	—
Hernösand	—	—	—	—	—	—	8	—	—	8	8	3	—
Östersund	—	3	—	—	3	—	7	—	—	7	10	1	—
Umeå	—	—	—	—	—	2	10	—	—	12	12	3	—
Luleå	—	2	—	—	2	—	8	—	—	8	10	3	—
Sundsvall	—	—	—	—	—	—	10	—	—	10	10	—	—
Visby	—	—	—	—	—	—	5	—	—	5	5	1	—
Summa	1	10	2	22	35	111	437	13	18	579	614	157	5

Stockholm: Latinläroverket: Kol. 8: 1 af dessa underkändes af en censor, men godkändes af de båda andra.

» Södermalms läroverk: Kol. 5: 3 af dessa uteblefvo, af hvilka 1 för sjukdom. — Kol. 10: 1 af dessa underkändes af en censor, men godkändes af de båda andra. — Kol. 12: Dessutom skriftl. ex. här aflagd af 1 (L. bl. priv.), som på egen begäran för den muntliga hänvisats till Venersborg, och af 1 (L. bl. priv.), som af sjukdom hindrats att här deltaga i den muntliga och erhållit vederbörligt tillstånd att aflägga denna i Vesterås.

» Realläroverket: Kol. 7: 1 af dessa underkändes af den ene censorn.

Linköping: Kol. 8: 1 af dessa underkändes af den ene censorn.

Norrköping: Kol. 4: Uteblef. — Kol. 8: 1 af dessa underkändes af den ene censorn.

Vestervik: Kol. 7: 1 af dessa underkändes af den ene censorn.

Skara: Kol. 3: Underkänd af censorerna.

Venersborg: Kol. 5: 2 af dessa underkändes af censorerna. — Kol. 10: 1 af dessa underkändes af en censor, men godkändes af de båda andra. — Kol. 10 o. 12: Där af 1 som hänvisats hit för muntl. ex. (se under Södermalms läroverk).

Örebro: Kol. 7: 1 af dessa underkändes af den ene censorn. — Kol. 8: D:o d:o.

Nyköping: Kol. 5: 1 af dessa uteblef enligt anmälan, 2 underkändes af censorerna. — Kol. 8: 1 af dessa underkändes af den ene censorn. — Kol. 10:

Denne deltog ej i den skriftl. ex., emedan han, som höst-t:n 1891 däri godkändes, men af sjukdom hindrats att deltaga i den muntl., nu af K. M:t befriats från skriftl. examen.

Vesterås: Kol. 5: 2 af dessa uteblefvo (den ene hänvisad för muntl. ex.; se under Södermalms läroverk). — Kol. 10: 1 af dessa underkändes af en censor, men godkändes af de båda andra.

Falun: Kol. 2: Underkänd af censorerna.

Vexjö: Kol. 8: 1 af dessa underkändes af den ene censorn.

Jönköping: Kol. 10: Flicka.

Lund: Kol. 5: Uteblefvo.

Malmö: Kol. 8: 2 af dessa underkändes af en censor, men godkändes af de båda andra.

Göteborg: Realläroverket: Kol. 7: 1 af dessa tillhörde den mosaiska trosbekännelsen.

Kalmar: Kol. 3: Underkänd af censorerna. — Kol. 8: 2 af dessa underkändes af den ene censorn.

Karlstad: Kol. 8: 1 af dessa tillhörde den mosaiska trosbekännelsen.

Östersund: Kol. 3: 2 af dessa underkändes af censorerna. — Kol. 8: 1 af dessa underkändes af den ene censorn.

Luleå: Kol. 3: Underkänd af censorerna.

Visby: Kol. 8: 1 af dessa tillhörde den mosaiska trosbekännelsen.

Tab. 9 (forts.). Mogenhets- och kompletterings-examina vårterminen 1892.

b) Den muntliga mogenhetsexamen (forts.).

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
Läroverk, vid hvilka examen egt rum.	U n d e r k ä n d e.					G o d k ä n d e.					Summor summa.	Lärjungar ur kol.			
	Lärjungar vid dimissionsberät- tigadt läroverk.		Öfrige (»Privatister»).			Summa.	Lärjungar vid dimissionsberät- tigadt läroverk.		Öfrige (»Privatister»).			Summa.	8	10	
	R.	L.	R.	L.	R.		L.	R.	L.	med »Godkänd» eller däröfver i grekiska.					
2. Enskilda.															
Stockholm: Beskowska skolan.....	—	3	—	—	3	7	11	—	—	18	21	2	—		
» Wallinska flickskolan	—	—	—	—	—	1	7	—	1	9	9	—	—		
» Lyceum för flickor	—	—	—	—	—	—	4	—	1	5	5	—	—		
» Praktiska arbetsskolan.....	—	—	—	—	—	4	—	—	—	4	4	—	—		
Uppsala: Fjellstedtska skolan	—	—	—	—	—	—	10	—	—	10	10	10	—		
Lunds privata elementarskola.....	—	2	—	—	2	2	15	—	—	17	19	4	—		
Summa	—	5	—	—	5	14	47	—	2	63	68	16	—		
Summor summa	1	15	2	22	40	125	484	13	20	642	682	173	5		

Stockholm: Beskowska skolan: Kol. 3: 2 af dessa underkändes af censorerna.
 » Wallinska flickskolan: Kol. 8: 1 af dessa tillh. den mosaiska trosbek.
 » Praktiska arbetsskolan: Kol. 7: 1 af dessa underkändes af den ene censorn.

Uppsala: Fjellstedtska skolan: Kol. 8: 1 af dessa underkändes af en censor, men godkändes af de båda andra.

Lunds privata elementarskola: Kol. 3: 1 af dessa underkändes af censorerna. —
 Kol. 8: 2 af dessa underkändes af en censor, men godkändes af de båda andra.

c) Sammandrag rörande mogenhetsexamen.

1	2	3	4	5	6	7	
L ä r j u n g a r.	Anmälde.	Skriftlig examen.		Muntlig examen.		I muntl. ex. godkände med »Godkänd» eller däröfver i grekiska.	
		Underkände.	Godkände.	Underkände.	Godkände.		
1) Tillhörande dimissionsberättigade 36 offentl. lvk	{ Realister Latinare Summa	124 478 602	12 31 43	112 447 559	1 10 11	111 437 548	— 157 157
2) » » 6 enskilda »	{ Realister Latinare Summa	25 57 82	10 5 15	14 52 66	— 5 5	14 47 61	— 16 16
3) Öfrige (»Privatister»)	{ Realister Latinare Summa	43 67 110	23 25 53	15 41 56	2 22 24	13 20 33	— 5 5
Summa Realister		192	50	141	3	133	—
» Latinare		602	61	540	37	504	178
Summor summa		794	111	681	40	642	178

Kol. 2: Alla lärjungar vid dimissionsberättigade läroverk aflade examen vid sina respektive läroverk. Af privatisterna hänvisades för både skriftlig och muntlig examen 47 till annat läroverk än det, hvarest de anmält sig; nämligen från Stockholms latinläroverk 3 till Södermalms läroverk i Stockholm, från Södermalms läroverk 1 till Stockholms Nya elementarskola, från Nya elementarskolan 5 till Södermalms läroverk och 7 till Realläroverket i Stockholm, från Uppsala 8 till Vesterås, från Gefle 2 till Norrköping och 1 till Vesterås, från Norrköping 1 till Linköping, från Venersborg 1 till Jönköping och 1 till Göteborgs Realläroverk, från Nyköping 1 till Norrköping och 1 till Wallinska flickskolan i Stockholm, från Jönköping 2 till Vexjö, från Lunds offentliga 1 till Malmö, 1 till Kristianstad och 1 till Helsingborg, från Malmö 3 och från Helsingborg 1 till Kristianstad, från Göteborgs Latinläroverk 3 till Venersborg, från Söndsvall 1 till Gefle, från Wallinska flickskolan i Stockholm 1 till Lyceum för flickor darsammastades samt från Stockholms latinläroverk 1 för skriftlig examen till Södermalms läroverk och för muntlig (på egen begäran) till Venersborg.

Allmänna läroverken 1892—93.

Kol. 2—4: Hela antalet anmälde (794) öferskjuter summan af de i skriftl. ex. underkände (111) och godkände (681) med 2; om anledningen se anm. under afd:n a vid Lunds privata elementarskola samt under afd:n b vid Nyköping.
 Kol. 3: Häri äro inräknade 3 (L. vid off. lvk) för sjukdom uteblifne, 3 (1 R. o. 2 L. bl. priv.) enligt anmälan uteblifne, 4 (2 R. o. 2 L. bl. priv.) utan anmälan uteblifne samt 1 (R. vid ensk. lvk) beträdd med underslef. Dessutom äro här inräknade 3 (1 R. vid off. lvk, 2 R. bl. priv.), hvilka uteblefvo efter att hafva deltagit i endast en del af den skriftliga examen.
 Kol. 5: Häri äro inräknade 1 (L. bl. priv.) för sjukdom uteblifven, 1 (L. bl. priv.) enligt anmälan uteblifven samt 7 (1 R. o. 6 L. bl. priv.) utan anmälan uteblifne. — Af censorerna underkändes 14 (1 R. o. 6 L. vid off. lvk, 3 L. vid ensk. lvk, 4 L. bl. priv.).
 Kol. 6: Af dessa voro 21 (3 R. o. 11 L. vid off. lvk, 1 R. o. 3 L. vid ensk. lvk, 3 L. bl. priv.) underkände af en censor, men godkändes af den eller de andra. — 4 (1 R. o. 2 L. vid off. lvk, 1 L. vid ensk. lvk) tillhörde den mosaiska trosbekännelsen. — 15 (1 R. o. 11 L. vid ensk. lvk, 3 L. bl. priv.) voro flickor.

Tab. 9 (forts.). Mogenhets- och kompletterings-examina vårterminen 1892.

d) Kompletteringsexamen.

1	2	3	4	5	6
Ä m n e n.	Anmälde.	Skriftlig examen.		Muntlig examen.	
		Underkände.	Godkände.	Underkände.	Godkände.
Latin	4	—	4	1	3
Matematik å reallinien.....	5	1	4	—	4
Fysik och kemi å reallinien	(1)		—	—	1
Summa	9	1	8	1	8

Kol. 2: Vid Nya elementarskolan i Stockholm 1 (i latin), Uppsala 4 (2 i latin, 1 i matematik å reallinien, 1 i matematik samt i fysik och kemi å reallinien), Vesterås 1 (i matematik å reallinien), Lunds offentliga 1 (i latin), Göteborgs Realläroverk 1 (i matematik å reallinien) och Beskowska skolan

1 (i matematik å reallinien). Alla fingo aflägga både det skriftliga och det muntliga profvet vid det läroverk, hvarest de anmält sig. Den inom () stående siffran afser en kompletterant, som redan är inräknad i närmast ofvannstående tal. Denna siffra är därför ej intagen i slutsamman.

Tab. 10. Mogenhets- och kompletterings-examina höstterminen 1892.

a) Den skriftliga mogenhetsexamen.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Läroverk, vid hvilka examen egt rum.	U n d e r k ä n d e .					G o d k ä n d e .					Summornas summa.
	Lärjungar vid dimissionsberätti- gadt läroverk.		Öfrige (»Privatister»).		Summa.	Lärjungar vid dimissionsberätti- gadt läroverk.		Öfrige (»Privatister»).		Summa.	
	R.	L.	R.	L.		R.	L.	R.	L.		
1. Offentliga.											
Stockholm: Realläroverket.....	1	—	12	—	13	2	—	11	—	13	26
» Nya elementarskolan	—	—	1	13	14	2	2	2	7	13	27
Uppsala	—	—	2	6	8	—	2	—	5	7	15
Linköping	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1
Norrköping	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1
Örebro	1	—	—	—	1	1	—	—	—	1	2
Vexjö.....	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	2
Jönköping	—	1	—	2	3	—	3	—	2	5	8
Lund	—	—	1	3	4	—	3	—	2	5	9
Göteborg: Realläroverket	—	—	1	—	1	2	—	—	—	2	3
Karlstad	—	—	—	—	—	1	3	—	3	7	7
Östersund.....	—	2	—	—	2	—	1	—	—	1	3
Summa	2	3	17	24	46	8	18	13	19	58	104
2. Enskilda.											
Lunds privata elementarskola	1	1	—	—	2	1	3	—	—	4	6
Summornas summa	3	4	17	24	48	9	21	13	19	62	110

Stockholm: Realläroverket: Kol. 4: 1 af dessa uteblef.
 » Nya elementarskolan: Kol. 5: 3 af dessa uteblefvo, af hvilka 2 enligt anmälan.

Uppsala: Kol. 5: 1 af dessa uteblef.
 Jönköping: Kol. 5: 1 af dessa uteblef.
 Lunds offentliga: Kol. 8: 1 af dessa tillhörde Malmö läroverk, men var hit hänvisad.

Tab. 10 (forts.). Mogenhets- och kompletterings-examina höstterminen 1892.

b) Den muntliga mogenhetsexamen.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Läroverk, vid hvilka examen egt rum.	U n d e r k ä n d e.					G o d k ä n d e.					Summornas summa.	Lärjungar ur kol.	
	Lärjungar vid dimissionsberät- tigadt läroverk.		Öfrige (»Privatister»).		Summa.	Lärjungar vid dimissionsberät- tigadt läroverk.		Öfrige (»Privatister»).		Summa.		8	10
	R.	L.	R.	L.		R.	L.	R.	L.			med »Godkänd» eller däröfver i grekiska.	
1. Offentliga.													
Stockholm: Realläroverket	1	—	6	—	7	1	—	5	—	6	13	—	—
» Nya elementarskolan	—	—	—	5	5	2	2	2	3	9	14	—	1
Uppsala	—	1	—	2	3	—	1	—	3	4	7	—	—
Jönköping	—	3	—	2	5	—	2	—	—	2	7	—	—
Lund	—	3	—	1	4	—	2	—	1	3	7	1	1
Göteborg: Realläroverket	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	2	—	—
Karlstad	—	—	—	3	3	2	3	—	—	5	8	1	—
(Östersund)	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—
Summa	1	8	6	13	28	7	10	7	7	31	59	2	2
2. Enskilda.													
Lunds privata elementarskola.....	—	1	—	—	1	1	2	—	—	3	4	—	—
Summornas summa	1	9	6	13	29	8	12	7	7	34	63	2	2

Stockholm: Realläroverket: Kol. 4: 1 af dessa uteblef för sjukdom, 2 underkändes af censorerna.

» Nya elementarskolan: Kol. 5: 2 af dessa uteblefvo, af hvilka den ene enligt anmälan; 1 underkändes af censorerna. Den utan anmälan uteblifne deltog ej heller i den skriftliga examen, emedan han, som vårterminen 1892 däri godkändes, men af sjukdom hindrats att deltaga i den muntliga, nu af K. Mit befriats från skriftlig examen. — Kol. 10: 1 af dessa underkändes af den ene censorn.

Uppsala: Kol. 3: Underkänd af censorerna. — Kol. 10: 1 af dessa underkändes af den ene censorn.

Jönköping: Kol. 3: 2 af dessa, den ene tillhörande Linköpings och den andre Norrköpings läroverk, voro för muntlig examen hit hänvisade. — Kol. 5: 1 uteblef och 1 underkändes af censorerna.

Lunds offentliga: Kol. 3: 2 af dessa tillhörde Vexjö läroverk, men voro för muntlig examen hit hänvisade; den ene af dem underkändes af censorerna. — Kol. 8: 1 af dessa tillhörde Malmö läroverk, men var hit hänvisad.

Karlstad: Kol. 7: 1 af dessa tillhörde Örebro läroverk, men var för muntlig examen hit hänvisad.

Östersund: Kol. 3: Denne lärjunge afstod från den muntliga examen, till följd hvaraf någon sådan ej vid läroverket egde rum.

Tab. 10 (forts.). Mogenhets- och kompletterings-examina höstterminen 1892.

c) Sammandrag rörande mogenhetsexamen.

1	2	3		4		5	6	7
		Skriftlig examen.		Muntlig examen.		Uderkände.	Godkände.	
		Uderkände.	Godkände.	Uderkände.	Godkände.			
L ä r j u n g a r .	Anmälde.							I muntl. ex. godkände med »Godkänd» eller däröfver i grekiska.
1) Tillhörande dimissionsberättigade 13 offentl. lvk		Realister	2	8	1	7	—	
		Latinare	3	18	8	10	2	
		Summa	5	26	9	17	2	
2) » » » 1 enskildt »		Realister	1	1	—	1	—	
		Latinare	1	3	1	2	—	
		Summa	2	4	1	3	—	
3) Öfrige (»Privatister»)		Realister	17	13	6	7	—	
		Latinare	24	19	13	7	2	
		Summa	41	32	19	14	2	
		Summa Realister	20	22	7	15	—	
		» Latinare	28	40	22	19	4	
		Summornas summa	111	62	29	34	4	

Kol. 2: Bland lärjungarne vid dimissionsberättigade läroverk hänvisades 7 från sitt eget till annat läroverk, nemligen för både skriftlig och muntlig examen 1 från Malmö till Lund samt för endast muntlig examen 1 från Linköping och 1 från Norrköping till Jönköping, 2 från Örebro till Karlstad samt 2 från Vexjö till Lund. Bland privatisterna hänvisades för både skriftlig och muntlig examen 24 till annat läroverk än det, hvarest de anmält sig; nemligen från Stockholms Latinläroverk 5 och från Södermalms läroverk 6 till Stockholms Nya elementarskola, från Nya elementarskolan 4 till Stockholms Realläroverk, från Uppsala 1 till Stockholms Nya elementarskola, från Linköping 1 och från Venersborg 1 till Jönköping, från Örebro 3 till Karlstad, från Malmö 1 och från Ystad 1 till Lund samt från Göteborgs Latinläroverk 1 till Jönköping.

Kol. 2—4: Hela antalet anmälde (111) öfverskjuter summan af underkände (48) och godkände (62) med 1; om anledningen se anm. under afdeln. b vid Stockholms Nya elementarskola.

Kol. 3: Häri äro inräknade 2 (L. bl. priv.) enligt anmälan och 4 (1 R. o. 3 L. bl. priv.) utan anmälan uteblifne. Dessutom är här inräknad 1 (R. bl. priv.), hvilken uteblef efter att hafva deltagit i endast en del af den skriftliga examen.

Kol. 5: Häri äro inräknade 1 (R. bl. priv.) för sjukdom, 1 (L. bl. priv.) enligt anmälan samt 2 (L. bl. priv.) utan anmälan uteblifne. — Af censorerna underkändes 6 (2 L. vid off. lvk, 2 R. o. 2 L. bl. priv.).

Kol. 6: Af dessa voro 2 (L. bl. priv.) underkände af den ene censorn.

d) Kompletteringsexamen.

1	2	3		4		5	6
		Skriftlig examen.		Muntlig examen.		Uderkände.	Godkände.
		Uderkände.	Godkände.	Uderkände.	Godkände.		
Ä m n e n .	Anmälde.						
Latin	1	—	1	1	—		
Matematik å klassiska linien	1	—	—	—	1		
	Summa	2	1	1	1		

Kol. 2: I Uppsala 1 (i latin) samt i Karlstad 1 (i matematik å klassiska linien). Båda fingo afägga sina prof, där de voro anmälda.

Tab. 11. Ämnen för arbetena vid den skriftliga mogenhetsexamen vårterminen 1892.

A. För båda linierna.

Ämnen för uppsats på modersmålet.

1. Luther på Wartburg.
2. Gången af Roms eröfringspolitik efter Italiens underkufvande.
3. Jemförelse mellan utvandringen från Skandinavien under vikingatiden och i våra dagar.
4. Magnus Gabriel De la Gardie.
5. Den franska smakrörelsen inom 1700-talets svenska vitterhet.
6. Om renen.
7. Sol- och månförmörkelser.
8. Hur ödet kastar än vår lott,
Ett land, ett fosterland vi fått;
Hvad fins på jorden mera värdt
Att hållas dyrt och kärt?

(Runeberg.)

Tyskt översättningsprof: a)

Ärade herr konsul! — Edert vänliga bref af den 13 Mars har jag ända tills i dag nödgats lemna obesvaradt, ty det har varit mig alldeles omöjligt att förr ge Eder de upplysningar, som Ni deri begärde. Icke ens nu är jag i stånd att fullständigt bedöma den person, om hvilken Ni har skrivit till mig. Jag tror mig dock kunna säga, att han åtnjuter godt anseende hos alla, som närmare känna honom. Han tyckes vara arbetsam och pålitlig, och han torde äfven vara nog van vid affärer för att kunna bli Er till nytta som kommissionär. Kan Ni ej finna någon bättre, tror jag, att Ni bör vända Er till honom, och han skall utan tvifvel göra sitt bästa för att väl motsvara edert förtroende. Jag ber om min vördnadsfulla helsning till fru konsulinnan, som alltid varit så vänlig mot mig, då jag haft nöjet att i Lybeck vara eder gäst, och jag förblifver alltid eder mycket tillgifne

N. N.

Franskt översättningsprof.

Min herre! — Fastän det är mycket möjligt, att Ni ej längre minnes, att vi en gång träffats i Malmö, tar jag mig likväl friheten vända mig till Eder för att be om några upplysningar. Jag ämnar nemligen tillbringa en del af sommaren i södra Frankrike. För att komma dit så billigt som möjligt, tror jag, att det är bäst att fara med den ångbåt, som hvar fjortonde dag afgår från Malmö till Bordeaux. Ni skulle göra mig en stor tjänst med att låta mig veta, hvad tur- och returbiljetten kostar, och hvilken dag i början af Juli båten afgår från Malmö. I biljettpriset ingår ju äfven betalning för maten under resan? — Som jag i Malmö ej har några bekanta, vågar jag vända mig till Er, som der är den ende, för hvilken jag haft äran bli presenterad. — Mottag på förhand, min herre, uttrycket af min djupa tacksamhet.

N. N.

B. För latinlinien.

Latinskt översättningsprof.

Ulysses hade jemte andra grekiska furstar lofvat Menelaus före hans giftermål att hjälpa honom, om han för sin makas skull utsattes för några förolämpningar. Men sedan fick Ulysses veta, att det var honom förut-sagdt, att om han ginge till Troja, han först efter 20 år skulle komma tillbaka, och vare sig att han fruktade för detta öde eller emedan han lefde lycklig och nöjd på Ithaka med sin unga maka, var det hans afsigt att föredraga hemmets lugn framför ärans lockelser. När därför några grekiska furstar sändes till Ithaka för att påminna honom om hans gifna löfte, stälde han sig vansinnig, troende, att desse sålunda lättast skulle förmås

att låta honom stanna hemma. Han spände en ox och en åsna för sin plog och sådde salt i fårona i stället för säd. Listen skulle måhända hafva lyckats, om icke en af de utsände, som anade, huru saken förhöll sig, för att pröfva honom hade lagt hans lille son Telemach i fåran framför plogen. Bestört upplyfte fadren plogen för att icke skada gossen och röjde derigenom, att vansinnet var låtsadt och icke verkligt.

C. För reallinien.

Tyskt översättningsprof: b)

Ovidius berättar, att Apollo, som blifvit förargad på konung Midas, därför att han gaf sig ut för musikkännare utan att dertill ega befogenhet, lät växa ut åsneöron på honom, hvilka denne skickligt dolde under den höga österländska mössan. Ingen annan än hans barberare, som brukade klippa hans hår, fick veta hvad som händt konungen. Att röja denna hemlighet vågade icke barberaren, men han kunde ej heller tiga med den, ty den tryckte så på hans sinne, att han bragtes nästan till förtviflan. Han gick därför till ett aflägsset ställe, gräfdde en djup grop i jorden, hviskade i gropen sin hemlighet och fylde sedan åter igen den. Men öfver gropen växte högt gräs, och då det rördes af vinden, hviskade det stän digt: »Midas har åsneöron». Så blef hemligheten bekant för alla.

Engelskt översättningsprof.

Likasom så många andra hade den lille Jakob aldrig riktigt kunnat lära sig, att vi böra kufva våra begär. Fick han om hösten i någon trädgård se ett plommonträd med vackra, mogna frukter, började han genast tänka efter, huru han skulle komma åt dem. När ingen fans i trädgården, smög han sig dit och, vig som en katt, klättrade han upp i trädet och fylde sina fickor med de vackraste plommon, hvarefter han hoppade öfver planket och gick lugnt sin väg fram, som om ingenting hade händt. En trädgårdsmästare, som ofta var utsatt för hans ofog, föresatte sig dock att utforska, hvem det var, som aldrig lemnade hans vackra plommonträd i fred. Han gömde sig därför bakom en tät buske vid den tid på dagen, då tjuften brukade komma. På det sättet lyckades han gripa Jakob, just då denne klef ned från trädet. Ni kan lätt föreställa Er, att den gången plommonen blefvo ganska beska för den lille Jakob.

Geometriska uppgifter.

1. Att konstruera en triangel, då man känner två af dess höjder samt summan af de sidor, mot hvilka dessa höjder äro vinkelräta.
2. Två lika stora cirklar tangera hvarandra utantill. Att draga en sekant så, att det stycke deraf, som faller mellan cirklarne, blir dubbelt så stort som hvardera kordan.
3. Hvilken är orten för en rörlig punkt, hvars afstånd från två fasta punkter hafva ett gifvet inbördes förhållande?
4. Genom en hyperbels ena focus är mot den reella axeln dragen en perpendikel, som träffar kurvan i P . Tangenten i P skär nämnda axel midt emellan centrum och focus. Huru stor vinkel bilda då asymptoterna med hvarandra?
5. I en cirkel äro på samma sida om medelpunkten två parallela kordor dragna; den enas båge är 108° , den andras 72° . Konstruera en cirkelsektor, hvars radie är dubbelt så stor som cirkelns, och hvars yta är lika med den del af cirkeln, som ligger mellan kordorna!
6. a och b äro två gifna determinerade linier. Kan man geometriskt konstruera $\sqrt[3]{a^3 + b^3}$ och $\sqrt[4]{a^4 + b^4}$, samt, om så är, huru?
7. Två punkter på en cirkels periferi äro gifna. Drag från dessa punkter två parallela kordor, som tillsammans hafva en gifven längd!

Tab. 11 (forts.). Ämnen för arbetena vid den skriftliga mogenhetsexamen vårterminen 1892.

Algebraiska uppgifter.

1. Om man i en aritmetisk progression af tre termer ökar den första med 8, blir den en geometrisk progression, hvars summa är 26. Hvilka äro termerna?

2. På ett järnvägståg, som går mellan tvenne orter, finnas på andra klassen 64 personer mer än på den första, och på tredje klassen 166 personer mer än på den andra. Samtliga biljetterna äro betalda med 669 kronor 60 öre, hvarvid andra klassens resande betalat 163 kronor 20 öre mer än första klassens, men 40 kronor 80 öre mindre än tredje klassens. Då vidare biljettpriset till första klassen är lika med summan af biljettprisen till andra och tredje klasserna, så frågas efter personernas antal i hvarje klass samt dertill hörande biljettpreis.

3. Hvad är förhållandet mellan diagonalerna i en regulier sjuhörning?

4. En person har två ur och brukar bestämma tiden genom att taga aritmetiska mediet mellan bådass uppgifter; det ena drar sig emellertid 4 minuter före i dygnet, det andra 11 minuter efter på ett dygn och 6 timmar. En dag, då båda uren stälts rätt kl. 6 f. m., kom han dock för sent till ett bantåg; det afgick nemligen en minut tidigare, än han beräknat. Hur dags var det?

5. Af tre räta linier skära hvarandra den första och andra under den spetsiga vinkeln α , den andra och tredje under den spetsiga vinkeln β , samt den tredje och första under den spetsiga vinkeln γ . Af den första linien projicieras ett stycke, hvars längd = m , på den andra linien; den erhållna projektionen projicieras på den tredje linien, den nya projektionen åter på den första linien, o. s. v. i oändlighet. Huru stor blir summan af linien m och alla projektionerna?

6. Om höjderna i en triangel äro h_1, h_2, h_3 , huru stora äro de motsvarande sidorna?

7. Hvilken af alla räta koner, som kunna omskrivas kring en gifven sfer, har minsta volymen?

Uppgifter af mekaniskt och fysikaliskt innehåll.

1. Från den öfversta punkten af ett 38 m. långt, lutande plan nedsläppes en kropp utefter planet, och 1 sekund senare kastas en annan kropp i motsatt riktning från planets lägsta punkt. Med huru stor hastighet bör detta kast ske, för att kropparna skola mötas midt på planet, då detta med horisonten bildar en vinkel af 25° . Friktionen kan lemnas utan afseende. Accelerationen vid fritt fall är 9,8 m.

2. En upprättstående ihålig cylinder, som upptill är öppen, men nedtill sluten, och hvars inre diameter är 16 cm., innehåller olja i tillräcklig mängd. Ofvanom denna finnes i cylindern en tätt slutande, cylindrisk kolf, som är rörlig utan nämnvärd friktion. Ett i båda ändarna öppet, lodrätt rör, hvars längd är 50 cm. och inre diameter 2 cm., är in-kittadt i ett genom kolfven gående hål på sådant sätt, att rörets nedre mynning ligger i kolfvens underyta. Kolfven och röret väga tillsammans 3,4 kg. Om kolfven ytterligare belastas med 5,7 kg., fylles hela röret nätt och jemt med olja. Huru stor är oljans egentliga vikt?

3. En lodrät metallsträng är fäst med sin öfre ända i en fast punkt, med sin nedre vid en rak, enarmad häfstång. Strängen kan således spännas derigenom, att på häfstängen hänges en gifven vikt. Hänges denna 27 cm. från stångens vridningsaxel, angifver strängen vid svängning en viss ton. Hvar skall samma vikt hängas, för att strängen skall angifva en ton, som är tersen till den förra? Häfstångens vikt kan lemnas utan afseende.

4. Ett kärl af 10 liters rymd fylles vid ett barometerstånd af 75 cm. med torr luft af 0° och igentäppes. Den så afstängda luften uppvärms derpå till 88° , och kärlet öppnas ånyo vid 72 cm:s barometerstånd. Beräkna vigten af den luft, som då lemnar kärlet, hvars utvidgning kan lemnas utan afseende. Luftens utvidningskoefficient är $\frac{1}{273}$. Vigten af 1 liter luft af 0° och 76 cm:s tryck är 1,293 gr.

5. En viss mängd qvicksilfver uppvärms till 93° och hälls derpå i en vattenkalorimeter, hvars temperatur derigenom stegras från 6° till 14° . Hvilken blandningstemperatur skulle erhållits, om man i kalorimetern hade hållt blott halfva qvicksilfvermängden?

6. En gifven samlingslins är sådan, att den af ett föremål på 18 cm:s afstånd från detsamma ger en verklig bild, som är lika stor som föremålet. Huru stark blir förstoringen, om denna lins användes som lupp för ett öga, hvars afstånd för tydligt seende är 27 cm.?

7. En galvanisk stapel, bestående af 5 lika element, ordnade jemte hvarandra, så att de bilda ett par, slutes med en 15 m. lång lednings-tråd, hvars elektriska motstånd är 1,2 ohm. Om elementen i stället ordnas efter hvarandra, erhålles samma strömstyrka som i förra fallet, om den yttre ledningens längd ökas med 20 m. af samma slags tråd. Huru stort är motståndet i hvarje element?

Ann. För det tyska öfversättningsproffet voro 2 ämnen gifna, emedan det realisterna åliggande arbetet att verkställa öfversättningar till 2 främmande språk var deladt på två tidsafdelningar med franska under den ena (gemensam för latinare och realister) och engelska under den andra samt tyska (valfritt i stället för etdera af de båda förra språken) under bådadera.

Tab. 12. Ämnen för arbetena vid den skriftliga mogenhetsexamen höstterminen 1892.

A. För båda linierna.

Ämnen för uppsats på modersmålet.

1. Arfsynd och verksynd.
2. De romerska komitierna.
3. George Washington.
4. Sturemorden.
5. Statshvälfningen den 13 mars 1809.
6. Johan Henrik Kellgrens betydelse för svenska vitterheten.
7. Tonerna och deras fysiska orsaker.
8. Du sjelf dör hän, och hän dör hvad dig tillhör;
Men en ting vet jag, Frithiof, som aldrig dör,
Och det är domen öfver död man.

(Tegnér)

Tyskt öfversättningsprof: a)

Handelsträdgårdsmästaren, Herr W. Schultze, Erfurt.

Då jag häromdagen var på besök hos en af mina grannar, såg jag i hans trädgård flera unga fruktträd, som syntes mig mycket lofvande. På min fråga, hvarifrån han fått dem, svarade han, att han reqvirerat dem från Er, och att han ofta rekommenderat Er hos dem bland sina bekanta, som önska ersätta gamla fruktträd med unga sådana af ädelt slag. Jag tar mig därför friheten bedja Er så snart som möjligt sända mig trettio friska och starka äpple- och pärontelningar, hälften af hvardera slaget, och det af sådana arter, som Ni tror kunna uthärda vårt klimat. De böra emballeras väl och öfver Lybeck afsändas till Kalmar, der jag skall låta hemta dem. Som jag litar på att blifva väl betjenad af Er, finner jag det enklast, att Ni sänder dem mot efterkräf.

Högaktningsfullt

C. G.

Broby, Kalmar 19 Oktober 1892.

Franskt öfversättningsprof.

Sedan konung Henrik den fjerde blifvit mördad år 1610, lemnade Sully de offentliga angelägenheterna och slog sig ned på ett af sina landt-gods. Konung Ludvig den trettonde tyckte sig vid ett viktigt tillfälle behöfva hans råd, hvarför han lät bedja honom begifva sig till Paris. Sully lydte konungens befallning och visade sig vid hofvet. Då hofmännen fingo se den gamle mannen, började de sins emellan göra narr af honom, ty han bar en drägt, som föreföll dem sekelgammal. Sully, som märkte detta, sade ingenting till dem, utan stannade tyst i ett hörn af rummet, till dess att konungen der gjorde sitt inträde. Denne gick rakt fram till honom och började genast tala med honom om den angelägenhet, för hvars skull han tillkallat honom. Sully helsade konungen vördnadsfullt och sade: »då er fader visade mig den äran att taga mig till råds, aflägsnade han först hofnarrarne och deras vederlikar.»

B. För latinlinien.

Latinskt öfversättningsprof.

När Oedipus, hemsökt af många olyckor, lemnade Thebæ, skall han hafva förordnat, att hans begge söner gemensamt skulle föra styrelsen. Men desses lynnen voro af den art, att ingendera kunde finna sig i att hafva bredvid sig någon, efter hvilken han måste foga sig, hvarför bröderna beslöto att dela magten med hvarandra på det sättet, att de skulle skiftevis regera ett år. Eteokles, såsom den äldre, besteg först tronen, men då hans år var ute, vägrade han att afgå. Då icke heller Polynices,

så hette den yngre, ville afstå från sin rätt, återstod intet annat än att låta vapnen afgöra. Polynices lyckades förmå sex andra konungar att understödja honom emot brodern, men icke desto mindre visade sig snart, att deras förenade magt var för svag för att jaga bort Eteokles från det väl befästa Thebæ. Slutligen öfverenskommo bröderna att ensamma mellan sig afgöra saken genom envig. De öfrige krigarne å ömse sidor stodo omkring de kämpande, i spänd väntan afvaktande, huru striden skulle aflöpa; och utgången blef sådan, som säkert icke många hade tänkt, att den skulle blifva; ty begge stupade, genomborrade af hvarandras lansar.

C. För reallinien.

Tyskt öfversättningsprof: b)

Ungefär samtidigt, som Runeberg redde sig till att sätta eget bo, blef han medlem af det sedermera s. k. Lördags-sällskapet, hvilket utöfvade ett stort inflytande isynnerhet på hans intellektuella utveckling. Detta sällskap uppstod under våren 1830 och utgjorde i början en förening af några lika sinnade unge män vid universitetet, som beslutit att en gång i veckan sammankomma för att utbyta åsigt i hvarjehanda, förnämligast litterära ämnen och genom sällskaplig samvaro befordra ömsesidig utbildning. Sällskapet, som ej hade några skrifna stadgar eller något bestämdt program, benämndes vanligen Lördagssällskapet, emedan dess sammanträden under den första tiden af dess tillvaro egde rum om lördags-qvällarne. Detta namn fick sällskapet behålla, oaktadt det sedermera sammanträdde än om tisdagar, än om fredagar. Fru Runeberg brukade ock därför benämna föreningen »det namnlösa sällskapet». Det enda yttre sambandet mellan sällskapets medlemmar utgjordes af en ringa årsafgift, som användes till uppköp af nyare, förnämligast svensk litteratur. De inköpta böckerna stod det sällskapets medlemmar fritt att låna, dock ej på längre tid än från lördag till lördag eller en vecka i sänder, efter hvilken tids förlopp de borde återställas, om någon af sällskapets medlemmar det önskade.

Engelskt öfversättningsprof.

Käre vän! — Du får ursäkta, att jag låtit dig vänta så länge på svar. Jag har verkligen icke haft tid att skrifva förr. Hela förmiddagarne har jag varit upptagen af mitt vanliga arbete, och straxt efter middagen komma, som du vet, min brors två äldsta söner till mig för att genomgå sina lexor för följande dag. Något litet måste jag naturligtvis arbeta för min egen räkning. Men nu är snart alltsammans lyckligen avslutadt för en tid. Jag fröjdar mig redan i hoppet att då träffa dig och att i ditt sällskap besöka gemensamma vänner. Ingenting hindrar mig, såvidt jag nu kan se, att afresa härifrån fjorton dagar i dag. Jag ämnar då fara med aftontåget och hoppas, att du möter mig vid stationen, då jag nästa morgon vaknar i din vackra födelsestad.

Din tillgifne

N. N.

Geometriska uppgifter.

1. En punkt A är gifven inuti en cirkel. Att genom denna punkt draga en korda xy så, att skilnaden mellan dess delar Ax och Ay blir lika stor med en gifven rät linie.

2. En cirkel har sin medelpunkt i en parabels vertex O , och den gemensamma kordan för båda kurvorna delar afståndet mellan O och brännpunkten F midt itu. Hvad är förhållandet mellan cirkelns diameter och längden OF ?

3. Att konstruera en triangel, då man känner dess ena sida, den deremot stående vinkeln samt den rektangel, som bildas af de öfriga sidorna.

Tab. 12 (forts.). Ämnen för arbetena vid den skriftliga mogenhetsexamen höstterminen 1892.

4. Ekvationen $2x^2 - xy - 3y^2 + 10x - 5y + 12 = 0$ representeras af två räta linier. Huru stor vinkel bilda de med hvarandra?

5. ABC är en vid A rätvinklig triangel; på en hvar af sidorna AB, BC, CA är tagen en punkt L, M, N så, att $AL = 2 \cdot LB, BM = 2 \cdot MC, CN = 2 \cdot NA$. Om vinkeln LMN är rät, så förhåller sig AC till AB lika som en kvadrats sida till dess diagonal.

6. På radien OA till en cirkel med medelpunkten O är tagen en punkt B , och på radiens förlängning en annan C ; OA är medelproportional mellan OB och OC . Om P är en godtycklig punkt på periferien, så skär PA vinkeln BPC midt itu.

7. Att upprita en rätvinklig triangel, då man känner hypotenusan och skillnaden mellan de liniers längder, hvilka sammanbinda hypotenusans ändpunkter med den inskrifna cirkelns medelpunkt.

Algebraiska uppgifter.

1. Huru stor är sidan i en regulier 8-hörning, hvars area är lika med summan af två andra dylika figurers areor, hvilkas sidor äro 5,36 m. och 3,82 m.?

2. En solid figur (regulier tetraëder) är begränsad af fyra lika stora, liksidiga trianglar. Hvilken är dess volym, då hvarje sida är en meter?

3. x, y, z, t bilda geometrisk progression; $x + y, 2(y + z), z + t$ aritmetisk. Huru stor är den förra progressionens quot?

4. Huru stora äro vinklarna i en triangel ABC , om sidorna AB, AC och BC samt den från C mot AB fälda perpendikeln bilda en geometrisk progression?

5. Ett kärl kan fyllas med vatten medelst två rör. Först får det ena stå öppet $\frac{2}{3}$ af den tid, som det andra behöfver för att ensamt fylla kärlet; derefter tillstänges det förra, och det andra får stå öppet, tills kärlet är fullt. På detta sätt åtgår emellertid dubbelt så lång tid till kärlets fyllande, som när båda rören samtidigt hållas öppna. Hvad är förhållandet mellan de vattenmängder, som båda rören under en minut lemna?

6. Om månens radie synes under en vinkel af 15 minuter 33,5 sekunder, huru stor del upptager då månens yta af hela himmelsfärens yta?

7. Om det hela talet $[a + 10b + 100c + 1000d + \dots]$ är multipel af 41, så skall $[b - 4a + 10c + 100d + \dots]$ äfven vara det.

Uppgifter af mekaniskt och fysikaliskt innehåll.

1. En segelbåt framdrives i nordvestlig riktning af en vind, som blåser från ostsydost med en hastighet af 5,5 m. Då båtens hastighet är

1,4 m., träffas seglet, tänkt som ett genom den lodräta masten gående plan, i vinkelrät riktning af vinden. Angif seglets ställning i förhållande till båtens rörelseriktning.

2. I ett 215 m. långt, vågrätt rör, hvars genomskärningsyta är 3,5 qvdm., är en lufttätt slutande, 14,3 kg. tung kolf rörlig utan nämnvärd friktion. Kolfven kommer i rörelse i följd deraf, att lufttrycket, som på den ena sidan om kolfven är 1 atmosfer, på den andra sidan är blott 0,7 atmosfer. Huru lång tid behöfver kolfven att utan begynnelsehastighet genomlöpa hela röret, om de nämnda trycken under hela rörelsen hållas oförändrade? Trycket af 1 atmosfer på 1 qvdm:s yta är $103\frac{1}{3}$ kg.; accelerationen vid fritt fall är 9,8 m.

3. Hos ett cylindriskt kärl af ett ämne tyngre än vatten är den yttre diametern 14 cm. och väggens tjocklek 6 mm. Kärlet simmar i vatten med öppningen rätt uppåt. I början är det tomt, och då ligger öppningen 5,5 cm. öfver vattenytan. Vatten insipprar emellertid genom ett fint hål, och kärlet sjunker småningom. Huru högt står vattnet in i kärlet, då öppningen just når vattenytan?

4. En luftmängd om 2,6 liters rymd har en temperatur af 12° och dess tryck, uppmätt i qvicksilfverpelare, är 33 cm. Hos en annan luftmängd är rymden 1,8 liter, temperaturen 87° och trycket 64 cm. Hvilkendera luftmängden har den största vigten? Luftens utvidningskoefficient är $\frac{1}{273}$.

5. På 7,2 dm:s afstånd från en samlingslins af glas befinner sig ett litet föremål, som utsänder hvitt ljus. På andra sidan om linsen och på 14,4 dm:s afstånd från densamma sammanbrytas de i det hvita ljuset ingående röda strålarne till en verklig bild. Beräkna, hvar den violetta bilden af samma föremål uppkommer, då glasets brytningsexponent för de röda strålarne är 1,60, för de violetta 1,64.

6. En galvanisk ström har på 7 timmar fullständigt sönderdelat 36 gr. kopparklorid och dervid afskilt 17 gr. koppar. En annan ström, hvars styrka förhåller sig till den förras som 4 till 3, utfaller 75,2 gr. tenn på $12\frac{1}{2}$ timmar ur en lösning, som innehåller en förening mellan tenn och klor. Angif denna tennförenings kemiska sammansättning. Tennets atomvigt är 118, klorems 35,5.

7. Två ledningstrådars elektriska motstånd, m_1 och m_2 , äro kända. Polerna af en galvanisk stapel förenas ena gången med den ena tråden, andra gången med den andra. Dervid visar sig, att värmeutvecklingen i den yttre ledningen i båda fallen blir densamma. Beräkna motståndet inom stapeln.

Anm. Med afseende på de två ämnena för det tyska öfversättningsprovet se anm. till Tab. 11.

Tab. 13. Antal lärjungar, som afgått år 1892, med fördelning efter tillämnad lefnadsbana närmast efter afgången.

l:o. Utan godkänd mogenhetsexamen.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Klasser och linier.	L ä r j u n g a r , s o m a f g å t t													S u m m a.
	för att, enligt föräldrars och målsmäns (eller sin egen) uppgift, öfvergå till												genom döden.	
	utan att dylik uppgift om dem jemäts.	andra lefnadsbanor.	apotek.	militäryrket eller krigsskola.	sådana civila tjänstemanbanor, hvartill mogenhetsexamen ej erfordras.	sjömansyrket.	handel eller handelsinstitut.	bruka-, fabriks- eller handtverks-föreelse.	landbruk eller läroverk för landbruk.	tekniskt läroverk.	enskilda studier eller enskildt läroverk.	annat offentligt allmänt läroverk, folkskola, seminarium och dylikt.		
A. Högre allmänna läroverk.														
1	44	12	—	3	3	2	1	—	—	—	1	47	3	116
2	34	20	—	6	14	15	3	—	1	—	1	40	5	139
3	64	15	7	7	31	37	10	1	4	—	3	54	1	234
R. 4	39	11	6	20	27	62	12	1	3	—	1	47	2	231
L. »	13	10	1	5	4	8	—	—	2	—	—	7	1	51
R. 5	40	6	41	18	32	83	15	12	8	—	1	48	1	305
L. »	18	10	8	7	5	16	3	2	6	—	—	20	3	98
6 o. 7 ¹⁾	50	74	19	21	32	100	6	23	6	39	4	52	21	447
Summa	302	158	82	87	148	323	50	39	30	39	11	315	37	1,621
1) Specifikation, se nästa sida under »Sammandrag».														
B. Femklassiga allmänna läroverk.														
1	17	8	—	—	3	1	—	1	—	—	—	10	3	43
2	22	9	1	5	8	7	4	—	—	—	—	15	5	76
3	38	5	4	10	22	21	3	4	1	1	2	25	1	137
R. 4	23	5	7	7	13	32	13	7	1	—	2	19	1	130
L. »	4	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	6
R. 5	65	—	19	7	23	56	6	3	1	—	—	20	—	200
L. »	69	—	2	2	1	3	—	2	1	—	—	2	2	84
Summa	238	28	33	31	70	120	26	17	5	1	4	91	12	676
C. Treklassiga allmänna läroverk.														
1	8	1	—	1	1	1	1	—	—	—	—	13	—	26
2	9	2	—	1	8	1	2	—	—	—	—	11	1	35
3	32	3	—	5	14	8	1	2	1	—	—	15	2	83
R. 4	15	—	1	—	4	7	1	3	2	—	—	3	—	36
L. »	17	1	—	—	—	3	—	—	—	—	—	1	—	22
R. 5	6	—	—	—	—	2	1	1	1	—	—	3	—	14
L. »	7	—	—	—	—	6	—	1	—	—	—	1	—	15
Summa	94	7	1	7	27	28	6	7	4	—	—	47	3	231
D. Tvåklassiga pedagogier.														
1	5	—	—	1	3	1	—	2	—	—	—	14	—	26
2	9	1	—	—	9	3	2	1	—	—	—	6	—	31
3	3	—	—	1	6	—	—	—	—	—	1	—	—	11
Summa	17	1	—	2	18	4	2	3	—	—	1	20	—	68
E. Enklassiga pedagogier.														
1	3	—	—	1	5	5	—	—	—	—	—	8	—	22
2	5	—	—	—	2	1	1	—	—	—	—	—	—	9
Summa	8	—	—	1	7	6	1	—	—	—	—	8	—	31

Tab. 13 (forts.). Antal lärjungar, som afgått år 1892, med fördelning efter tillämnad lefnadsbana närmast efter afgången.

1:o (forts.). Utan godkänd mogenhetsexamen.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Klasser och linier.	L ä r j u n g a r , s o m a f g å t t													S u m m a.
	för att, enligt föräldrars och målsmäns (eller sin egen) uppgift, öfvergå till												utan att dylik uppgift om dem jemnats.	
	annat offentligt allmänt läroverk, folkskola, seminarium och dylikt.	enskilda studier eller enskildt läroverk.	tekniskt läroverk.	landbruk eller läroverk för landbruk.	bruks-, fabriks- eller handverks-föreelse.	handel eller handelsinstitut.	sjömansyrket.	sådana civila fjenstemanbanor, hvartill mogenhetsexamen ej erfordras.	militäryrket eller krigsskola.	apotek.	andra lefnadsbanor.	genom döden.		
Sammandrag.														
1	77	21	—	6	15	10	2	3	—	—	1	92	6	233
2	79	32	1	12	41	27	12	1	1	—	1	72	11	290
3	137	23	11	23	73	66	14	7	6	1	6	94	4	465
R. 4	77	16	14	27	44	101	26	11	6	—	3	69	3	397
L. »	34	12	1	5	4	11	—	—	3	—	—	8	1	79
R. 5	111	6	60	25	55	141	22	16	10	—	1	71	1	519
L. »	94	10	10	9	6	25	3	5	7	—	—	23	5	197
R. 6:1	14	7	8	5	10	34	5	6	2	—	1	9	1	102
L. »	20	8	3	8	9	33	—	6	3	20	—	19	3	132
R. 6:2	6	8	1	3	8	14	—	4	—	2	1	6	1	54
L. »	7	16	3	2	3	11	1	4	—	14	—	8	3	72
R. 7:1	—	10	3	1	1	3	—	1	—	—	—	2	3	24
L. »	2	20	1	—	1	4	—	1	1	3	2	3	9	47
R. 7:2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	4
L. »	1	3	—	1	—	1	—	1	—	—	—	4	1	12
Gemensamma linien.....	293	76	12	41	129	103	28	11	7	1	8	258	21	988
Reallinien	208	49	86	62	118	293	53	38	18	2	6	158	9	1,100
Latinlinien	158	69	18	25	23	85	4	17	14	37	2	65	22	539
Summa	659	194	116	128	270	481	85	66	39	40	16	481	52	2,627

2:o. Med godkänd mogenhetsexamen.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Linier.	L ä r j u n g a r , s o m a f g å t t											S u m m a.	
	för att, enligt uppgift, öfvergå till												utan att dylik uppgift om dem jemnats.
	universitet och dylikt.	tekniskt läroverk.	landbruk, läroverk för landbruk eller skogsöktsel.	landbruk, eller handverks-föreelse.	bruks-, fabriks- eller handverks-föreelse.	handel eller handelsinstitut.	examen vid universitet-erfordras.	sådana civila fjenstemannabanor, hvartill universitetsexamina ej erfordras.	militäryrket eller krigsskola.	apotek.	veterinär- och tandläk-yrket.		
Realister	12	26	7	3	20	18	16	—	3	4	9	118	
Icke-greker	121	27	6	4	25	33	49	—	4	4	15	288	
Greker	125	4	1	—	2	9	7	—	3	2	6	159	
Summa	258	57	14	7	47	60	72	—	10	10	30	565	

